

Sanoma Media Finland Oy
privacyteam@sanoma.com

Sanoma Media Finland Oy:n verkkosivustojen evästekäytännöt

Yritys, jota päätös koskee

Sanoma Media Finland Oy (y-tunnus 1515901-4), jäljempänä myös Sanoma ja yhtiö

Päätös

Tilanne ennen elokuuta 2020

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) katsoo, että Sanoma Media Finland Oy on rikkonut aiemmillä evästekäytännöillään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, jäljempänä myös SVPL) 205 §:n 1 momenttia, kun sen hallinnoimilla hs.fi-, sanoma.fi-, sanoma.com-, oikotie.fi-, is.fi-, supersaa.fi- ja aamulehti.fi-verkkosivustoilla (jäljempänä myös Sanoman verkkosivustot) käyttäjiltä ei ole pyydetty asianmukaisesti suostumusta sitä edellyttävien evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käytölle. SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitettujen evästeiden ja muiden seurantateknologioiden käytölle annettavan suostumuksen tulee täyttää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen¹ 4 artiklan 11 kohdan sekä 7 artiklan mukaiset vaatimukset.

Tilanne vuoden 2020 elokuun jälkeen

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom katsoo, että Sanoma Media Finland Oy rikkoo nykyisillä evästekäytännöillään SVPL 205 §:n 1 momenttia, kun sen hallinnoimilla hs.fi-, sanoma.fi-, sanoma.com-, is.fi-, ja aamulehti.fi-verkkosivustoilla käyttäjiltä ei pyydetä asianmukaisesti suostumusta sitä edellyttävien evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käytölle.

Traficom toteaa, että Sanoman verkkosivustojen personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ja toimitusanalytiikkaevästeet sekä tietyt verkkokutsut eivät ole SVPL 205 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla välttämättömiä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Traficom katsoo, että Sanoman kaikkien evästeiden hyväksyminen on Sanoman suostumushallintamekanismissa helpompaa kuin niistä kieltäytyminen tavalla, joka ei vastaa tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdassa ja 7 artiklan 3 kohdassa suostumuksen vapaaehtoisuudelle asetettuja vaatimuksia, joten menettely on vastoin SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisen suostumuksen vaatimuksia.

Traficom katsoo, että Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismissa käyttäjille annetut evästeitä koskevat tiedot eivät täytä SVPL 205 §:n 1 momentin vaatimusta siitä, että palveluntarjoajan tulee antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot evästeiden tallentamisen tai käytön tarkoituksista. Tiedot eivät ole kattavia, sillä niistä puuttuu tietoja evästeiden toiminta-ajoista. Traficom toteaa, että

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).

Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismissa käyttäjille annettu evästeitä koskeva informaatio on epäselvää ja monitulkintaista, ja siten vastoin SVPL 205 §:n 1 momentin vaatimusta siitä, että palveluntarjoajan tulee antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot evästeiden tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Kun tiedot eivät ole ymmärrettäviä ja kattavia, ei menettely ole täyttänyt myöskään vaatimusta siitä, että evästeiden käyttöön pyydetyn suostumuksen tulee olla yksilöity ja tietoinen tahdonilmaisu.

Traficom toteaa, että nykymuodossaan oikeutettua etua koskevien valintojen esittäminen Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismissa antaa käyttäjälle SVPL 205 §:n 1 momentin vastaisesti harhaanjohtavan kuvan siitä, että evästeitä asetettaisiin ja käytettäisiin oikeutetun edun nojalla. Traficom korostaa, että oikeutettu etu ei ole koskaan SVPL 205 §:n mukainen peruste evästeiden asettamiselle.

Lisäksi Traficom katsoo, että Sanoman verkkosivustoilla käytetään evästeitä, joiden toiminta-ajat ylittävät sen, mitä voidaan pitää välttämättömänä, eivätkä ne siten täytä SVPL 205 §:n 3 momentin vaatimuksia.

Traficom toteaa, että Sanoman verkkosivustoilla evästeisiin annettavaa suostumusta ei ole mahdollista peruuttaa niin, että sillä olisi tosiasiallinen vaikutus kaikkien evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden toimintaan. Traficom katsoo, että suostumus ei täytä tältä osin tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan ja 7 artiklan 3 kohdan vaatimuksia ja Sanoma rikkoo siten SVPL 205 §:n 1 momenttia, kun muille kuin välttämättömille evästeille annettavan suostumuksen edellytykset eivät täyty.

Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoma Media Finland Oy:n:

1. asettamaan Sanoman verkkosivustoilla käytössä olevat muut kuin välttämättömät evästeet ja selaimen paikallista tallennustilaa hyödyntävät tekniikat sekä muut kuin välttämättömäksi katsottavat verkkokutsut suostumuksenvaraisiksi
2. muuttamaan verkkosivustojen suostumushallintatyökalua siten, että verkkosivuston käyttäjän on mahdollista kieltäytyä muiden kuin välttämättömien evästeiden käytöstä työkalun ensimmäisellä tasolla
3. täsmentämään evästeistä käyttäjälle annettavaa informaatiota niin, että käyttäjä saa selkeät ja ymmärrettävät tiedot evästeiden tai vastaavien tekniikoiden käytöstä suostumuksen antamista koskevaa valintaa varten mukaan lukien eväste-kohtaisista toiminta-ajoista
4. muuttamaan suostumushallintamekanismissa annettuja tietoja siten, että verkkosivuston käyttäjille kerrotaan, ettei evästeitä aseteta käyttäjän päätelaitteelle oikeutetun edun nojalla
5. lyhentämään Sanoman videoanalytiikkaan käyttämän RacID-nimisen evästeen sekä toimittajien Quantcast, Emerse Sverige AB, Adform, Amazon, Leanlab, Nextroll Inc., Magnite Inc. ja PubMatic Inc asettamien evästeiden toiminta-aikoja niin, ettei toiminta-aika ylitä sitä, mitä palvelu vaatii tai mikä on välttämättömä
6. muuttamaan Sanoman suostumushallintamekanismia siten, että suostumuksen peruuttamisella on tosiasiallinen vaikutus kaikkien suostumusta edellyttävien evästeiden ja seurantateknologioiden käytölle.

Sanoma Media Finland Oy:n tulee toimittaa Traficomille selvitys niistä korjaavista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut tämän päätöksen johdosta, kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Selvityksen voi toimittaa sähköisessä muodossa Traficomien kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi. Selvityksessä tulee mainita asian diaarinumero Traficom/12698/09.00.01/2021.

Asian vireille tulo

Asian taustalla ovat alun perin tietosuojavaltuutetun toimistolle (jäljempänä TSV) 16 eri henkilön toimesta vuosina 2018–2021 tehdyt evästeiden käyttöä Sanoman verkkosivustoilla koskevat ilmoitukset ja yhteydenotot. Traficomille on myös suoraan saapunut Sanoman evästekäytäntöjä koskevia yhteydenottoja vuosina 2021 ja 2023. Tietosuojavaltuutetun toimisto on siirtänyt vireillä olleet tapaukset Traficomin ratkaistaviksi 16.6.2021 Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamien kahden ratkaisun (H1515/2021 ja H1516/2021 / diaari 20801/2020 ja 20848/2020) johdosta. Kyseisissä ratkaisuissa Helsingin hallinto-oikeus katsoi, että Traficom on toimivaltainen viranomainen evästesääntelyssä ja evästeiden käytön valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi kyseisten hallinto-oikeuden ratkaisujen mukaan Traficomin toimivaltaan kuuluu evästeiden käyttöön liittyvän suostumuksen tulkinta ja arviointi. Edellä mainittujen lisäksi TSV on siirtänyt Traficomille 10.5.2022 vielä yhden heille 20.4.2022 saapuneen Sanoman evästekäytäntöjä koskevan yhteydenoton.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on selvittänyt osaa siellä vireillä olleista asioista 26.11.2019 päivätyllä selvityspyynnöllä, mutta TSV ei ollut antanut niihin ratkaisua ennen niiden siirtämistä Traficomille.

Valitusten kohteena ovat myös Sanoman aiemmin hallinnoimat verkkosivustot oikotie.fi ja supersaa.fi. Kyseisiä verkkosivustoja ei kuitenkaan käsitellä tässä valvontapäätöksessä kuin pelkästään Sanoman aiemman käytännön näkökulmasta, sillä Sanoma on myynyt oikotie.fi-palvelun Schibsted Nordic Marketplaces AS:lle 17.7.2020:lle ja supersaa.fi-verkkosivusto on nykyisin yhdistetty is.fi-verkkosivustoon.

Asiassa saatu selvitys

Traficomilla on asiaa arvioidessaan ollut käytettävissä Sanoma Media Finland Oy:n TSV:lle 19.12.2019 toimittama selvitys. Traficom on lisäksi selvittänyt Sanoman sivustojen evästekäytäntöjä vierailemalla yhteydenotoissa mainituilla sivustoilla ja tutustumalla sivustojen evästeiden käyttöön ja evästeistä annettaviin tietoihin sekä tekemällä yhtiölle kolme asiaa koskevaa selvityspyyntöä. Traficomien ensimmäinen selvityspyyntö on lähetetty Sanoma Media Finland Oy:lle 26.4.2022, lisäselvityspyyntö 5.7.2022 ja toinen lisäselvityspyyntö 10.1.2023. Vastauksena Traficomien selvityspyyntöihin on saatu Sanomalta selvitykset 31.5.2022, 15.8.2022 ja 31.1.2023.

Traficom antoi lisäksi Sanomalle tilaisuuden lausua tämän päätöksen luonnoksesta 17.2.2023. Sanoma toimitti Traficomille tähän liittyvän vastauksensa 10.3.2023.

Asiaa koskevasta päätösluonnoksesta sellaisena kuin se oli 6.1.2023 on myös saatu tietosuojavaltuutetun lausunto 20.1.2023. Sanoman lausuman johdosta tarkistettua päätösluonnoksesta pyydettiin vielä toinen lausunto tietosuojavaltuutetun toimistolta 4.4.2023, johon tietosuojavaltuutettu toimitti lausuntonsa 19.4.2023.

Tietosuojavaltuutetun vuoden 2019 selvityspyyntö

Tietosuojavaltuutetun toimiston 26.11.2019 Sanomalle lähettämässä selvityspyynnössä on kysytty, tehdäänkö Sanoma Media Finland Oy:n henkilötietojen käsittelyyn, mukaan lukien evästeiden käyttö, liittyvät henkilötietojen käsittelyn tarkoituksia ja keinoja koskevat päätökset Suomessa ja mikäli ei tehdä, niin kertomaan missä maassa ne tehdään. Tämän lisäksi selvityspyynnössä on kysytty, miten Sanoma todentaa, että käyttäjät ovat antaneet suostumuksen evästeiden käyttöön ja miten verkkosivuston palvelut toimivat, jos käyttäjä ei hyväksy evästeitä tai on teknisesti estänyt niiden käytön. Viimeiseksi selvitystä on pyydetty siitä, miten käyttäjien antamia suostumuksia hallinnoidaan ja säilytetään ja kuinka kauan.

Vastauksessaan Sanoma on kuvannut vuoden 2019 tilannetta ja kertonut, että Sanoman sivustoilla kerätään käyttäjän päätelaitetta ja palveluiden käyttöä koskevia tietoja ("eväsetietoja") evästeiden ja vastaavien tallennustekniikoiden, kuten esimerkiksi selaimen työmuistin (local storage), avulla. Evästeiden käyttötarkoituksista yhtiö on kertonut, että niitä käytetään palveluiden perustoiminnallisuuksiin, sisällön personointiin, kävijämäärien tilastolliseen seurantaan, käyttäjäkyselyihin tai sivustojen käytettävyyden testaamiseen ja analysointiin, sekä mainonnan kohdentamiseen ja sen tehokkuuden mittaamiseen. Suostumuksen pyytämiseen liittyen Sanoman vastauksessa on kerrottu, että ainoastaan silloin kun henkilötietoja käsitellään mainonnan kohderyhmien luomiseksi ja kohdennetun mainonnan näyttämiseksi, ainoa soveltuva yleisen tietosuojasetuksen mukainen laillinen peruste henkilötietojen käsittelylle on suostumus. Tämän vuoksi informaation tarjoamisen lisäksi suostumuskyselyssä, on kysytty käyttäjän suostumusta eväsetietojen keräämiseksi ja käsittelemiseksi markkinoinnin ja mainonnan kohdentamiseen.

Sanoma on kertonut käyttävänsä evästeidenhallintaratkaisuna Interactive Advertising Bureau (IAB) Europan Transparency and Consent Frameworkin mukaista suostumuskyselyä. Teknisesti suostumuskysely on toteutettu suostumusten hallintaan tarkoitettuna työkaluna (consent management platform) lomakkeella. Tieto suostumuksesta sekä tallennuksen aikaleima on tallennettu käytetyn selaimen työmuistiin tai evästeeseen ja lisäksi tieto suostumuksesta on tallennettu myös Sanoman taustajärjestelmään. Tämä tallennettu tieto on luettu jokaisella sivulatauksella kyseisellä selaimella, jotta suostumuksen olemassaolo on voitu tarkistaa.

TSV:n kysymykseen siitä miten yhtiön sivustot ovat toimineet, jos käyttäjä ei ole hyväksynyt evästeitä tai on teknisesti estänyt niiden käytön, Sanoma on vastannut, että mikäli käyttäjä on kieltäytynyt mainonnan ja markkinoinnin kohdentamiseen liittyvistä evästeistä, näitä ei ole ollut mahdollista käsitellä kohderyhmien luomiseksi mainonnan kohdentamista varten ja mainonnan kohdentamiseksi. Lisäksi tietyt sivustojen toimivuutta ja kehitystä ohjaavat analytiikan toiminnallisuudet eivät ole toimineet. Yhtiön kertoman mukaan, mikäli käyttäjä on estänyt sekä kolmannen että ensimmäisen osapuolen evästeiden käytön selaimen asetuksista, edellä kuvatun lisäksi suurin osa palvelujen perustoiminnallisuuksista, kuten kirjautuminen digitaaliselle tilille on estynyt, samoin kuin palvelujen personointi, tilastollinen seuranta, käyttäjäkyselyt tai sivustojen käytettävyyden testaaminen ja analysointi sekä mainonnan tehokkuuden mittaaminen analytiikan keinoin. Edellä mainitun lisäksi käyttäjä on nähnyt jokaisella sivulatauksella kyselyn evästeiden käytöstä, koska tietoa käyttäjän vastauksesta ei ole voitu tallentaa selaimen työmuistiin tai evästeeseen.

Viimeiseen tietosuojavaltuutetun toimiston esittämään kysymykseen suostumusten hallinnoinnista ja säilytyksen tavasta ja kestosta Sanoma on vastannut, että tieto käyttäjän antamasta suostumuksesta sekä tallennuksen aikaleima on tallennettu selaimen työmuistiin tai evästeeseen ja tietoa on säilytetty 390 vuorokautta, jonka jälkeen suostumusta on pyydetty uudelleen. Sanoma on vastauksessaan tuonut kuitenkin esiin, että selaimen asetukset vaikuttavat säilyvyysaikaan, sillä jotkin selaimet saattavat oletusasetuksilla poistaa eväsetiedot tai tyhjentää työmuistin jokaisen selailukerran jälkeen, jolloin tieto ei luonnollisesti voi tallentua pidempiaikaisesti ja suostumusta kysytään täten seuraavalla selailukerralla uudelleen.

Sanoman vuoden 2022 selvitys

Traficom teki 26.4.2022 Sanomalle sen verkkosivustojen evästekäytäntöjä koskevan selvityspyynnön. Selvityspyynnössä yhtiötä on muun muassa pyydetty kuvaamaan, millaisia muutoksia sivustojen evästekäytännöissä on tapahtunut tietosuojavaltuutetun toimistolle 19.12.2019 annetun selvityksen jälkeen ja milloin kyseisessä vas-

tauksessa mainittu uusi suostumushallinta on otettu käyttöön. Traficom pyysi yhtiöltä myös selvitystä vuosien 2018–2019 ja mahdollisesti vielä 2020 aikana käytössä olleiden käytäntöjen osalta siitä, miten Sanoma perustelee selvityksessä esittämänsä, että erityyppisiin käyttötarkoituksiin (kuten sisällön personointi, kävijämäärien tilastollinen seuranta, käyttäjäkyselyt ja mainonnan tehokkuuden mittaaminen ym.) kerättävien evästeiden käyttöön ei olisi ollut tarpeen pyytää suostumusta. Lisäksi yhtiötä on pyydetty perustelemaan käytäntöä, jossa "Kieltäydyn"-valinnan osalta käyttäjän on edellytetty erillisessä vahvistusikkunassa vahvistavan valintansa, mitä taas ei ole tehty "Sallin"-valinnan osalta. Jatkona edelliseen kysymykseen on kysytty, pitääkö paikkansa, että "Cancel"-valinnan jälkeen "Sallin"-vaihtoehto on tullut automaattisesti valituksi ja tallennetuksi käyttäjän puolesta. Edelleen yhtiötä on pyydetty perustelemaan toimintatapaansa, jossa käyttäjää on kolmansien osapuolien evästeiden valintojen ja hallinnoinnin osalta ohjattu ulkoiselle www.youronlinechoices.com-verkkosivustolle. Viimeisenä Sanomalta on kysytty aiemman käytännön osalta, onko käyttäjän ollut mahdollista peruuttaa jo antamansa suostumus niiltä osin, kun sitä on pyydetty.

Vuoden 2020 ja sen jälkeisen evästekäytännön osalta Traficom on pyytänyt Sanomaa kuvaamaan, millaisia evästeitä tai niiden kaltaisia tekniikoita sen sivustoilla on käytössä, mikä on näiden käyttötarkoitus, sekä miltä osin kyse on sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 205 §:n 2 momentin mukaisista evästeistä, joiden käyttö ei edellytä käyttäjän suostumusta ja toisaalta miltä osin sellaisista evästeistä, joille on pyydetty käyttäjän suostumus. Lisäksi Sanomaa on pyydetty kertomaan estääkö tai onko hs.fi-verkkosivusto aiemmin estänyt palvelun tilaajien pääsyn maksulliseen sisältöön, mikäli käyttäjä valitsee, ettei hyväksy evästeiden käyttöä palvelussa – toisin sanoen onko palvelun käyttö ollut maksullisen sisällön osalta mahdollista vain SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisia evästeitä käyttäen.

Selvityspyynnöllä on kysytty myös, millä tavoin käyttäjiä informoidaan evästeiden toiminta ajoista, sekä pyydetty selventämään, mitä evästeitä Sanoman sivuilla hyödynnetään oikeutetun edun nojalla. Lisäksi Sanomaa on pyydetty perustelemaan arviotaan siitä, että oikeutettu etu soveltuisi evästeiden tallentamisen ja käytön käsittelyperusteeksi ja kertomaan, miten suostumuksen antaminen tai antamatta jättäminen vaikuttaa oikeutetun edun perusteella asetettaviin evästeisiin. Viimeiseksi Sanomalta on pyydetty perusteluja käytännölle, jossa evästeistä kieltäytymisen ja niiden käyttöön suostumisen valintoja kohdellaan eri tavoin siten, että suostumuksen antamatta jättäminen vaatii käyttäjältä enemmän toimenpiteitä kuin sen antaminen. Sanoma Media Finland Oy on toimittanut vastauksensa Traficomille 31.5.2022.

Sanoman käyttämät evästeet

Vastauksensa johdannossa Sanoma on todennut, että selvitys koskee Sanoman verkkosivustoja hs.fi, sanoma.fi, sanoma.com, is.fi, supersaa.fi ja aamulehti.fi, muttei verkkosivustoa oikotie.fi, sillä Sanoma on myynyt kyseisen palvelun Schibsted Nordic Marketplaces AS:lle 17.7.2020. Vastauksessa on kerrottu, että kaikilla Sanoman verkkosivustoilla on käytössä samat evästekäytännöt, eli käyttäjien informointi ja suostumuksen pyytäminen tapahtuvat samalla tavalla. Ainoana erona on mainittu, että sanoma.com-sivusto on englanninkielinen ja siten suostumuksen pyytäminen tapahtuu englanniksi. Lisäksi sanoma.com- ja sanoma.fi-verkkosivustoilla asetettavien evästeiden valikoima on yhtiön mukaan suppeampi kuin muilla Sanoman verkkosivustoilla, mutta muuten evästekäytäntö on sama. Vastauksessa kerrotaan, että merkittävä osa Sanoman verkkosivustoilla käytettävistä suostumusta edellyttävistä evästeistä liittyy digitaaliseen mainontaan, joka kohdennettuna mahdollistaa sen, että osa sisällöstä pystytään tarjoamaan käyttäjille mainosrahoitteisesti eli ilman, että käyttäjä on tehnyt tilausta sisältöpalveluista.

Sanoma kertoo olevansa osa digitaalisen mainonnan ekosysteemiä ja sitoutunut noudattamaan toiminnassaan samoja pelisääntöjä kuin muutkin alansa markkinatoimijat Suomessa ja EU:ssa. Digitaalista mainontaa EU:ssa ohjaavat IAB Euroopan kehittämät itsesääntelyohjeet ja suostumustenhallintaa koskeva TCF-standardi, joilla luodaan käyttäjien suuntaan yhtenäisiä käytäntöjä. Mainittu ekosysteemi on Sanoman kertoman mukaan rakentunut evästeiden käytön varaan, eikä kohdennettua mainontaa ole tällä hetkellä mahdollista näyttää ilman evästeitä. Sanoma kertoo toimineensa tässä ekosysteemissä eturintamassa hyvien eväste- ja tietosuojakäytäntöjen kehittämisessä Suomessa ja EU:ssa, ja kertoo kouluttaneensa käyttäjiä siitä, miten evästeitä käytetään sen digitaalisissa sisältöpalveluissa ja miten evästeiden käyttö näkyy käyttäjille heidän käyttäessään palveluita. Tätä on tehty muun muassa aktiivisesti informoimalla käyttäjiä erilaisten evästeiden käytöstä Sanoman sivustoilla. Sanoma myös katsoo, että toimialalle on muodostunut yhteiset EU-tasoiset pelisäännöt, joita ei tulisi muuttaa kansallisella tasolla ennen kuin tulkinta EU-tasolla on vahvistettu linjassa neuvoteltavana olevan sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen kanssa.

Vastauksena Traficomien kysymykseen sivustoilla tapahtuneista muutoksista Sanoma kertoo päivittäneensä evästekäytäntönsä ja siihen liittyvät suostumukset elokuussa 2020. Uusi evästekäytäntö on otettu käyttöön Sanoman verkkosivustoilla samanaikaisesti. Aikavälin 5/2018–8/2020 evästekäytännöistä yhtiö kertoo, että verkkosivustojen käyttäjälle on esitetty ponnahdusikkuna, jolla on informoitu käyttäjiä evästeiden käytöstä sivustolla, ja että käyttäjän suostumus evästeisiin on tuolloin annettu selaimen asetusten kautta. Sanoma toteaa, että sen aiemmat käytännöt ovat perustuneet mainittuna ajankohtana voimassa olevaan lainsäädäntöön ja Traficomien ohjeisiin. Lainsäädäntöä koskevissa kohdissa on viitattu EU:n sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2009/136/EY johdanto-osan 66 kappaleeseen, jonka mukaan käyttäjä voi antaa suostumuksensa tietojen tallentamiseen selaimen tai muun sovelluksen asianmukaisten asetusten avulla. Lisäksi on viitattu sähköisen viestinnän tietosuojalakiin (516/2004) ja siitä annettuun hallituksen esitykseen (HE 238/2010), jossa todetaan, että käyttäjä voi antaa pykälässä tarkoitetun suostumuksensa esimerkiksi selaimen tai muun sovelluksen asetusten avulla. Traficomien ohjeella Sanoma on viitannut Traficomien verkkosivustolla olleeseen 7.5.2020 päivättyyn ohjeistukseen, jonka mukaan suostumuksen evästeisiin voisi antaa selaimen asetusten kautta.

Sanoma ei ole esittänyt tarkempia perusteluja Traficomien kysymykseen siitä, millä perusteella kieltäytymis- ja suostumisvalintoja on katsottu mahdolliseksi kohdella eri tavoin yhtiön aiemmassa evästekäytännössä, jossa käyttäjän on edellytetty vielä erikseen vahvistavan kieltäytymistä ilmaisevan valinnan, kun taas suostumusta ilmaiseva valinta on tullut hyväksytyksi suoraan.

Sanoman mukaan 8/2020 jälkeen käyttöön otetun evästekäytännön osalta keskeisin muutos on koskenut suostumusta. Uudessa edelleen käytössä olevassa suostumustenhallintamallissa evästeiden asettaminen ja tallentaminen perustuvat käyttäjän suostumukseen, joka tulee antaa ponnahdusikkunassa. Selaimen asetusten kautta ei siten enää voi antaa suostumusta. Välttämättömien evästeiden osalta suostumusta ei edellytetä. Toisena pääasiallisena muutoksena yhtiö mainitsee evästeinformaation lisäämisen, jonka myötä informointiteksti on päivitetty kokonaisuudessaan ja siinä on erityisesti tarkennettu käyttötarkoitusten kuvauksia sekä tietoa kolmansista osapuolista, joiden evästeitä Sanoman sivustoilla asetetaan.

Evästeiden luokittelu

Traficomien kysymykseen siitä, mitä evästeitä tai niiden kaltaisia tekniikoita Sanoman sivustoilla on käytössä sekä evästeiden käyttötarkoituksista ja jakautumisesta suostumusta edellyttäviin ja välttämättömiin, Sanoma on vastannut luokittelemalla evästeet kategorioittain. Sanoman vastauksen mukaan välttämättömät evästeet liittyvät

personoidun ja ei-personoidun sisällön jakeluun, toimitusanalytiikkaan, kirjautumiseen, syötteisiin, sekä teknisiin toiminnallisuuksiin, tietoturvaan ja suostumusten hallintaan ja lisäksi luku-oikeuteen. Ei-välttämättömät evästeet, jotka edellyttävät suostumusta liittyvät yleisömittaukseen, tuotekehitykseen ja raportointiin, asiakaskokemukseen, mainonnan kohdentamiseen ja mittaamiseen, sekä mainosteknologiakumppanien markkinointiin, sisällönjakelukumppaneihin ja lisäksi digitaalisen mainonnan ohjelmallisen ostamisen kumppanien evästeet.

Sanoma on esittänyt selvityksessään tarkemmat perustelut välttämättömiksi katsomilleen evästeille. Sanoman mukaan personoidun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ovat olennainen ja erottamaton osa digilehteä tai palvelua, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Sanoman mukaan käyttäjän odotukset digilehdestä ovat erilaiset kuin perinteisestä painetusta sanomalehdestä, joka on kaikille lukijoille sisällöltään ja ulkoasultaan samanlainen. Sanoman mukaan käyttäjät odottavat saavansa uusimmat, tärkeimmät ja itseänsä kiinnostavat uutiset reaaliajassa ilman, että niitä tarvitsee erikseen etsiä. Personoidut sisältöevästeet ovat välttämättömiä, jotta tällainen jakelu on mahdollista toteuttaa. Sanoma korostaa selvityksessään, että kyseisiä evästeitä ei käytetä kohdennettuun mainontaan. Sisällön jakelun personointi viittaa yhtiön mukaan ainoastaan lehden uutisten jakeluun käyttäjälle toimituksen valinnan (toimituksen valitseman päivän tärkeimmät uutiset) ja käyttäjän oman lukuhistorian ja lukuaktiivisuuden mukaisesti.

Sanoman mukaan personoitua jakelua ei voida toteuttaa ilman evästeitä ja evästeet ovat tarpeen, koska digilehdessä julkaistaan vuorokaudessa niin paljon uusia artikkeleita, että käyttäjän on mahdotonta lukea niitä kaikkia. Sisällönjakeluun liittyvillä evästeillä on esimerkiksi mahdollista nostaa käyttäjälle hänen lukutottumustensa mukaan joko tuoreimpia uutisia jokaisella selailukerralla tai harvemmin käytävälle kokoelma keskeisiä uutisia pidemmältä aikaväliltä. Personoituun sisällönjakeluun liittyvillä evästeillä voidaan siis seurata miten ja millaista sisältöä käyttäjä lukee.

Sanoma on selvityksessään listannut myös toimitusanalytiikkaan liittyvät evästeet välttämättömiksi ja perustellut niiden käyttöä sillä, että kyseiset evästeet liittyvät kiinteästi digilehtien sisällön jakelun personointiin. Kyseiset evästeet ovat yhtiön mukaan ensimmäisen osapuolen evästeitä, joiden avulla kerättyjä tietoja käyttää vain lehden toimitus, eikä tietoja luovuteta kolmansille osapuolille tai niiden avulla kerättyä tilastollista tietoa käytetä yksittäisen käyttäjän tunnistamiseksi. Sanoma kertoo, että toimitusanalytiikkaevästeiden avulla on mahdollista ymmärtää, miten erilaiset käyttäjäryhmät lukevat digilehteä ja mistä käyttäjäryhmät ovat kiinnostuneita. Sanoman mukaan, vaikka käyttäjät eivät sellaisenaan pyydä, että heidän lukemisiaan seurataan, haluaa keskivertokäyttäjä etusivullensa tuoreimmat uutiset ja omaa mielenkiintoaan vastaavan uutistarjonnan. Yhtiö kertoo, ettei kyseistä toiminnallisuutta olisi mahdollista toteuttaa ilman analytiikkaevästeitä. Sanoma on vastauksessaan viitanut myös EU:ssa edelleen neuvoteltavana olevaan sähköisen viestinnän tietosuoja-asetukseen, jonka 8 artiklaa koskevassa luonnoksessa on ehdotettu, että analytiikkaevästeitä voitaisiin pitää välttämättöminä evästeinä. Sanoma on myös tähdentänyt, että toimitusanalytiikkaa varten ei käytetä Google Analyticsia tai muita kolmannen osapuolen analytiikkaevästeitä.

Välttämättömiin käyttötarkoituksiin kuuluviin evästeisiin on Sanoman selvityksessä mainittu kuuluvan myös kirjautumiseen liittyvät evästeet, koska kirjautumista ei ole mahdollista toteuttaa ilman evästeitä. Kirjautumisen yhtiö kertoo tapahtuvan pääosin Sanoman tarjoamalla digitaalisella Sanoma-tilillä, johon käyttäjä rekisteröityy ja jolla käyttäjä voi kirjautua useisiin Sanoman eri palveluihin. Sanoman mukaan kirjautumisevästeet ovat pysyviä, jotta käyttäjän ei tarvitsisi kirjautua palveluun joka kerta, kun hän haluaa lukea digilehteä. Perusteena pysyville kirjautumisevästeille yhtiö on esittänyt, että toistuva palveluun kirjautuminen heikentäisi merkittävästi käyttäjäkokemusta, kun digilehtiä selataan ja luetaan tavallisesti useita kertoja

päivässä ja käyttäjät saavat lukea tai selailta useampaa kuin yhtä lehteä (esimerkiksi Helsingin Sanomia ja Ilta-Sanomia) samanaikaisesti tai siirtyä näiden välillä. Sanoman mukaan kirjautuminen on pyritty toteuttamaan käyttäjään nähden läpinäkyvällä tavalla. Kirjautuminen näkyy palvelussa käyttäjälle selvästi, sillä käyttäjän etunimi ja / tai etu- ja sukunimen etukirjaimet näkyvät palvelun yläreunassa, jos hän on kirjautuneena palveluun. Yhtiön mukaan käyttäjälle tarjotaan mahdollisuus kieltäytyä tunnistautumisesta, kun käyttäjä haluaa siirtyä Sanoman palvelusta toiseen. Sanoman mukaan kyseinen käytäntö on linjassa Traficomien evästeohjeistuksen kanssa, jonka sivulla 5 on todettu, että ”Myös pysyväisluonteisen kirjautumisevästeen asettaminen saattaa joissain tapauksissa palvella käytettävyyttä ja olla sellaista palvelua mitä käyttäjä pyytää, etenkin, jos käyttäjälle annetaan mahdollisuus itse tehdä valinta tunnistetietojensa pidempiaikaisesta muistamisesta.”

Sanoman vastauksen mukaan välttämättömiä evästeitä ovat myös syöte-evästeet, joita kerrotaan käytettävän tilausten ja ostosten tekemiseen verkkosivustojen kautta. Kyseisillä evästeillä mahdollistetaan ostoskoritoiminnallisuus, sekä maksaminen, jotka eivät olisi mahdollisia ilman kyseisiä evästeitä. Näiden lisäksi välttämättömiin evästeisiin kuuluu tietoturvaan liittyviä evästeitä, joilla yhtiön mukaan huolehditaan palveluiden käytön turvallisuudesta ja verkkoasioinnin mahdollistamisesta. Omat evästeensä on lisäksi myös käyttäjien suostumusvalintojen tallentamiseen. Kyseiset evästeet ovat välttämättömiä sen vuoksi, että verkkosivustot voidaan tarjota lainsäädännön edellyttämien tavoin ja jottei suostumuskyselyä näytetä käyttäjälle uudestaan jokaisella sivulatauksella. Myös käyttäjän lukuoikeuden maksulliseen sisältöön tarkistava eväste on Sanoman mukaan välttämätön. Viimeiseksi välttämättömiin evästeisiin kerrotaan kuuluvan teknisiä evästeitä, joiden avulla pystytään tarkistamaan, onko käyttäjällä videota katsoessa äänet päällä ja mikä äänen-voimakkuus on käytössä. Teknisillä evästeillä mahdollistetaan myös se, että käyttäjä palautetaan oikeaan paikkaan, kun hän painaa selaimen takaisin-painiketta.

Selvityspyynnöllä pyydettiin Sanomaa myös kertomaan, estääkö tai onko hs.fi-sivusto aiemmin estänyt tilaajien pääsyn maksulliseen sisältöön, mikäli käyttäjä valitsee, ettei hyväksy evästeiden käyttöä palvelussa ja onko palvelun käyttö ollut mahdollista vain välttämättömiä evästeitä käyttäen. Sanoman vastauksen mukaan tilaajien pääsyä maksulliseen sisältöön ei ole estetty, vaikka tilaaja olisi kieltäytynyt evästeistä. Sanoma huomauttaa kuitenkin, että selaimen asetuksen kautta tehtävä kaikkien evästeiden estäminen estää palveluun kirjautumisen, koska tämä estää myös välttämättömän kirjautumisevästeen toiminnan. Sanoma kertoo, että tällaisissa tapauksissa käyttäjälle on esitetty ilmoitus, jossa kerrotaan asiasta ja kehoitetaan muuttamaan selaimen asetuksia.

Evästeiden toiminta-ajat

Evästeiden toiminta-aikojen informointia koskevaan kysymykseen Sanoma on vastannut, että evästeiden toiminta-ajoista informoidaan kahdessakin paikassa. Sanoman mukaan tieto evästeiden toiminta-ajoista on löydettävissä evästeiden hallinnan ponnahdusikkunasta, josta voi klikata auki kohdan ”asetukset” ja sen jälkeen klikkaamalla kutakin siinä esitettyä käyttötarkoitusta. Yhtiön mukaan evästekäytännöistä on myös oma sivustonsa, josta löytyy myös havainnollistavat esimerkit toiminta-ajoista. Kyseiselle sivustolle pääsee sanoman mukaan esimerkiksi hs.fi-verkkosivustolta siten, että klikkaa sivun yläreunasta ”valikko”-rullaa alas ja klikkaa ”evästekäytännöt” tai vaihtoehtoisesti klikkaamalla alatunnisteen linkistä ”evästekäytännöt”.

Oikeutetun edun käyttö

Traficomien selvityspyynnössä pyydettiin myös selvitystä siitä, mitä evästeitä Sanoman sivustoilla hyödynnetään oikeutetun edun nojalla. Yhtiö kertoo selvityksessä, että sen verkkosivustoilla ei aseteta tai tallenneta evästeitä oikeutetun edun nojalla,

vaan ei-välttämättömien evästeiden tallentaminen edellyttää aina käyttäjän suostumusta ja korostaa vielä, että SVPL 205.2 §:n mukaiset välttämättömät evästeet eivät edellytä suostumusta. Traficomien kahteen seuraavaan tarkentavaan kysymykseen oikeutetun edun roolista evästeiden tallentamisessa ja käytöstä yhtiö on todennut, ettei sen sivustoilla käytetä evästeitä oikeutetun edun nojalla.

Muiden kuin välttämättömien evästeiden käytön kieltäminen suostumusmekanismin ensimmäisellä tasolla

Viimeisenä asiana Traficom pyysi perustelemaan suostumusta koskevien valintojen esittämistä käyttäjälle eri tavoin siten, että suostumus useisiin eri käyttötarkoituksiin Sanoman sivustoilla on mahdollista antaa heti suostumusmekanismin ensimmäisellä tasolla ilman yksityiskohtaisempiin tietoihin tutustumista, mutta kieltäytymistä koskeva valinta tai yksityiskohtaisemmat valinnat suostumuksen antamisen osalta on sijoitettu vasta suostumusmekanismin toiselle tasolle, jolloin käyttäjä joutuu tekemään enemmän toimenpiteitä suostumuksen antamatta jättämiseksi. Sanoman selvityksessä esitetty näkemys asiaan on, että tietosuoja-asetus (ja siten SVPL 205 §:n mukainen suostumus) edellyttää, että suostumuksen peruuttamisen tulee olla yhtä helppoa kuin sen antamisen. Sanoman mukaan tietosuoja-asetuksessa tai sen johdantokappaleissa ei kuitenkaan ole edellytetty, että kieltäytymisen tulisi tapahtua täysin samalla tavalla kuin suostumuksen antamisen ja sen peruuttamisen.

Sanoma katsoo, että sen omaksuma tulkinta seuraa seuraavista lain sanamuodoista:

Tietosuoja-asetuksen 7(3) artiklan mukaan "Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen. Ennen suostumuksen antamista rekisteröidylle on ilmoitettava tästä. **Suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antaminen.**" (lihavointi ja alleviivaus lisätty)

Tietosuoja-asetuksen johdantokappaleessa 42 tarkennetaan, että "suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta ja **jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa**". (lihavointi ja alleviivaus lisätty)

Sanoman mukaan verkkosivustot täyttävät edellä mainitut lain vaatimukset, sillä evästesuostumuksen antaminen on vapaaehtoista Sanoman verkkosivustoilla, kun käyttäjää ei ponnahdusikkunassa pakoteta hyväksymään kaikkia evästeitä, vaan käyttäjä voi myös muokata evästevalintojansa ja muokkausvalinta esitetään rinnakkain hyväksynnän kanssa yhtä helposti valittavana ponnahdusikkunan ensimmäisellä tasolla. Sanoma myös toteaa, että mikäli käyttäjä haluaa, hän voi ponnahdusikkunassa (sen toisella tasolla) helposti kieltää kaikki ei-välttämättömät evästeet tai vaihtoehtoisesti tehdä evästeikohtaisia valintoja, joka on Sanoman mukaan merkki todellisesta vapaan valinnan mahdollisuudesta. Sanoma myös mainitsee, että kieltäytymisestä ei myöskään aiheudu käyttäjälle haittaa, sillä tämä voi käyttää Sanoman verkkosivuja, vaikka hän kieltäytyisi kaikista ei-välttämättömistä evästeistä. Viimeiseksi Sanoma tuo ilmi, että käyttäjän on mahdollista milloin tahansa myöhemminkin palata muokkaamaan evästevalintojaan ja peruuttaa aikaisemmin antamansa suostumuksen kaikkiin ei-välttämättömiin evästeisiin tai vain yksittäisten evästeiden osalta, jonka yhtiö katsoo olevan myös merkki siitä, että käyttäjällä on oikeus ja tosiasiallinen mahdollisuus myöhemmin kieltäytyä tai peruuttaa antamansa suostumus milloin tahansa, kuten laissa edellytetään.

Selvityksen lopuksi Sanoma korostaa uudelleen sitä, että digitaalisten sisältöpalvelujen tarjoaminen edellyttää evästeiden käyttöä ja laadukkaan journalistisen sisällön, mukaan lukien jatkuvasti päivittyvien ajankohtaisten uutisten tuottaminen vaatii vakaata rahoitusta, jota saadaan mainonnan kautta. Sanoma kertoo sitoutuneensa noudattamaan toiminnassaan samoja pelisääntöjä kuin muutkin alansa markkinatoimijat Suomessa ja EU:ssa. Yhtiö kertoo toimivansa aktiivisesti eturintamassa hyvien eväste- ja tietosuojakäytäntöjen kehittämisessä ja jatkuvasti parantanut omia käytäntöjään, sekä osallistuvansa aktiivisesti TCF-standardin kehittämiseen. Sanoma korostaa vastauksensa lopuksi vielä kertaalleen pitävänsä tärkeänä, että digitaalisen mainonnan alalle muodostuneita yhteisiä EU-tasoisia pelisääntöjä ei muutettaisi kansallisella tasolla viranomaisen toimesta ennen kuin tulkinta EU-tasolla on vahvistettu linjassa neuvoteltavana olevan sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen kanssa. Sanoma esittää toiveen, että mikäli toimialan käytäntöjä halutaan muuttaa, tulisi muutokset tehdä EU-tasolla kaikkia markkinatoimijoita sitovasti.

Sanoman vuoden 2022 lisäselvitys

Sanoman antama selvitys ei Traficomien näkemyksen mukaan vastannut kaikkiin viraston ensimmäisellä selvityspyynnöllään esittämiin kysymyksiin riittävällä tarkkuudella, joten Traficom teki yhtiölle lisäselvityspyynnön 5.7.2022. Sanoma toimitti vastauksensa lisäselvityspyyntöön 15.8.2022. Lisäselvityksessä pyydettiin Sanomaa vielä listaamaan yksilöllisesti kaikki selvityksen kohteena olevilla sivustoilla käytössä olevat evästeet, näiden evästekohdaiset käyttötarkoitukset ja se miltä osin kyse on ensimmäisen osapuolen ja miltä osin kolmannen osapuolen evästeistä. Lisäksi listaukseen pyydettiin merkitsemään evästekohdaisesti evästeille asetetut toimintaajat. Edellä mainitun lisäksi Sanomaa pyydettiin vielä tarkemmin selventämään, miten suostumuksen peruuttaminen tai evästevalintojen muuttaminen tosiasiallisesti vaikuttaa käytössä oleviin suostumusta edellyttäviin evästeisiin, kun eväsetiedostot vaikuttavat jäävän selaimen myös valintojen muuttamisen tai suostumusten peruuttamisen jälkeen.

Sanoma on toimittanut vastauksensa liitteenä pyydetyt listauksen Sanoman verkkosivustoilla käytetyistä evästeistä ja niiden käyttötarkoituksista, voimassaoloajoista, sekä siitä onko kyse ensimmäisen vai kolmannen osapuolen evästeistä. Sanoma kertoo tiivistäneensä teknologiakumppaneiden käyttötarkoitukset muotoon mainonnan kohdentaminen, mainonnan jakelu ja mainosanalytiikka ja kertoo, että listaus sisältää vastauksen antamisen ajankohtana elokuussa 2022 käytössä olevat evästeet mutta ei tätä ennen mahdollisesti tallennettuja evästeitä. Lisäksi yhtiö kertoo, että aiemmin omana sivustonaan toiminut supersaa.fi on nykyisin liitetty osaksi is.fi-verkkosivustoa ja siten sen osalta ei ole toimitettu pyydettyä listausta.

Sanoman selvityksessä on vielä kuvattu yhtiön näkemys siitä, miten Sanoma käsittää termin "kolmannen osapuolen eväste". Toimitetussa listauksessa evästeet on luokiteltu kolmannen osapuolen evästeisiin selaimen näkökulmasta. Jos eväste ei ole Sanoman verkkotunnuksen asettama, se on listauksessa merkitty kolmannen osapuolen evästeeksi ja käyttöön liittyväksi kolmanneksi osapuoleksi on ilmoitettu taho, jonka verkkotunnus evästeen asettaa. Sanoma on halunnut kiinnittää huomiota siihen, että median digitaalisten sisältöpalveluiden luonteesta johtuen Sanoman verkkosivustoilla käytettävät etenkin digitaaliseen mainontaan liittyvät evästeet voivat vaihdella dynaamisesti eri ajankohtina, minkä lisäksi evästeiden asettamiseen vaikuttavat kunkin käyttäjän suostumusvalinnat. Tämän johdosta eri selauseroilla selaimen tallennetaan vain osa listauksen sisältämistä evästeistä ja tallennettavat evästeet voivat vaihdella.

Vastauksena Traficomien kysymykseen suostumuksen peruuttamisen tai valintojen muuttamisen tosiasiallisista vaikutuksista päätelaitteelle suostumuksen perusteella tallentuneisiin evästeisiin Sanoma kertoo, että silloin kun käyttäjä antaa ensin suos-

tumuksensa, mutta päättää myöhemmin muuttaa valintaansa eli peruuttaa antamansa suostumuksen, evästeitä ei enää Sanoman verkkosivustoilla käytetä niille määritettyihin käyttötarkoituksiin. Tarkempaa kuvausta siitä, miten tämä teknisesti toimii ei kuitenkaan selvityksessä annettu. Lisäksi Sanoma totesi suostumuksen peruuttamiseen liittyen, että käyttäjä voi myös halutessaan tyhjentää selaimeensa tallennetut evästeet. Sanoma kertoo lisänneensä 15.8.2022 suostumustenhallinnan ponnahdusikkunaan tekstin, jolla käyttäjää ohjeistetaan tyhjentämään selaimeensa tallennetut evästeet.

Sanoman vuoden 2023 lisäselvitys

Traficom pyysi 10.1.2023 Sanomalta ajantasaista listaa sen verkkosivustoilla käytössä olevista evästeistä luokiteltuna niin Sanoman suostumushallintamekanismin kuin Sanoman 31.5.2022 toimittaman vastauksen mukaisiin luokitteluihin. Vastauksessa pyydettiin niin ikään listaamaan Sanoman verkkosivustoilla käytettävät muut kuin seurantateknologiat. Traficom asetti selvityspyynnölle määräajaksi 16.1.2023. Sanoma pyysi lisäaikaa listauksen toimittamiseen 31.1.2023 saakka, minkä Traficom myönsi. Sanoma toimitti vastauksen lisäselvityspyyntöön 31.1.2023.

Sanoma toimitti vastauksensa liitteenä Traficomille aiemmin 15.8.2022 toimitetun eväsetaulukon päivitetyn version, jota on tarkennettu ja täydennetty Traficomin 10.1.2023 lähettämän lisäselvityspyynnön mukaisesti evästeitä ja muita tekniikoita koskevilla tiedoilla. Lisäksi päivitetty taulukko sisältää yksityiskohtaiset käyttötarkoituksen mukaiset jaottelut kunkin evästeen osalta. Vastaus tähän lisäselvityspyyntöön täydentää Sanoman mukaan aiemmin 31.5.2022 ja 15.8.2022 päivätyissä vastauksissa lausuttua.

Muiden seurantateknologioiden osalta Sanoma toteaa, että Sanoman verkkosivustoilla käytetyt "seurantapikselit" ja "tägit" käyttävät evästeitä tai selaimen paikallista tallennustilaa tai istuntotallennustilaa, joten nämä näkyvät Sanoman toimittamassa eväsetaulukossa. Lopuksi Sanoma toteaa vastauksessaan aiempien vastaustensa mukaisesti, että Sanoman verkkosivustoilla käytettävät, etenkin digitaaliseen mainontaan liittyvät evästeet, vaihtelevat dynaamisesti eri ajankohtina, minkä lisäksi evästeiden asettamiseen vaikuttavat kunkin käyttäjän suostumusvalinnat. Tämän johdosta eri selauseroilla selaimen tallennetaan vain osa listauksen sisältämistä evästeistä ja tallennettavat evästeet voivat vaihdella.

Sanoma mainitsee myös Belgian tietosuojaviranomaisen ("ADP") helmikuussa 2022 antaman IAB:n TCF-suostumustenhallintamekanismia koskevan ratkaisun, jonka johdosta IAB on laatinut viranomaisen edellyttämän henkilötietojen ja evästeiden käsittelyn kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman. Sanoman mukaan ADP hyväksyi IAB:n toimintasuunnitelman kuuden kuukauden toteutusajalla 11.1.2023. ja kertoi lehdistötiedotteessaan katsovansa toimintasuunnitelman olevan riittävä havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Lisäksi Sanoma toteaa, että tietosuojaviranomaisen päätöksestä on vireillä muutoksenhaku Belgian valitustuomioistuimessa, joka on pyytänyt Euroopan unionin tuomioistuinta lausumaan asiassa muun muassa IAB:n tietosuojarooliin liittyen. Sanoma toistaa myös 31.5.2022 antamassaan vastauksessa toteaman näkemyksensä, jonka mukaan alalla muodostuneita EU-tasoisia pelisääntöjä ei tulisi muuttaa kansallisesti ennen kuin tulkinta EU-tasolla on vahvistettu, jotta varmistettaisiin, että viranomaisten tulkinta ja valvontatoimet kohtelisivat kaikkia markkinatoimijoita tasapuolisesti Suomessa ja EU:ssa, eikä markkinavääristymisiä syntyisi.

Tietosuojavaltuutetun 1. lausunto

Traficom pyysi laatimaansa päätösluonnokseen 5.1.2023 tietosuojavaltuutetun toimiston lausuntoa. Tietosuojavaltuutettu toimitti lausuntonsa Traficomille 20.1.2023.

Lausunnossaan tietosuojavaltuutettu yhtyi Traficomin päätösluonnoksessa esitettyihin näkemyksiin ja tulkintoihin.²

Sanoman lausunto Traficomin valvontapäätösluonnoksesta

Traficom pyysi Sanomalta lausuntoa Traficomin päätösluonnoksesta 17.2.2023 ja asetti lausunnolle määräajaksi 3.3.2023. Sanoma pyysi lausunnolle viikon lisäaikaa, joka Sanomalle myönnettiin, jolloin uudeksi määräajaksi tuli 10.3.2023. Sanoma toimitti vastauksensa Traficomin valvontapäätösluonnoksesta 10.3.2023.

Sanoman vastaus on jaoteltu lausuman yleiseen johdantoon ja perusteluihin, jotka muodostuvat johdannosta, kannanotoista valvontapäätösluonnoksessa esitettyihin velvoitteisiin ja Sanoman näkemyksestä määräajasta toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Vastauksessaan Sanoma toteaa, että mikäli Traficom antaa luonnoksen mukaisen päätöksen, sillä on kauaskantoisia vaikutuksia digitaalisen kaupallisen median toimintakykyyn ja sitä kautta perustuslailla turvattu sananvapauden toteutumiseen Suomessa. Sanoma lisäksi muun muassa korostaa, että sisällön personointi on osa Sanoman toimitusten päätoimittajavastuulla tuottamaa sisältöä ja että myös verkkojulkaisuun kuuluva mainonta on osa lehden sisältöä. Sanoma niin ikään katsoo, että eväste- tai tietosuojasäätelyn implementointia ei tule tehdä sananvapauden kustannuksella.

Lisäksi Sanoma mainitsee tässäkin vastauksessa Belgian tietosuojaviranomaisen käynnissä olevan valvontaprosessin ja aiempaan vastaukseen nähden uutena tietona sen, että APD:n päätöksestä hyväksyä IAB:n toimintasuunnitelma on valitettu. Sanoman mukaan Traficomin päätösluonnoksessa vaatimukset suostumustenhallinnalle menevät pidemmälle kuin APD:n riittäviksi katsomat korjaukset TCF-suunnitelmassa ja lisäksi Traficomin tulkinnat suostumuksiin ja jatkokäsittelyyn liittyen eroavat merkittävästi APD:n yhteiseurooppalaisen menettelyn myötä syntyneestä päätöksestä. Sanoma niin ikään huomauttaa, että Suomen tietosuojavaltuutetulla on ollut mahdollisuus lausua APD:n päätöksestä ja esittää tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia TCF:ään, sekä toteaa SVPL 308 §:n edellyttävän, että tietosuojavaltuutettu ja Traficom tekevät tarkoituksenmukaista yhteistyötä. Näin ollen Sanoma väittää, että Traficom olisi voinut, ja sen olisi myös tullut, tuoda näkemyksiään esillä tässä yhteiseurooppalaisessa prosessissa joko itse tai osana TSV:n kommentteja.

Sanoma esittää vastauksessaan lukuisia yksityiskohtaisia argumentteja ja näkemyksiään Traficomin valvontapäätösluonnoksen sisällöstä. Näitä argumentteja ja näkemyksiä käsitellään seikkaperäisesti jäljempänä tässä valvontapäätöksessä asian arvioinnin yhteydessä.

Tietosuojavaltuutetun 2. lausunto

Traficom pyysi tarkentamastaan päätösluonnoksesta 5.4.2023 tietosuojavaltuutetun toimiston uutta lausuntoa. Apulaistietosuojavaltuutettu toimitti lausuntonsa Traficomille 19.4.2023. Lausunnossaan apulaistietosuojavaltuutettu lausui muun muassa Traficomin valvontapäätöksen suhteesta Belgian tietosuojaviranomaisen valvontaprosessiin, Traficomin ja tietosuojavaltuutetun välisestä toimivallasta, oikeutetun edun käyttämisestä evästebannerissa sekä yhteiseurooppalaisesta näkemyksestä evästebannerin asettelusta. Lausunnossaan apulaistietosuojavaltuutettu yhtyi Traficomin tulkintoihin ja näkemyksiin sekä piti Traficomin päätösluonnosta toimivallan

² Verkkosivujen seurantateknologioiden, kuten evästeisiin, liittyvää suostumuksenhankintaa ja tallentamista seuraavasta henkilötietojen käsittelystä käytetään yleisesti Traficomin ja tietosuojavaltuutetun toimivallan selkeäksi esille tuomiseksi termiä jatkokäsittely. Jatkokäsittelyä valvoo tietosuojavaltuutetun toimisto. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Kyberturvallisuuskeskus • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 Y-tunnus 2924753-3 • www.kyberturvallisuuskeskus.fi

jaon osalta perusteltuna. Lausunnossa ei kuitenkaan tuotu esiin uutta asiaan vaikuttavaa selvitystä.

Sanoman vuoden 2023 toinen lisäselvitys

Sanoma toimitti Traficomille 28.4.2023 vielä yhden lisäselvityksen, jossa se korosti tiettyjä liiketoimintansa kannalta tärkeitä seikkoja. Sanoma muun muassa argumentoi päätoimittajavastuulla sananvapauslain alaisuudessa toimivan median muodostavan oman toimialakokonaisuutensa, ja toteaa, että sen käsityksen mukaan linjattavat evästekäytännöt ja määräykset tulisi toteuttaa tarkkarajaisesti mediatoimialaa ja journalistista sisältöä koskien. Vastaavasti tulisi rajata ulkopuolelle ei-päätoimittajavastuulla toimivat alustat ja sosiaalinen media sekä niiden mainontaan perustuvat käytännöt (Facebook, TikTok ym).

Sanoma esitti tämän lisäselvityksen yhteydessä näkemyksensä kuudesta kokonaisuudesta, joihin Traficomien valvontapäätöksellä olisi vaikutuksia: 1. Käyttäjän tarpeita palveleva uutissisällön personointi (personointieväste), 2. Päätoimittajan vastuun toteutumisen varmistaminen (toimituseväste), 3. Mainonta on osa uutispalvelun hyvää käyttökokemusta, 4. Toimivat sisämarkkinat edellyttävät eri jäsenvaltioissa yhdenmukaisia evästekäytäntöjä, 5. Oikeuskäytäntö ja tilanne muissa jäsenvaltioissa, ja 6. IAB TCF-standardiin liittyvän EU päätösprosessin huomioiminen evästebannerin käytettävyyteen liittyvissä asioissa.

Traficomien arvion mukaan Sanoma ei vuoden 2023 toisessa lisäselvityksessään esittänyt uusia argumentteja suhteessa Sanoman aiemmin toimittamiin selvityksiin sekä Sanoman 10.3.2023 antamaan lausuntoon Traficomien silloisesta päätösluonnoksesta.

Päätöksen perustelut

Asiaa koskevat säännökset ja oikeuskäytäntö

Evästeiden käyttöä koskevista ehdoista säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205 §:ssä seuraavasti:

Evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

SVPL 205 §:llä on saatettu kansallisesti voimaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin³ 5 artiklan 3 kohta. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2 artiklan 1

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilö- tietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/136/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Kyberturvallisuuskeskus • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 Y-tunnus 2924753-3 • www.kyberturvallisuuskeskus.fi

kohdan mukaan kyseisessä direktiivissä sovelletaan direktiivin 95/46/EY sisältämiä määritelmiä. Viimeksi mainittu direktiivi on kumottu ja korvattu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta eli EU:n yleisellä tietosuoja-asetuksella.

SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitettulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen 7 artiklassa säädetään tarkemmin suostumuksen edellytyksistä. Kyseisen artiklan 2 momentin mukaan suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Edelleen artiklan 3 momentissa todetaan muun muassa, että rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa ja että suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antaminen.

Tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 32 kappaleessa on lisäksi todettu, että suostumuksen olisi katettava kaikki käsittelytoimet, jotka toteutetaan samaa tarkoitusta tai samoja tarkoituksia varten. Jos käsittelyllä on useita tarkoituksia, suostumus olisi annettava kaikkia käsittelytarkoituksia varten. Jos rekisteröidyn on annettava suostumuksensa sähköisen pyynnön perusteella, pyynnön on oltava selkeä ja tiiviisti esitetty eikä se saa tarpeettomasti häiritä sen palvelun käyttöä, jota varten se annetaan.

Tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen mukaan, kun tietojenkäsittely perustuu rekisteröidyn suostumukseen, rekisterinpitäjän olisi voitava osoittaa, että rekisteröity on antanut suostumuksensa käsittelytoimiin. Etenkin jos suostumus annetaan muuta seikkaa koskevan kirjallisen ilmoituksen yhteydessä, olisi varmistettava suojatoimin, että rekisteröity on tietoinen antamastaan suostumuksesta ja siitä, kuinka pitkälle menevästä suostumuksesta on kyse. Neuvoston direktiivin 93/13/ETY (10) mukaisesti rekisterinpitäjän ennalta muotoilema ilmoitus suostumuksesta olisi annettava helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä eikä siihen pitäisi sisältyä kohtuuttomia ehtoja. Tietoisuuden suostumuksen antamiseksi rekisteröidyn olisi tiedettävä vähintään rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja tarkoitukset, joita varten henkilötietoja on määrä käsitellä. Suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta ja jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa.

Evästeiden käytössä on huomioitava myös Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamat kaksi ratkaisua (H1515/2021 ja H1516/2021 / diaari 20801/2020 ja 20848/2020), joiden yhteydessä hallinto-oikeus on kumonnut Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien aiemman tulkinnan ja päätöksen siitä, että käyttäjä voisi antaa suostumuksensa SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisten ei-välttämättömien evästeiden käyttöön internetselaimen asetusten kautta.

Evästeiden käytössä on lisäksi huomioitava Euroopan unionin tuomioistuimen 1.10.2019 asiassa C-673/17 antama ratkaisu, jonka mukaan suostumusta ei ole annettu pätevästi, kun lupa tietojen tallentamiseen tai internetsivuston käyttäjän päätelaitteelle jo tallennettujen tietojen käyttämiseen evästeiden avulla on annettu val-

miiksi rastitetulla ruudulla, josta käyttäjän on poistettava rasti evätäkseen suostumuksensa. Ratkaisussa tuomioistuin myös katsoi, että käyttäjälle tulee ilmoittaa käytettävien evästeiden toiminta-aika sekä tieto siitä, mikäli kolmansilla osapuolilla on oikeus hyödyntää evästeiden kautta kerättäviä tietoja.

Evästeiden käyttöä arvioitaessa tulee myös ottaa huomioon Helsingin hallinto-oikeuden 13.3.2023 antama ratkaisu, jossa hallinto-oikeus muun muassa totesi kolmannen osapuolen tietoturvaevästeiden voivan olla SVPL 205 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla välttämättömiä palveluntarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Samassa ratkaisussa hallinto-oikeus totesi, että Traficomille ei ole säädetty toimivaltaa valvoa henkilötietojen käsittelyä sähköisen viestinnän palveluiden järjestämisessä.

Tässä päätöksessä on suostumuksen edellytyksiä arvioitaessa viitattu myös Euroopan tietosuojaneuvoston sekä sen edeltäjän WP29-tietosuojatyöryhmän julkaisemiin ohjeisiin. Selvyyden vuoksi Traficom toteaa, että kyseiset ohjeet eivät ole velvoittavia oikeuslähteitä, mutta niitä on hyödynnetty päätöksen laadinnassa tulkinta-apuna. Siltä osin kuin Traficomien tulkinta vastaa edellä mainittujen ohjeiden mukaisia tulkintoja, on Traficom päätenyt samaan lopputulokseen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin itsenäisellä tulkinnalla.

SVPL 303 §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston vastuulla on valvoa evästeiden käyttöä koskevan 205 §:n noudattamista. Lain 313 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. SVPL 315 §:n 1 momentin nojalla Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun. SVPL 330 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä, päätöksiä ja lupaehtoja sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa ajassa. SVPL 330 §:n mukaan asetetun velvoitteen tehosteeksi voidaan SVPL 332 §:n mukaisesti asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että toiminta keskeytetään taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Asian arviointi

SVPL 205 §:n soveltamisala

Traficom katsoo ennen varsinaista Sanoman verkkosivustojen evästekäytäntöjen arviointia olennaiseksi täsmentää SVPL 205 §:n soveltamisalaa käsillä olevan valvontasian näkökulmasta.

Traficomien tulkinnan mukaan Sanoma esittää 10.3.2023 Traficomille toimittamassaan vastauksessa virheellisen näkemyksen SVPL 205 §:n soveltamisalasta. Edellä mainitun vastauksen 54 kohdassa Sanoma toteaa verkkokutsuihin liittyen, että "[...] verkkokutsuja ei tallenneta käyttäjän päätelaitteelle, mikä on edellytys SVPL 205 §:n soveltamiselle." Vastaavasti Sanoma toteaa saman vastauksen 58 kohdassa Traficomien päätösluonnokseen liittyen, että "Toiseksi Traficom vaikuttaa katsovan, että verkkokutsut, jotka sisältävät vain automaattisesti verkkokutsussa kulkevat tiedot, kuuluvat SVPL 205 §:n piiriin. Näin ei kuitenkaan ole, koska kyseisiä tietoja ei tallenneta käyttäjän päälaitteelle mainitun pykälän edellyttämällä tavalla."

Traficom toteaa aluksi, että SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti evästeiden ja muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palveluntarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja katta-

vat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Lisäksi samaisen pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

SVPL 205 §:llä on kansallisesti implementoitu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta, jonka mukaan:

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen salitaan ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseinen tilaaja tai käyttäjä on antanut suostumuksensa saatuaan selkeät ja kattavat tiedot muun muassa käsittelyn tarkoituksesta direktiivin 95/46/EY mukaisesti. Tämä ei estä teknistä tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittäminen sähköisissä viestintäverkoissa tai joka on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt.

Traficom korostaa, että SVPL 205 §:n tulkinnassa tulee huomioida sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan tulkintavaikutus. Tämä on merkityksellistä EU-oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan kannalta: eri jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten tulisi päätyä samanlaisiin ratkaisuihin, vaikka direktiivin veloitteet olisivatkin eri jäsenvaltioissa implementoitu sanamuodoltaan eroavilla tavoilla. Näin ollen SVPL 205 §:n soveltamisalan arvioinnissa pelkästään sen 1 momentin sanamuodon arvioinnilla ei ole mahdollista ratkaista sääntelyn soveltamisalaa koskevaa kysymystä, vaan arvioinnissa tulee myös huomioida lainsäätäjän tarkoitus, joka korostuu etenkin EU-oikeuden tulkinnassa.

Tästä näkökulmasta Traficom kiinnittää huomiota siihen, että SVPL 205 §:n taustalla olevan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan mukaan sääntelyn soveltamisalassa on "tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen". Toisin sanoen kyse ei ole kahdesta kumulatiivisesta kriteeristä vaan kahdesta vaihtoehtoisesta kriteeristä. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin mukaan jäsenvaltioilla on siis velvollisuus varmistaa, että kansallisessa lainsäädännössä edellytetään tilaajan tai käyttäjän suostumusta, kun tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennetaan tietoja tai vaihtoehtoisesti tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettuja tietoja käytetään.

Traficom huomauttaa, että soveltamisala käy vielä selvemmin ilmi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan englanninkielisestä versiosta:

Member States shall ensure that the storing of information, or the gaining of access to information already stored, in the terminal equipment of a subscriber or user is only allowed on condition that the subscriber or user concerned has given his or her consent, having been provided with clear and comprehensive information, in accordance with Directive 95/46/EC, inter alia, about the purposes of the processing. This shall not prevent any technical storage or access for the sole purpose of carrying out the transmission of a communication over an electronic communications network, or as strictly necessary in order for the provider of an information society service explicitly requested by the subscriber or user to provide the service.

SVPL 205 §:n 1 momentin sanamuoto ei ole tältä osin yhtä selvä, kun sen ensimmäisen lauseen mukaan pykälän soveltamisala on "evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle *ja näiden* tietojen

käyttö" (korostus lisätty). Kuitenkin SVPL 205 §:n 1 momentin tulkinnassa on samalla huomioitava, että sen toisen lauseen mukaan palvelun tarjoajan tulee "antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta". Näin ollen, vaikka 1 momentin ensimmäinen lause antaa sen vaikutelman, että pykälän soveltamisala määräytyisi kahden kumulatiivisen kriteerin perusteella (sana "ja"), saman 1 momentin toisen lauseen mukaan palvelun tarjoajan tulee antaa käyttäjälle tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta (sana "tai"), jolloin pykälää sanamuodon mukaisesti tulkiten tiedot tulisi antaa sekä tallentamisesta että käyttäjän päätelaitteen tietojen käytöstä, riippuen kummasta tilanteesta on kyse. Vastaavasti SVPL 205 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen mukaan "Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä [...]" (jälleen sana "tai"). SVPL 205 §:n 1 momentin sanamuoto "ja näiden tietojen" mahdollistaa sellaisen tulkinnan, että "näillä tiedoilla" tarkoitetaan yleisesti päätelaitteelle tallennettuja tietoja riippumatta siitä, kuka ne on tallentanut tai mitä tarkoitusta varten. Näin ollen Traficom katsoo, että SVPL 205 §:n soveltamisalan on mahdollista myös sen sanamuodon puitteissa tulkita kattavan käyttäjän päätelaitteen tietojen käytön myös siinä tapauksessa, että kyseessä eivät olisi palveluntarjoajan käyttäjän päätelaitteelle tallentamat tiedot. Muunlainen tulkinta johtaisi direktiivin vastaiseen ja käyttäjän yksityisyyden kannalta kestävämpään tulokseen, kun käyttäjän itse tallentamille tiedoille ei annettaisi suojaa.

Traficomien arvion mukaan tätä tulkintaa tukevat myös direktiivin 2009/136/EY 65 ja 66 johdantokappaleet, joissa Traficomien käsityksen mukaan viitataan direktiivin 5(3) artiklan laajaan soveltamisalaan ja käyttäjän omien tietojen suojaan. Esimerkiksi kyseisen direktiivin 65 johdantokappaleessa todetaan, että "Ohjelmat, jotka salaa seuraavat käyttäjän toimia tai heikentävät käyttäjän päätelaitteen toimintaa kolmannen osapuolen hyödyksi (vakoiluohjelmat), aiheuttavat vakavan vaaran käyttäjien yksityisyydelle, aivan kuin viruksetkin. Käyttäjien yksityiselämän suojan korkea ja yhdenmukainen taso on varmistettava riippumatta siitä, onko ei-toivotut vakoiluohjelmat tai virukset ladattu vahingossa sähköisten viestintäverkkojen kautta vai onko ne siirretty ja asennettu piilotettuina ohjelmaan, jota levitetään ulkopuolisilla tiedontallennusvälineillä [...]". Vastaavasti saman direktiivin 66 johdantokappaleessa todetaan, että "Kolmannet osapuolet voivat haluta tallentaa tietoja käyttäjän välineille tai saada yhteyden jo tallennettuihin tietoihin eri tarkoituksia varten, jotka vaihtelevat laillisista tarkoituksista (kuten erityyppiset evästeet) tarkoituksiin, joihin liittyy luvaton tunkeutuminen yksityiselämän alueelle (kuten vakoiluohjelmat ja virukset). Näin ollen on äärimmäisen tärkeää, että käyttäjille tarjotaan selkeät ja kattavat tiedot heidän ryhtyessään toimiin, jotka voivat johtaa tällaiseen tallennukseen tai käyttämiseen [...]".

Näin ollen SVPL 205 §:n tietystä vaikeaselkoisuudesta ja sen esitöissä todetusta huolimatta Traficom korostaa, että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artikla on tältä osin selkeä. Lisäksi Traficom huomauttaa, että myös tietosuojatyöryhmä on lausunnossaan 9/2014 direktiivin 2002/58/EY soveltamisesta laitesormenjälkiin⁴ todennut 5(3) artiklan soveltamisalasta seuraavaa: "sanojen 'tallentaminen tai käyttäminen' käyttö merkitsee, että tallentamisen ja käyttämisen ei tarvitse tapahtua saman viestinnän aikana eikä saman toimijan toimesta. Yhden toimijan tallentama tieto (myös käyttäjän tai laitevalmistajan tallentama tieto), jota toinen toimija myöhemmin käyttää, kuuluu siis 5 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan. Esimerkkinä tästä on matkapuhelimen sovellus, joka käsittelee käyttäjän yhteystietojen luetteloita, johon käyttäjä on itse tallentanut yhteystietoja, mutta joita käyttää kolmas osapuoli. Tätä ei voida tulkita siten, että kolmas osapuoli ei tarvitsisi suostumusta näiden tietojen käyttämiseen pelkästään koska ei ole itse tallentanut tietoja. Suostumusta koskevaa vaatimusta sovelletaan myös käsiteltäessä vain luettavissa olevaa arvoa (esimerkiksi pyydettyä verkkoliitännän MAC-osoitetta käyttöjärjestelmän

⁴ Lausunto 9/2014 direktiivin 2002/58/EY soveltamisesta laitesormenjälkiin, s. 8–9.

sovellusliittymän kautta)." Vastaavasti Euroopan tietosuojaneuvosto on sähköisen viestinnän tietosuoja koskevan lainsäädännön uudistamista koskevassa lausunnossaan nimenomaisesti todennut seuraavasti: "Similarly, the protection of terminal equipment is already a right. The use of storage capacities of the user's terminal equipment applies in a technology-neutral manner. Thus, not only cookies, but every tracking technology is already subject to consent of the user or is subject to one of the exceptions specified in the ePrivacy Directive." Tätä lausuntoa on Traficomien arvion mukaan tulkittava siten, että Euroopan tietosuojaneuvoston mielestä myös ne seurantateknologiat ovat sääntelyn piirissä, joiden käyttö ei edellytä tietojen tallentamista käyttäjän päätelaitteelle.

Näin ollen sekä aiemman tietosuojalainsäädännön yhdenmukaisesta soveltamista vastanneen tietosuojatyöryhmän että Euroopan tietosuojaneuvoston näkemys on ollut, että direktiivin 5(3) artiklaa tulee tulkita siten, että se kattaa sekä tietojen tallentamisen käyttäjän päätelaitteelle että päätelaitteella olevien tietojen käytön ilman samassa yhteydessä tehtävää tietojen tallentamista. Lisäksi Traficomien tiedossa on, että lukuisat muut sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin nojalla säädettyä kansallista lainsäädäntöä valvovat viranomaiset EU:n jäsenvaltioissa tulkitsevat sääntelyä tällä tavoin.⁵

Edellä todetusta johtuen Traficom katsoo, että SVPL 205 §:ää on mahdollista, ja sitä myös EU-oikeuden tulkintavaikutuksesta johtuen tulee, tulkita yhdenmukaisesti sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan sanamuodon kanssa. Näin ollen Traficomien tulkinnan mukaan SVPL 205 §:n soveltamisalan piirissä ovat myös tekniikat, joissa pelkästään käytetään käyttäjän päätelaitteelle tallennettuja tietoja.

Aiemman käytännön arviointi

Sanoman verkkosivustojen evästekäytännöt ennen elokuuta 2020

Asiassa on ensiksi arvioitava Sanoma Media Finland Oy:n evästekäytäntöjä sellaisina, kun ne ovat olleet vanhimpien tehtyjen yhteydenottojen aikana aikavälillä 5/2018–8/2020. Asiassa saadun selvityksen perusteella yhtiöllä on ollut tällä aikavälillä käytössä käyttäjien suostumuksen pyytämiseksi mekanismi, jolla palvelun tai sivuston käyttäjän suostumusta on pyydetty sellaisten evästeiden käyttöön, jotka ovat liittyneet mainonnan ja markkinoinnin kohdentamiseen. Tämän lisäksi Sanoma on soveltanut käytäntöä, jossa käyttäjää on ohjattu vaikuttamaan kolmansien osapuolien mainonnan kohdentamiseen ulkoisen kolmannen osapuolen hallinnoiman youronlinechoices.com-sivuston kautta. Traficomille vuonna 2022 antamassaan selvityksessä yhtiö on kertonut soveltaneensa sanotulla aikavälillä myös käytäntöä, jossa käyttäjän suostumus evästeisiin on voitu antaa selaimen asetusten kautta. Sanomalla ei siis saadun selvityksen ja tehtyjen yhteydenottojen mukaan ole ollut käytössä sellaista mekanismia, jolla käyttäjän olisi ollut mahdollista antaa suostumuksensa eri käyttötarkoituksiin yhdestä ja samasta paikasta, vaan käyttäjän on edellytetty tekevän valintoja Sanoman omien sivustojen lisäksi vieraillemalla kolmannen osapuolen sivustolla ja näiden ohella vielä muokkaavan internetiselaimensa evästeasetuksia.

Helsingin hallinto-oikeus on 8.4.2021 antamissaan ratkaisuihin katsonut, että internetiselaimen evästeasetusten käyttö ja niihin vetoaminen evästeiden käytölle annetun suostumuksen olemassaolon osalta ei täytä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisia suostumuksen kriteereitä. SVPL 205 §:n 1 momentti edellyttää ymmärrettävien ja kattavien tietojen antamista evästeiden tallentami-

⁵ Ks. Esim. https://www.legifrance.gouv.fr/cnil/id/CNIL-TEXT000046988935?init=true&page=1&query=SAN-2022-026&searchField=ALL&tab_selection=all, 28 kohta (linkki tarkistettu 8.6.2023).

sesta ja käytön tarkoituksesta. Myös tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 32 kappaaleessa on todettu, että suostumusta ei pitäisi voida antaa vaikenemalla, valmiiksi rastitetuilla ruuduilla tai jättämällä jokin toimi toteuttamatta. Kun käyttäjälle tarjotut vaikutusmahdollisuudet suostumuksen osalta ja toisaalta käytetyistä evästeistä annettavat tiedot ovat olleet hajallaan useassa eri paikassa, on se voinut johtaa helposti tilanteeseen, että käyttäjä ei vierailulla sivustolla tehtyjen valintojen lisäksi ole tehnyt muutoksia selainasetuksiinsa tai on jättänyt kieltämättä kolmannen osapuolien evästeiden tallentamisen ja käytön ulkoisen sivuston kautta, jolloin käyttäjä ei ole voinut antaa yksilöityä, tietoista tai yksiselitteistä tahdonilmaisuaan evästeiden käyttöön. Edellä mainituin perustein ei siis voida katsoa, että suostumus sitä edellyttävien evästeiden käyttöön olisi saatu asianmukaisesti. Näiltä osin on siis todettava, että Sanoman verkkosivustoilla ei ole ollut käytössä asianmukaista ja lain vaatimukset täyttävää tapaa sivuston käyttäjän suostumuksen pyytämiseksi sellaisille evästeille, joiden käyttö edellyttää SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti käyttäjän suostumusta. Asiassa on kuitenkin huomioitava, että Sanoman yhtenä evästeidenhallintakeinonaan käyttämä selainasetusten käyttöön ohjaaminen on vastannut Traficomien silloista ohjeistusta ja tulkintaa evästeiden käytön suhteen, minkä vuoksi yhtiön kyseistä menettelyä ei voida pitää erityisen moitittavana.

Nykyisten evästekäytäntöjen arviointi

Traficomien valvontapäätöksen suhteesta Belgian tietosuojaviranomaisen valvontaprosessiin

Traficom on tietoinen siitä, että Sanoma on osa EU:n digitaalisen mainonnan ekosysteemiä ja sitoutunut noudattamaan IAB Euroopan⁶ kehittämää TCF-standardia⁷. Kyseisen standardin noudattaminen tarkoittaa, että Sanoman suostumushallintamekanismin sisältö, kuten tekstit, sanamuodot ja valinnat ovat IAB TCF v2.0 Policyn sääntöjä, eikä standardi jätä sitä noudattavilla toimijoille juurikaan liikkumavaraa. Tästä huolimatta Traficom korostaa, että Sanoman vapaaehtoisesti noudattama IAB TCF v2.0 Policy -standardi ei ole sellainen peruste, jonka nojalla evästeitä käyttävä palveluntarjoaja voisi jättää noudattamatta voimassa olevaa lainsäädäntöä eli evästeiden osalta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan nojalla kansallisesti säädettyä SVPL 205 §:ää sekä tietosuoja-asetuksen 4(11) artiklan mukaista rekisteröidyn suostumuksen määritelmää.

Traficom on niin ikään tietoinen parhaillaan käynnissä olevasta Belgian tietosuojaviranomaisen ("APD") yhteiseurooppalaisesta valvontaprosessista, joka koskee IAB:n TCF-standardia. Myös Sanoma on useissa vastauksissaan Traficomien valvontaprosessin aikana viitannut kyseiseen valvontaprosessiin ja esittänyt erilaisia väitteitä siitä johtuen.

Sanoma muun muassa toteaa, että Suomen tietosuojavaltuutetulla on ollut mahdollisuus lausua APD:n päätöksestä ja esittää tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia TCF:ään. Lisäksi Sanoman mukaan SVPL 308 § edellyttää, että tietosuojavaltuutettu ja Traficom tekevät tarkoituksenmukaista yhteistyötä. Tämän johdosta Sanoma katsoo, että Traficom olisi voinut, ja sen olisi myös tullut, tuoda näkemyksiään esille tässä yhteiseurooppalaisessa prosessissa joko itse tai osana TSV:n kommentteja. Edelleen Sanoma jatkaa toteamalla, ettei voitaisi pitää hyvän hallinnon vaatimusten mukaisena, että Traficom velvoittaisi erillisessä menettelyssä Sanoman toteuttamaan ADP:n päätöstä pidemmälle meneviä toimia, kun tietosuojalainsäädännön keskeisenä tavoitteena on lainsäädännön yhtenäinen tulkinta kaikissa jäsenmaissa. Tässä Sanoma viittaa tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 10 kohtaan. Lopuksi Sanoma katsoo, että Traficomien tulisi ylipäätään pidättäytyä antamasta luonnoksen mukaista valvontapäätöstä asian yhteiseurooppalaisen käsittelyn ollessa kesken ja

⁶ The European-level association for the digital marketing and advertising ecosystem.

⁷ European Transparency and Consent Framework ("TCF-standardi").

Sanoman mukaan mahdollinen päätös, jos se on lopulta ylipäätään tarpeen, tulisi antaa vasta yhteiseurooppalaisen ratkaisun tullessa lainvoimaiseksi.

Sanoman väitteistä huolimatta Traficom katsoo tämän valvontapäätöksen antamisen kuuluvan Traficomin toimivaltaan ja sen antamisen olevan välttämätöntä Traficomin lakisääteisten valvontatehtävien asianmukaisen hoitamisen näkökulmasta. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että APD:n 2.2.2022 antama valvontapäätös rajoittuu IAB:n TCF:n arviointiin pelkästään tietosuoja-asetuksen näkökulmasta. Lisäksi APD:n valvontaprosessi koskee pelkästään IAB Europea rekisterinpitäjänä. Niin ikään kaikki APD:n asettamat korjausvelvoitteet on annettu tietosuoja-asetuksen nojalla. Yhteiseurooppalaisessa prosessissa ei ole myöskään käsiteltävänä Sanoman evästeiden käyttöä koskevaa asiaa. Traficom tiedostaa, että tietosuoja-asetuksen keskeisenä tavoitteena on lainsäädännön yhtenäinen tulkinta ja soveltaminen kaikissa EU:n jäsenmaissa, ja APD:n päätös on annettu yhteiseurooppalaisessa prosessissa, jossa TSV on toiminut yhtenä tietosuoja-asetuksen 60 artiklan mukaisena osallistuvana valvontaviranomaisena.

Traficom painottaa, että yhteiseurooppalaisella prosessilla ei ole kuitenkaan merkitystä Traficomin toimivallan ja tämän valvontapäätöksen kannalta, sillä Traficom ei ole tietosuoja-asetuksen mukainen valvontaviranomainen. Traficom korostaa, että sillä ei ole velvollisuutta eikä edes oikeutta osallistua yhteiseurooppalaiseen prosessiin. Traficomin toimivalta rajoittuu tässä kontekstissa SVPL 205 §:n tulkintaan, ja tässä roolissa Traficomilla on toimivalta antaa valvontapäätös tietosuoja-asetuksen mukaisesta yhteiseurooppalaisesta prosessista huolimatta. Lisäksi Traficom toteaa, että se on tehnyt tätä päätöstä koskevan valvontaprosessin aikana tarkoituksenmukaisia yhteistyötä TSV:n kanssa SVPL 308 §:n mukaisesti. Traficom on muun muassa pyytänyt päätösluonnoksesta sen eri vaiheissa kaksi kertaa virallisen lausunnon tietosuojavaikuttetulta. Traficom korostaa, että yhteiseurooppalaisessa prosessissa ei edes voida käsitellä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.⁸

Traficom katsoo lisäksi tarpeelliseksi ottaa tässä yhteydessä kantaa Sanoman 31.5.2022 toimittamassa vastauksessaan esittämään argumenttiin siitä, että digitaalisen mainonnan toimialalle on muodostunut yhteiset EU-tasoiset pelisäännöt, joita ei tulisi muuttaa kansallisella tasolla ennen kuin tulkinta EU-tasolla on vahvistettu linjassa neuvoteltavana olevan sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen kanssa. Traficom toteaa, että kyseinen argumentti on käytännölliseltä kannalta ymmärrettävä. Kyseisellä argumentilla ei kuitenkaan saa olla vaikutusta Traficomin päätöksentekoon Suomessa viestinnän luottamuksellisuutta ja evästeiden ja muiden käyttäjän päätelaitteen tietojen käyttöä valvovana viranomaisena. Traficomin on annettava päätöksensä voimassa olevan lainsäädännön perusteella, joten sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusta koskevalla ehdotuksella ei voi olla vaikutusta asian arvioinnin kannalta.

Sanoman verkkosivustojen evästekäytännöt vuoden 2020 elokuun jälkeen

Sanoman verkkosivustojen evästekäytäntöjä on tämän valvonta-asian vireilläoloihana uudistettu, ja yhtiö on kertonut päivittäneensä käytäntönsä ja siihen liittyvät suostumukset elokuussa 2020. Yhtiön mukaan tuolloin sen sivustoilla on otettu käyttöön uusi mekanismi evätesuostumusten pyytämistä ja evästeiden hallinnointia varten. Uudessa suostumushallintamekanismissa on pyritty erittelemään yksityiskohtaisemmin tietojen käyttötarkoitukset ja Sanoman käyttämät kumppanit sekä mahdollistettu käyttäjälle aiempaa monipuolisemmat käyttötarkoitus- ja kumppani-kohtaiset suostumusvalinnat. Sanoman uudistetussa evästabannerin muodossa esitettävä suostumushallintamekanismi on monikerroksinen. Sen ensimmäisellä tasolla

⁸ Lausunto 5/2019 sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen vuorovaikutuksesta erityisesti tietosuojaviranomaisten toimivallan, tehtävien ja valtuuksien osalta, 70 kohta.

käyttäjälle kerrotaan Sanoman ja sen kumppaneiden evästeiden käyttötarkoituksista ylätasolla ja annetaan käyttäjälle kaksi vaihtoehtoa, joista OK-vaihtoehdolla käyttäjä voi hyväksyä kaikki käyttötarkoitukset ja Asetukset-vaihtoehdolla siirtyä mekanismin toiselle tasolle. Suostumushallintamekanismin toisella tasolla Sanoman verkkosivustojen käyttäjälle annetaan tarkempia tietoja evästeistä, niiden voimassaoloajoista sekä mahdollisuus tehdä käyttötarkoitus- ja kumppanikohtaisia valintoja evästeiden käytöstä tai vaihtoehtoisesti edelleen hyväksyä tai hylätä kaikki käyttötarkoitukset. Kun osa saapuneista yhteydenotoista ja toimenpidepyynnöistä koskee myös Sanoman uudistettua evästeidenhallintaa, on tämän valvonta-asian kannalta keskeistä arvioida, vastaavatko Sanoman nykyiset evästekäytännöt voimassa olevan lainsäädännön mukaisia vaatimuksia.

s a n o m a

Evästeiden avulla kotimaista sisältöä

Sanoman verkostosta kerätään eväste- ja laitetunnisteilla tietoja esimerkiksi sivuista, joilla vieraillet, IP-osoitteestasi sekä laitteesi ominaisuuksista. Näiden tietojen avulla tarjoamme sinulle parempia palveluja sekä kohdennettua mainontaa ja markkinointia. Hyödynnämme myös analytiikkaa raportoinnissa sekä kävijämäärien ja mainonnan mittaamisessa.

Valitsemalla ok hyväksyt, että:

- Sanoma tallentaa ja käyttää tunnisteita edellä mainittuihin tarkoituksiin ja käsittelee niiden avulla kerättyjä tietoja markkinoinnin ja mainonnan kohdentamiseen. Lisäksi osa Sanoman tallentamista tunnisteteista on välttämättömiä palvelujen ja kotimaisen sisällön tarjoamiseksi.
- Sanoman **kumppanit** tallentavat tietoja laitteelle ja / tai käyttävät laitteella olevia tietoja, kuten laitetunnisteita, sekä käsittelevät tunnisteteiden avulla kerättyjä tietoja personoitujen mainosten ja sisällön näyttämiseen, mainonnan ja sisällön mittaamiseen, käyttäjäymmärrykseen ja tuotekehitykseen.

Asetukset-kohdasta löydät tietoa henkilötietojen käsittelystä ja voit hallinnoida suostumusasetuksiasi, kuten kieltäytyä tunnisteteiden käytöstä, tai vastustaa oikeutettuun etuun perustuvaa käsittelyä. Voit aina muuttaa asetuksiasi ja peruuttaa suostumuksesi valitsemalla sivustoilla "**evästeasetukset**".

OK

Asetukset

TEKNOLOGIAKUMPPANIT
SANOMAN VERKOSTO
EVÄSTEKÄYTÄNNÖT
TIETOSUOJALAUSEKE

Sanoman suostumushallintamekanismin ensimmäinen taso www.hs.fi - verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 1.

s a n o m a

Evästeiden avulla kotimaista sisältöä

Sanoman verkostosta eväste- ja laitetunnisteilla kerättyjen tietojen avulla voimme tarjota sinulle parempia palveluja ja kohdennettua mainontaa sekä mitata kävijämääriä ja mainontaa.

Voit määrittää alla, miten haluat tunnisteita ja tunnisteiden avulla kerättyjä henkilötietoja käytettävän eri tarkoituksiin joko Sanoman tai teknologiakumppanin toimesta. Voit myös milloin tahansa peruuttaa antamasi suostumuksen muuttamalla valintojasi alla sekä poistaa selaimeesi tallennetut tunnisteet selainasetuksista. Tunnisteiden valinnat ovat selain- ja sisältöpalvelukohtaisia. Osa Sanoman tallentamista tunnisteista on välttämättömiä luotettavien palvelujen ja kotimaisen sisällön tarjoamiseksi.

Alla voit myös tarkastella, käytävätkö teknologiakumppanit tietoja suostumuksen vai oikeutetun edun perusteella, ja mitä tietojen käsittelyn ominaisuuksia ne hyödyntävät. Osa näistä kumppaneista käsittelee tietoja rekisterinpitäjinä. Lisäksi Sanoman mainosteknologia- ja sisällönjakelukumppanit, kuten Meta, käsittelevät tietoja rekisterinpitäjinä.

Teknologiakumppaneiden käyttötarkoitukset noudattavat **IAB European Transparency and Consent Frameworkia**, joka standardoi suostumuskyselyä sekä suostumusta koskevan tiedon välittämistä digitaalisen mainonnan toimialan toimijoille.

Hyväksy kaikki

Hylkää kaikki

KÄYTTÖTARKOITUKSET
OMINAISUUDET
TEKNOLOGIAKUMPPANIT

Suostumus
Oikeutettu etu

Käyttötarkoitukset

- ▼ Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö
- ▼ Tavallisten mainosten valinta
- ▼ Personoidun mainosprofiilin muodostaminen
- ▼ Personoitujen mainosten valinta
- ▼ Personoidun sisältöprofiilin muodostaminen
- ▼ Personoidun sisällön valinta

Tallenna

Peruuta

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi -verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 2.

KÄYTTÖTARKOITUKSET	OMINAISUUDET	TEKNOLOGIAKUMPPANIT
▼ Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen		☐
▼ Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen		☐
▼ Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjämääräyksen luomiseksi		☐
▼ Tuotekehitys		☐
▼ Sanoman sisällönjakelukumppanit		☐
▼ Sanoman markkinoinnissa hyödynnettävät mainosteknologiakumppanit		☐
▼ Sanoman palvelujen yleisömittaus		☐
▼ Sanoman toteuttama mainonnan kohdentaminen ja mittaus		☐

*Sanoma Media Finland Oy:n suostumushallintamekanismin toinen taso
www.hs.fi -verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 3.*

▼ Sanoman toteuttama asiakaskokemuksen parantaminen	☐
▼ Analytiikan hyödyntäminen Sanoman tuotekehityksessä ja raportoinnissa	☐
▼ Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet	

*Sanoma Media Finland Oy:n suostumushallintamekanismin toinen taso
www.hs.fi -verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 4.*

KÄYTTÖTARKOITUKSET	OMINAISUUDET	TEKNOLOGIAKUMPPANIT
Suostumus		Oikeutettu etu
Käyttötarkoitukset		
▼ Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen		☒
▼ Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen		☒
▼ Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjämääräyksen luomiseksi		☒
▼ Tuotekehitys		☒

*Sanoma Media Finland Oy:n suostumushallintamekanismin toinen taso
www.hs.fi -verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 5.*

Erityiset käyttötarkoitukset

- ✓ Tietoturva, väärinkäytösten ehkäisy ja virheiden korjaaminen
- ✓ Mainonnan tai sisällön tekninen jakelu
- ✓ Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 6.

KÄYTTÖTARKOITUKSET OMINAISUUDET TEKNOLOGIAKUMPPANIT

Ominaisuudet

- ✓ Muiden tietojesi yhdistäminen verkkokäyttämistasi koskeviin tietoihin
- ✓ Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa
- ✓ Automaattisesti lähetettävien laitetietojen käyttö laitteiden tunnistamisessa

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 7.

KÄYTTÖTARKOITUKSET OMINAISUUDET TEKNOLOGIAKUMPPANIT

Suostumus Oikeutettu etu

Q Etsi kumppaneista...

- ✓ Bambuser
- ✓ Cloudflare
- ✓ gskinner
- ✓ Livery
- ✓ Sanoma Media Finland
- ✓ Adform A/S

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 8.

▼ Adobe Advertising Cloud	☐
▼ Adobe Audience Manager, Adobe Experience Platform	☐
▼ Amazon Advertising	☐
▼ Amnet GmbH	☐
▼ Amobee Inc.	☐
▼ AudienceProject Aps	☐
▼ Bannerflow AB	☐
▼ BeeswaxIO Corporation	☐

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 9.

▼ BIDSWITCH GmbH	☐
▼ BidTheatre AB	☐
▼ Blue Billywig Group BV	☐
▼ Brand Metrics Sweden AB	☐
▼ Cavai AS & UK	☐
▼ Comcast International France SAS	☐
▼ Comscore B.V.	☐
▼ Criteo SA	☐

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 10.

▼ Delta Projects AB	☐
▼ Emerse Sverige AB	☐
▼ giosg.com Oy	☐
▼ Google Advertising Products	☐
▼ Justpremium BV	☐
▼ Lotame Solutions, inc	☐
▼ Magnite, Inc.	☐
▼ MediaMath, Inc.	☐

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 11.

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 12.

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 13.

▼ Teads France SAS	☐
▼ The Trade Desk	☐
▼ travel audience GmbH	☐
▼ Xandr, Inc.	☐
▼ Yahoo EMEA Limited	☐
▼ Roku Advertising Services	☐
▼ UserReport	☐
▼ DoubleVerify Inc.	☐

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 14.

▼ Kiosked Ltd	☐
▼ Leadoo Marketing Technologies Ltd	☐
▼ Adnami Aps	☐
▼ Integral Ad Science, Inc.	☐

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 15.

KÄYTTÖTARKOITUKSET	OMINAISUUDET	TEKNOLOGIAKUMPPANIT
Suostumus		Oikeutettu etu
Etsi kumppaneista...		
▼ Sanoma Media Finland		☐
▼ Adobe Advertising Cloud		☒
▼ Amobee Inc.		☒
▼ Bannerflow AB		☒
▼ Emerse Sverige AB		☒
▼ Readpeak Oy		☒

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 16.

The screenshot shows a consent management interface with three entries, each with a dropdown arrow on the left and a toggle switch on the right:

- TAPTAP Digital SL: Toggle is ON (green).
- Leadoo Marketing Technologies Ltd: Toggle is ON (green).
- Adssets AB: Toggle is ON (green).

At the bottom of the interface, there are two buttons: a blue button labeled "Tallenna" (Save) and a white button with a black border labeled "Peruuta" (Cancel).

Sanoman suostumushallintamekanismin toinen taso www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 17.

Traficomin toimivallasta

Valvonta-asian käsittelyn aikana on käynyt ilmi, että Sanoman suostumushallintamekanismi on paitsi keino toteuttaa SVPL:n asettamat veloitteet myös tietosuoja-asetuksen mukainen informointimekanismi henkilötietojen jatkokäsittelystä. Tämä jaottelu edellyttää Traficomin toimivallan tarkastelua tämän valvonta-asian näkökulmasta, sillä edellä todetusti tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen käsittely ei ole Traficomin toimivallassa.

Sanoman 10.3.2023 toimittaman vastauksen mukaan Sanoman suostumushallintamekanismin oikeutettua etua koskevat osuudet ovat pelkästään henkilötietojen jatkokäsittelystä informointia. Samoin Sanoma toteaa, ettei TCF-standardin mukaisiin ominaisuuksiin liity evästeiden asettamista ja tietojen lukemista käyttäjän laitteelta ilman suostumusta, ja standardissa evästeiden asettaminen tai tietojen lukeminen vaatii aina käyttäjän suostumuksen (Käyttötarkoitus No 1: "Tietojen tallennus laitteelle / laitteen tietojen lukeminen") sekä laillisen jatkokäsittelyperusteen.

Traficom huomioi Sanoman vastauksessa esitetyn ja tulkitsee, että Traficomin SVPL 205 §:n mukainen toimivalta ei suoraan ulotu Sanoman suostumushallintamekanismin osiin, joissa on kyse pelkästään tietosuoja-asetuksen mukaisesta henkilötietojen jatkokäsittelystä informoinnista. Tämä tarkoittaa sitä, että tässä päätöksessä ei arvioida Sanoman suostumushallintamekanismin seuraavien kohtien sisältöä:

- Suostumushallintamekanismin toisen tason "Käyttötarkoitukset"-välilehden "Oikeutettu etu"-alavälilehti, jonka "Käyttötarkoitukset" otsikon alla luetellaan oikeutettuun etuun nojaavina käyttötarkoituksena "Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjäymmärryksen luomiseksi" ja "Tuotekehitys", sekä samalla alavälilehdellä oleva "Erietyiset käyttötarkoitukset" otsikko, jonka alla luetellaan erityiset käyttötarkoitukset "Tietoturva, väärinkäytösten ehkäisy ja virheiden korjaaminen", "Mainonnan tai sisällön tekninen jakelu" ja "Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet" (Kuvat 5-6).
- Suostumushallintamekanismin toisen tason "Ominaisuudet"-välilehden mukaiset "Ominaisuudet", jotka ovat "Muiden tietojesi yhdistäminen verkkokäyttäytymistäsi koskeviin tietoihin", "Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa" ja "Automaattisesti lähetettävien laitetietojen käyttö laitteiden tunnistamisessa" (Kuva 7).
- Suostumushallintamekanismin toisen tason "Teknologiakumppanit"-välilehden "Oikeutettu etu"-alavälilehti, jossa luetellaan Sanoman oikeutettua etua jatkokäsittelyn oikeusperusteena käyttävät kumppanit (Kuvat 16-17).

Nämä kohdat Sanoman suostumushallintamekanismista ovat tietosuoja-asetuksen mukaista henkilötietojen jatkokäsittelystä informointia, jonka osalta toimivaltainen

viranomainen on tietosuojavaltuutettu. Traficom kuitenkin katsoo SVPL 205 §:n mukaisen toimivaltansa mahdollistavan Sanoman suostumushallintamekanismin arvioinnin kokonaisuutena siten, että käyttäjälle annetaan SVPL 205.1 §:n mukaisesti ymmärrettävät tiedot tietojen tallentamisen tai tietojen käytön tarkoituksesta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Traficom voi velvoittaa SVPL 205 §:n mukaisen palvelun tarjoajan selkeyttämään suostumushallintamekanisimiaan siten, ettei käyttäjälle tai tilaajalle synny väärinymmärrystä evästeiden käytöstä ja palvelun tarjoajan oikeusperusteesta.

Evästeiden ja muiden seurantatekniikoiden välttämättömyyden arviointi

hs.fi-verkkosivusto

Sanoman 31.1.2023 toimittaman lisäselvityspyynnön vastauksen 1 liitteen mukaan www.hs.fi-verkkosivustolla on käytössä 34 välttämätöntä evästä, joita käytetään muun muassa käyttäjien tunnistamiseen, maksujen tekoon, toimitusanalytiikkaan, mainosten tekniseen näyttämiseen, suostumustenhallintaan sekä verkkosivuston teknisen toimivuuden mittaamiseen ja varmistamiseen. Lisäksi hs.fi-verkkosivustolla on käytössä 30 välttämättömäksi katsottua verkkosivuston käyttäjän selaimen paikalliseen tallennustilaan ("Local Storage") tallentuvaa tietoa, joita käytetään muun muassa personoituun sisällön jakeluun, toimitusanalytiikkaan ja käyttäjien tunnistamiseen.

is.fi-verkkosivusto

Sanoman toimittamien vastausten perusteella www.is.fi-verkkosivustolla on käytössä 37 välttämätöntä evästä, joita käytetään samoihin käyttötarkoituksiin kuin hs.fi-verkkosivustolla. Lisäksi is.fi-verkkosivustolla on käytössä 51 verkkosivuston käyttäjän selaimen paikallisen tallennustilaan tallentuvaa tietoa, joita käytetään samoihin käyttötarkoituksiin kuin hs.fi-verkkosivustolla.

aamulehti.fi-verkkosivusto

Sanoman toimittamien vastausten perusteella www.aamulehti.fi-verkkosivustolla on käytössä 21 välttämätöntä evästä, joita käytetään samoihin käyttötarkoituksiin kuin hs.fi-verkkosivustolla. Lisäksi is.fi-verkkosivustolla on käytössä 39 verkkosivuston käyttäjän selaimen paikallisen tallennustilaan tallentuvaa tietoa, joita käytetään samoihin käyttötarkoituksiin kuin hs.fi-verkkosivustolla.

sanoma.com-verkkosivusto

Sanoman toimittamien vastausten perusteella www.sanoma.com-verkkosivustolla on käytössä 13 välttämätöntä evästä, joita käytetään suostumustenhallintaan ja verkkosivuston teknisen toimivuuden varmistamiseen. Lisäksi sanoma.com-verkkosivustolla on käytössä 5 verkkosivuston käyttäjän selaimen paikallisen tallennustilaan tallentuvaa tietoa, joita käytetään sivuston teknisen toimivuuden varmistamiseen ja suostumustenhallintaan.

sanoma.fi-verkkosivusto

Sanoman toimittamien vastausten perusteella www.sanoma.fi-verkkosivustolla on käytössä 15 välttämätöntä evästä, joita käytetään suostumustenhallintaan ja verkkosivuston teknisen toimivuuden varmistamiseen. Lisäksi sanoma.com-verkkosivustolla on käytössä 6 verkkosivuston käyttäjän selaimen paikallisen tallennustilaan tallentuvaa tietoa, joita käytetään sivuston teknisen toimivuuden varmistamiseen ja suostumustenhallintaan.

Evästeiden luokittelua koskevan arvioinnin lähtökohdat

SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti pääsääntö evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentamiselle ja käytölle on, että käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja on antanut käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Poikkeuksesta tähän pääsääntöön säädetään SVPL 205 §:n 2 momentissa, jonka mukaan edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisen poikkeuksen piirissä olevia evästeitä kutsutaan niin sanotuiksi välttämättömiksi evästeiksi.

Evästeiden käyttöä koskevasta sääntelystä seuraa, että evästeen välttämättömyyden arvioinnin kannalta keskeinen kriteeri on sen käyttötarkoitus. Samaa evästettä voidaan kuitenkin käyttää useampaan käyttötarkoitukseen. Sanoman suostumushallintamekanismin toisen tason "Käyttötarkoitukset"-välilehden mukaan Sanoman käyttötarkoituksia ovat "Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö, "Tavallisten mainosten valinta", "Personoidun mainosprofiilin muodostaminen", "Personoitujen mainosten valinta", "Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjämääräyksen luomiseksi", "Tuotekehitys", "Sanoman sisällönjakelukumppanit", "Sanoman markkinoinnissa hyödynnettävät mainosteknologiakumppanit", "Sanoman palvelujen yleisömittaus", "Sanoman toteuttama mainonnan kohdentaminen ja mittaus", "Sanoman toteuttama asiakaskokemuksen parantaminen", "Analytiikan hyödyntäminen Sanoman tuotekehityksessä ja raportoinnissa" ja "Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet". Nämä käyttötarkoitukset käyttötarkoitusta "Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet" lukuun ottamatta ovat Sanoman suostumushallintamekanismin mukaan suostumuksenvaraisia, eli niiden arviointi ei ole tarpeen tässä päätöksessä evästeiden välttämättömyyden arvioinnin yhteydessä.

Sanoman nykyisten evästekäytäntöjen kohdalla tulee ensin arvioida Sanoman toteuttamaa evästeiden luokittelua välttämättömiksi evästeiksi SVPL 205.2 §:n nojalla. Kyse on siis evästeistä, joiden käytölle ei pyydetä verkkosivuston käyttäjän suostumusta ja jotka asetetaan käyttäjän päätelaitteelle hänen saapuessaan verkkosivustolle ennen kuin hän on tehnyt valintoja suostumushallintamekanismissa tai kun käyttäjä on valinnut suostumushallintamekanismista kieltävänsä muiden kuin välttämättömien evästeiden käytön. Tässä päätöksessä evästeiden luokittelua koskeva arviointi keskittyy ainoastaan Sanoman välttämättömäksi luokittelemien evästeiden välttämättömyyden arviointiin SVPL 205.2 §:n näkökulmasta, sillä Sanoman verkkosivustojen käyttäjän suostumuksen perusteella asettamien evästeiden arviointi sisältyy jäljempänä käsiteltävään pätevän suostumuksen edellytyksiä koskevaan arviointiin.

Sanoman selvityspyyntöön antaman vastauksen mukaan sen käyttämien välttämättömien evästeiden kategoriat ovat: personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet, toimitusanalytiikkaevästeet, kirjautumisevästeet, syöte-evästeet, etusivun ei-personoitu jakelueväste sekä muut evästeet, kuten tietoturva- ja suostumushallintaevästeet, lukuoikeusevästeet sekä tekniset evästeet. Sanoman mukaan kaikki sen asettamat välttämättömät evästeet ovat ensimmäisen osapuolen evästeitä. Kyseiset evästeet sisältyvät Sanoman suostumushallintamekanismin toisella tasolla "Käyttötarkoitukset"-välilehdellä "Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet"-kohdan alle. Kyseisen kohdan mukaan "Tiettyt tunnisteet ovat aina käytössä, jotta Sanoman palvelut toimivat suunnitellulla tavalla. Tunnisteiden ansiosta muun muassa kirjautuminen, chatit, sisältösuositukset ja sisällön personoitu jakelu toimivat sekä kohdentamattomat mainokset näkyvät ja niiden näkymistä voidaan mitata. Tunnisteiden

avulla saamme myös kunkin palvelun käytöstä tilastotietoa, jota hyödynnämme palvelun toimitus- ja tuotantoanalytiikassa. Käytämme esimerkiksi tunnistetta _chartbeat2 tähän tarkoitukseen. Tämän tunnisteiden voimassaoloaika on enintään 12 kuukautta. Käytämme tunnisteita myös väärinkäytösten ehkäisemiseen ja suostumusasetustesi tallentamiseen."

^ Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet

Tietyt tunnisteet ovat aina käytössä, jotta Sanoman palvelut toimivat suunnitellulla tavalla. Tunnisteiden ansiosta muun muassa kirjautuminen, chatit, sisältösuositukset ja sisällön personoitu jakelu toimivat sekä kohdentamattomat mainokset näkyvät ja niiden näkymistä voidaan mitata. Tunnisteiden avulla saamme myös kunkin palvelun käytöstä tilastotietoa, jota hyödynnämme palvelun toimitus- ja tuotantoanalytiikassa. Käytämme esimerkiksi tunnistetta _chartbeat2 tähän tarkoitukseen. Tämän tunnisteiden voimassaoloaika on enintään 12 kuukautta. Käytämme tunnisteita myös väärinkäytösten ehkäisemiseen ja suostumusasetustesi tallentamiseen.

Sanoma Media Finland

Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet suostumushallintamekanismin toisella tasolla www.hs.fi-verkkosivustolla 5.6.2023. Kuva 18.

Seuraavaksi on tarpeen arvioida näiden evästeiden välttämättömyyttä SVPL 205 §:n 2 momentin näkökulmasta.

Personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet

Sanoman mukaan personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ovat välttämättömiä, sillä ne ovat olennainen ja erottamaton osa digilehteä tai palvelua, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Sanoman mukaan digilehden käyttäjä odottaa saavansa uusimmat, tärkeimmät ja itseänsä kiinnostavat uutiset reaaliajassa ja ilman etsimistä. Vastauksen mukaan käytössä olevilla personointievästeillä varmistetaan se, että säännölliselle digilehden käyttäjälle, joka selailee lehteä useita kertoja päivässä, näytetään etusivulla tuoreempia uutisia (eikä hänen jo lukemiaan uutisia) ja toisaalta harvemmin lehteä lukevalle näytetään kokoelma keskeisiä uutisia pidemmältä aikaväliltä, jotta käyttäjällä ei mene ohi olennaista sisältöä. Sanoma perustelee personointievästeiden välttämättömyyttä myös sillä, että personoitu sisällön jakelu on olennainen ja erottamaton osa digitaalisia sisältöpalveluja, myös journalistisia digilehtiä, joita käyttäjä odottaa saavansa lukiessaan digilehteä.

Traficomien arvion mukaan personoituun sisällön jakeluun liittyvien evästeiden pitämistä SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättöminä evästeinä puoltaisi se, että kyse on Sanoman omista ensimmäisen osapuolen evästeistä, joiden avulla kerättyjä tietoja ei luovuteta kolmansille osapuolille. Näin ollen kyseisten evästeiden vaikutus Sanoman verkkosivuston käyttäjien yksityisyyden kannalta on pienempi, kuin jos tässä yhteydessä luovutettaisiin tietoja kolmansille osapuolille.

Traficom toteaa, että Sanoman personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ovat toiminnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan tosiasiallisesti hyvin lähellä ensimmäisen osapuolen analytiikkaevästeitä. Kyse ei ole varsinaisesti teknisistä käyttäjän mieltymyksiin liittyvistä evästeistä, joilla esimerkiksi muistetaan käyttäjän kielivalinnat, käyttämät fontit ja yleinen ulkoasu. Lisäksi digitaalisten sisältöpalvelujen personointi edellyttää analytiikkaa, jonka toteuttamiseen juuri kyseisiä evästeitä käytetään. Sanoma toteaa Traficomien päätösluonnokseen antamassaan vastauksessa, että sen näkemyksen mukaan personoituun sisällönjakeluun liittyvät evästeet voitaisiin nimenomaan rinnastaa käyttäjän mieltymyksiin liittyviin evästeisiin. Sanoma täsmentää, että mieltymyksiä kuvaavat samalla tavalla myös käyttäjän saama sisältö ja sen järjestys kuin esimerkiksi sekin, miltä sivu näyttää ja millä kielellä se on esitetty. Sanoman mukaan voidaan jopa todeta, että sivulla esitetty sisältö on käyttäjälle

huomattavasti oleellisempaa ja tärkeämpää kuin esimerkiksi sivun ulkoasu, jota koskevia mieltymyksiä kuitenkin pidetään välttämättöminä. Traficomin katsoo, että käyttäjälle näytettävä sisältö on luonnollisesti oleellisin osa käyttäjälle tarjottua palvelua. On kuitenkin kyseenalaistettavissa, mikä merkitys sisällön oleellisuudella käyttäjän kannalta on evästeiden välttämättömyyden arvioinnin kannalta. Lisäksi evästeen pelkällä nimeämisellä analytiikkaevästeeksi, personointievästeeksi tai mieltymysevästeeksi ei ole Traficomien näkemyksen mukaan tässä tapauksessa evästeen välttämättömyyden kannalta juurikaan merkitystä, kun personoituun sisällönjakeluun liittyviä evästeitä kuitenkin käytetään analytiikkatarkoituksiin eli vähintäänkin käyttäjän katsomien sisältöjen analysoimiseksi, jotta personoidun sisällön näyttäminen käyttäjälle on mahdollista.

Traficom lisäksi toteaa, että Sanoman käyttämät personointievästeet eroavat ns. tavanomaisista käyttäjän mieltymyksiin liittyvistä evästeistä siten, että niitä käytetään ilman käyttäjän nimenomaista toimea niiden aktivoimiseksi. Esimerkiksi käyttäjän kielivalintoja, fontteja ja tekstin kokoa koskevat evästeet asetetaan käyttäjän päätelaitteelle siinä vaiheessa, kun käyttäjä valitsee esimerkiksi verkkosivuston standardifonttikokoa suuremman fontin. Sanoman personointievästeet asetetaan sen sijaan käyttäjän päätelaitteelle ilman mitään aktiivista toimea käyttäjän puolelta. Näin ollen Sanoman personointievästeiden rinnastaminen käyttäjän mieltymyksiin liittyviin evästeisiin ei vaikuttaisi tältä osin perustellulta.

Personointievästeillä on analytiikkaevästeiden piirteitä sikäli, kun kyseisiä evästeitä käytetään tilastotiedon keräämiseen yksittäisen käyttäjän toimista palveluntarjoajan verkkosivustolla, ja näin kerättyjä tietoja hyödynnetään palvelun personointiin ja kehittämiseen. Kyse on käyttäjän toimista kerääntyvän datan kasaantumisesta palvelun kehittämisen mahdollistavalla tavalla, erotuksena varsinaisiin mieltymysevästeisiin, joita käytetään käyttäjän valitsemien muun muassa palvelun ulkoasua koskevien asetusten muistamiseen (esimerkiksi fontit ja tekstien koko). Näin ollen Traficom katsoo, että Sanoman personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet rinnastuvat analytiikkaevästeisiin siten, että ne ovat tässä tapauksessa käytännössä tulkittavissa analytiikkaevästeiksi. Tätä tulkintaa tukee myös Sanoman 31.5.2022 toimittamassa vastauksessa toimitusanalytiikkaevästeiden kohdalla toteama "Toimitusanalytiikkaevästeet liittyvät kiinteästi digilehtien sisällön jakelun personointiin [...]". Vastaavasti Sanoman 10.3.2023 toimittamassa vastauksessa personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ja toimitusanalytiikkaevästeet on niputettu yhteen personointi- ja toimitusevästeiksi.

Traficom huomauttaa, että analytiikkaevästeet voivat olla vain poikkeuksellisesti välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Verkkosivuston käyttäjä ei todennäköisesti käytä palvelua siksi, että hän haluaa toimintaansa seurattavan. Traficom korostaakin, että evästeen tai muun sen kaltaisen teknologian välttämättömyyttä tulee Traficomien tulkinnan mukaan ensisijaisesti arvioida käyttäjän eikä palveluntarjoajan näkökulmasta. Käyttäjän ei voida olettaa olevan tietoinen, että hänen toimistaan Sanoman palveluissa kerätään tietoja hänelle näytettävän sisällön personoimiseksi. Keskivertokäyttäjälle voi pikemminkin olla yllättävää, että hänen uutisnäkömäänsä personoidaan hänen lukiessaan Sanoman digilehtiä, ellei personointia varten pyydetä käyttäjän suostumusta tai käyttäjä nimenomaisesti valitse haluavansa nähdä hänelle personoitua sisältöä.

Sanoman mukaan ei voida väittää, että käyttäjä ei tietäisi tai ymmärtäisi toimintaansa seurattavan. Lisäksi Sanoma täsmentää olevansa nimenomaisesti pyrkinyt avoimesti informoimaan kaikista käyttämistään evästeistä, esimerkiksi sisällön personoinnista. Sanoma niin ikään toteaa personointi- ja toimitusevästeitä käytettäessä noudattavansa JSN:n lausumaa uutisautomaattien ja personoinnin merkitsemisestä evästeistä informoinnin yhteydessä ja Sanoman verkkosivustoilla sekä informoineensa kaikkia käyttäjiä evästeiden käytöstä etusivulla näytetyn artikkelin kautta, joka on edelleen Helsingin Sanomat -palvelun sivuilla löydettävissä. Lisäksi Sanoma

toteaa, että asiasta kerrotaan jo käyttäjän ladatessa esimerkiksi Helsingin Sanomat-sovelluksen.

Traficom pitää hyvänä, että Sanoma on pyrkinyt informoimaan Sanoman verkkosivustojen käyttäjiä sisältöjen personoinnista. Tästä huolimatta Traficomin arvion mukaan annetun informaation luonteen ja sijainnin perusteella ei ole ilmeistä, että Sanoman verkkosivustojen käyttäjät olisivat personoinnista tosiasiallisesti tietoisia, kun tätä varten ei pyydetä käyttäjän suostumusta: Personoinnista kertova ilmoitus näytetään pelkästään HS-sovelluksen lataajille ja käyttäjille aikoinaan etusivulla näytetty artikkeli on päivätty 2.2.2021, eikä käyttäjä Traficomin arvion mukaan löydä sitä ellei kyseistä artikkelia osaa erikseen etsiä. Lisäksi Sanoman informointia personoinnista (<https://www.sanoma.fi/mita-teeimme/tietosuoja/datan-kayttotarkoitukset/tuotteiden-toimitus-ja-personointi/>) ei esitetä evästeitä koskevan informaation yhteydessä. Traficom kuitenkin korostaa, että evästeiden käytöstä informoisella ei ole varsinaisesti evästeiden välttämättömyyden arvioinnin kannalta merkitystä, vaan informoinnin arvioinnissa olisi kyse siitä, onko käyttäjälle annettu SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti ymmärrettävät ja kattavat tiedot evästeiden käytöstä. Joka tapauksessa SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömien evästeiden käytöstä ei edes tarvitsisi SVPL:n nojalla informoida verkkosivuston käyttäjiä.

Sanoman personoituun sisällön jakeluun liittyvien evästeiden välttämättömyyden arvioinnissa on myös mahdollista huomioida, että Euroopan tietosuojaneuvoston edeltäjä Working Party 29 (jäljempänä "tietosuojatyöryhmä") on katsonut, että "vaikka (ensimmäisen osapuolen analytiikkaevästeitä) usein pidetään "ehdottoman välttämättömänä" välineenä verkkosivuston ylläpitäjille, ne eivät ole ehdottoman välttämättömiä käyttäjän (tai tilaajan) erityisesti pyytämien toimintojen tarjoamiseksi.⁹ Käyttäjä voi käyttää kaikkia verkkosivuston toimintoja, vaikka evästeet ovat pois käytöstä". Traficomin arvion mukaan WP29:n ja Euroopan tietosuojaneuvoston kannanotot ovat perusteltuja SVPL 205 §:n taustalla vaikuttavan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan näkökulmasta. Ottaen huomioon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan tulkintavaikutuksen SVPL 205 §:n tulkinnan kannalta, Traficom katsoo, että edellä mainitut kannanotot ovat relevantteja myös SVPL 205 §:n tulkinnassa.

Sanoma toteaa 10.3.2023 Traficomin päätösluonnoksesta antamansa vastauksen 20 kohdassa, että Euroopan tietosuojaneuvosto on vahvistanut useita aiemman tietosuojatyöryhmän lausuntoja mutta ei kyseistä lausuntoa. Lisäksi Sanoma argumentoi, että joka tapauksessa keskivertokäyttäjän käsitys siitä, mikä on odotettavissa ja välttämätöntä verkkosivuilla, on muuttunut merkittävästi viimeisen 11 vuoden aikana tiedon määrän, tekniikan käyttäjien ja teknologian kehittyessä. Vastauksen mukaan vuonna 2012 suurin osa kuluttajista käytti Sanoman palveluita desktop-tietokoneilla tai paperisena, jolloin tarve sisällön personoinnille oli huomattavasti pienempi kuin tänä päivänä käyttäjien kuluttaessa palveluita lähinnä mobiiliin tai muun kannettavan laitteen kautta. Sanoman johtopäätös tästä on, että se, mikä ei ollut monen mielestä oletusarvoista vuonna 2012, voi siis hyvin olla sitä vuonna 2023. Traficomin arvion mukaan Sanoman huomiot siitä, että Euroopan tietosuojaneuvosto ei ole vahvistanut tietosuojatyöryhmän lausuntoa 04/2012 ja että lausunto on 11 vuotta vanha, pienentävät jossain määrin kyseisen lausunnon merkitystä tulkinta-apuna analytiikkaevästeiden välttämättömyyden arvioinnissa.

Arvioitaessa sitä, voidaanko Sanoman käyttämät personointievästeet katsoa välttämättömiksi, on mahdollista huomioida mitä käyttäjä palvelulta odottaa. Jos verkkosivusto tai palvelu on lähtökohtaisestikin ymmärrettävissä personoituvaksi, on personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet periaatteessa mahdollista katsoa välttämättömiksi sen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

⁹ Lausunto 04/2012 evästeisiin liittyvää suostumusta koskevasta vapautuksesta, s. 10.

Traficomien arvion mukaan digilehden käyttäjien odotuksia palvelusta ei ole mahdollista arvioida tyhjentävästi. Toisin sanoen ei ole ilmeistä, että digilehtien käyttäjät nimenomaisesti odottaisivat kuluttamansa sisällön personointia. Sanoma toteaa Traficomien päätösluonnoksesta antamansa vastauksen 25 kohdassa, että tämä pätee myös molempiin suuntiin: ei siis voida tyhjentävästi myöskään argumentoida, että lukijoilla ei ole tiettyjä personointi- ja toimitusevästeiden mahdollistamia odotuksia palvelusta. Sanoman mukaan voidaan kuitenkin perustellusti argumentoida, että odotukset todistetusti muuttuvat koko ajan enemmän suuntaan, jossa asiakkaat odottavat sisällön personointia.

Traficom kuitenkin korostaa, että voimassa olevan evästeiden käyttöä koskevan lainsäädännön puitteissa käyttäjien muuttuneetkaan odotukset palvelujen ominaisuuksista eivät ole ratkaiseva tekijä evästeen välttämättömyyden arvioinnissa, vaan arvioinnin keskiössä on, mitä käyttäjän voidaan katsoa nimenomaisesti pyytäneen. Se, minkälaisia ominaisuuksia käyttäjä palvelulta odottaa, ei ole sama asia kuin se, mitä käyttäjä palveluita käyttäessään nimenomaisesti pyytää. Pyyntö nimenomaisuuden kriteerin täytyminen edellyttää sen olevan korostetun yksiselitteistä, että käyttäjä on pyytänyt juuri kyseisenlaista, personoituvaa palvelua.

Traficom huomauttaa, että SVPL 205 §:n 1 momentin mukainen pääsääntö on pyytää käyttäjän suostumusta evästeiden käytölle ja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedon tallentamisen tai käytön tarkoituksista. Evästeiden tulkitseminen SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiksi on siis poikkeus tähän pääsääntöön. Tästä pääsäännöstä poikkeaminen edellyttää Traficomien arvion mukaan palveluntarjoajalta vahvempia argumentteja evästeiden välttämättömyyden puolesta. Vedottaessa lainsäädännön mahdollistamaan poikkeukseen, joka antaa palveluntarjoajalle oikeuden käyttää joitakin evästeitä ilman suostumusta, on poikkeukseen vetoavan lähtökohtaisesti esitettävä selvitys niistä seikoista, jotka mahdollistavat poikkeuksen soveltamisen. Traficom katsoo, että palveluntarjoajalla on parhaat mahdollisuudet esittää selvitys käyttämiensä evästeiden käyttötarkoituksista.¹⁰

Näin ollen Sanoman antaman selvityksen valossa ei ole edelleenkään pidettävä selvänä, että Sanoman digilehtien lukijat nimenomaisesti odottaisivat sisällön personointia Sanoman kuvaamalla tavalla. On myös katsottavissa, että jos digilehtien lukijat todella odottaisivat sisällön personointia Sanoman esittämällä tavalla, nämä oma-aloitteisesti kytkisivät kyseisen palvelun päälle (ns. opt-in-malli).

Sanoma on vielä argumentoinut, että personointi- ja toimitusevästeiden välttämättömyyttä tukee se seikka, että niiden voidaan katsoa olevan välttämättömiä Sanoman ja sen asiakkaan välisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Tässä Sanoma viittaa Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeisiin EDPB 2/2019 yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä rekisteröidylle tarjottavien verkkopalvelujen yhteydessä ja erityisesti niiden sivulla 15 todettuun "-- personalisation of content may (but does not always) constitute an intrinsic and expected element of certain online services, and therefore may be regarded as necessary for the performance of the contract with the service user in some cases." Sanoma toteaa tästä, että Euroopan tietosuojaneuvosto on sopimusta tietosuojasetuksen mukaisena käsittelyperusteena koskevassa ohjeessaan todennut, että personointia voidaan pitää välttämättömänä, jos otetaan huomioon palvelun luonne, käyttäjän odotukset sekä se, voidaanko palvelua tarjota ilman personointia. Sanoman mukaan ohjeessa on todettu, että personoivien evästeiden käyttöön tulisi etsiä toinen käsittelyperuste (esimerkiksi suostumus), jos personoinnin tarkoituksena on vain lisätä toimintaa sivustolla, mutta personointi ei ole

¹⁰ Ks. vastaavasti Liikenne- ja viestintäviraston valvontapäätös koskien evästekäytäntöjä suomalaisen.com-sivustolla, s. 5-6.

olennainen ja kiinteä osa tarjottua palvelua. Lopulta Sanoma toteaa, että edellä esitetyn nojalla on selvää, että personointi- ja toimitusevästeet ovat olennainen ja kiinteä osa Sanoman toimintaa ja tarjoamaa palvelua, sekä että Sanoman palvelun luonne on sellainen, ettei sitä voida tarjota sellaisena kuin se tunnetaan ja odotetaan olevan, ilman personointia.

Traficom katsoo, että Sanoman viittaamassa ohjeessa liittyen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaiseen sopimuksen täytäntöön panemiseen henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena on kyse eri arvioinnista kuin SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisessa evästeiden välttämättömyyden arvioinnissa. Joka tapauksessa Traficom täsmentää, että Traficomilla ei ole toimivaltaa arvioida sitä, milloin henkilötietojen käsittely on tietosuoja-asetuksen 6(1)(b) artiklan mukaisesti tarpeen sellaisen sopimuksen täytäntöön panemiseksi, jossa rekisteröity on osapuolena, eikä muutenkaan tietosuoja-asetuksen mukaista käsittelyä, lukuun ottamatta tietosuoja-asetuksen mukaisen suostumuksen pätevyyttä SVPL 205 §:n kontekstissa. Lisäksi Traficom huomauttaa, että tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaisilla henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteilla ei ole merkitystä tähän päätökseen sisältyvässä arvioinnissa, sillä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan nojalla kansallisesti säädetty SVPL 205 § on erityissääntelyä suhteessa tietosuoja-asetukseen. Näin ollen Sanoman argumentti personointi- ja toimitusevästeiden välttämättömyydestä Sanoman ja sen asiakkaan välisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi ei ole evästeiden välttämättömyyden arvioinnin kannalta relevantti.

Traficom kuitenkin tiedostaa, että digilehden käyttäjien odotusten voidaan perustellusti arvioida eroavan painetun sanomalehden käyttäjien odotuksista. Tällainen palvelu on muun muassa merkittävästi perinteistä sanomalehteä interaktiivisempi. Digilehden personoinnin tarkoituksena voidaan pitää käyttäjäkokemuksen parantamista, kun käyttäjälle ei esimerkiksi näytetä palvelun etusivulla hänen jo lukemiaan uutisia. Vaikka osan käyttäjistä voitaisiinkin nykyisin katsoa odottavan digilehdeltä tällaisia ominaisuuksia, Traficomien arvion mukaan tässä tapauksessa automaattista personointia ei kuitenkaan voida pitää välttämättömänä tai nimenomaisesti pyydettyinä palveluna, vaan digilehti voidaan toteuttaa myös ilman sitä ja tämä palvelun piirre voidaan toteuttaa myös suostumuksenvaraisia evästeitä käyttämällä niitä käyttäjiä varten, jotka haluavat palvelun personointia.

Edellä käsitellyn arvioinnin perusteella Traficom katsoo, että Sanoman käyttämät personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet eivät ole SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Näin ollen Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman asettamaan personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ja niiden kaltaiset seurantateknologiat suostumuksenvaraisiksi.

Nämä personoituun sisällön jakeluun käytettävät selaimen paikallista tallennustilaa hyödyntävät seurantateknologiat ovat Sanoman 31.1.2023 toimittaman listauksen ja Traficomien 2.6.2023 suorittaman tarkastelun perusteella tämän päätöksen antamisajankohtana pe-sampled-test-groups-also-read-these, pe-sampled-test-groups-frontpage, pe-test-group-also-read-these, pe-test-group-frontpage, pe-test-group-random-percentage, pe-user-profile-id, pe-user-profile-id-last-used, pe-visit-id, pe-visit-id-last-used, pe-analytics-clicked-teaser, pe-location, pe-sampled-test-groups.

Key	Value
_cb_svref	
pe-user-profile-id-last-used	
_sp_non_keyed_local_state	
_cb	
pe-user-profile-id	
_chartbeat2	
pe-sampled-test-groups-also-read-these	
_sp_user_consent_6613	
pe-sampled-test-groups-frontpage	
_cb_svref_expires	
_sp_local_state	
_cb_expires	
pe-visit-id	
pe-test-group-frontpage	
userProfile	
_t_tests_expires	
_chartbeat2_expires	
pe-visit-id-last-used	
pe-test-group-random-percentage	
_t_tests	
pe-test-group-also-read-these	
sndp-laneitem-impressions	

Hs.fi-verkkosivuston käyttäjän päätelaitteelle asetettavat selaimen paikallista tallennustilaa käyttävät tiedot, jotka asetetaan ennen suostumuksen antamista 2.6.2023.

Toimitusanalytiikkaevästeet

Sanoman mukaan toimitusanalytiikkaevästeiden avulla digilehtien toimitus pystyy ymmärtämään, miten erilaiset käyttäjäryhmät lukevat digilehteä ja mistä käyttäjäryhmät ovat kiinnostuneita. Kyseisillä evästeillä kerättyjä tilastotietoja käytetään sisällön jakelun analysoinnissa, sisältöpalvelun artikkelien tuottamisessa ja lopulta sisällön jaossa. Sanoma argumentoi, että toimitusanalytiikkaevästeet ovat olennainen osa personoidun sisällön journalistista tuotantoprosessia, joka on kiinteä osa digilehden palvelua, jolloin kyse olisi käyttäjän pyytämästä palvelusta ja siten välttämättömyydestä evästeistä.

Traficom toteaa, että toimitusanalytiikkaevästeissä on edellä käsiteltyjen personoituun sisällön jakeluun liittyvien evästeiden tavoin kyse analytiikkaevästeistä, jotka ovat vain poikkeuksellisesti välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Verkkosivuston käyttäjä ei todennäköisesti käytä palvelua siksi, että hän haluaa toimintaansa, kuten kiinnostuksen kohteita, seurattavan. Käyttäjän ei myöskään voida olettaa olevan tietoinen, että hänestä kerätään tilastollisia tietoja sisällön jakelun analysointiin, sisältöpalvelun artikkelien tuottamiseen ja sisällön jakoon. Myös toimitusanalytiikkaevästeiden SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisen välttämättömyyden arvioinnissa voidaan huomioida edellä mainitut WP29:n ja Euroopan tietosuojaneuvoston kannanotot analytiikkaevästeiden välttämättömyydestä, joiden mukaan ensimmäisen osapuolen analytiikkaevästeet eivät ole ehdottoman välttämättömiä käyttäjän tai tilaajan erityisesti pyytämien toimintojen tarjoamiseksi.

Toimitusanalytiikkaevästeiden pitämistä SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättöminä evästeinä puoltasi kuitenkin se, että kyse on Sanoman omista ensimmäisen osapuolen evästeistä, joiden avulla kerättyjä tietoja käyttää vain lehden toimitus. Näillä evästeillä kerättyjä tietoja ei siis luovuteta kolmansille osapuolille. Lisäksi Sanoman vastauksen mukaan toimitusanalytiikkaevästeiden avulla kerättyjä tilastotietoja ei käytetä käyttäjien tunnistamiseksi. Traficom huomauttaa, että tällä

ei ole merkitystä evästeiden käyttöä koskevan sääntelyn soveltumisen kannalta, sillä sähköisen viestinnän tietosuoja-direktiivin 5(3) artiklaa sovelletaan riippumatta siitä, onko kyse henkilötiedoista tai muista tiedoista.¹¹ Asialla voidaan kuitenkin katsoa olevan merkitystä evästeiden välttämättömyyden arvioinnin kannalta.

Sanoma perustelee toimitusanalytiikkaevästeiden välttämättömyyttä myös sillä, että EU:ssa neuvoteltavana oleva sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus näyttäisi pitävän analytiikkaevästeitä välttämättömänä. Erityisesti Sanoma argumentoi 10.3.2023 toimittamansa vastauksen 21 kohdassa, että sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusehdotus esittäisi lainsäätäjän nykyisen kannan analytiikkaevästeiden välttämättömyydestä ja siten vahvistaisi käsitystä, että välttämättömyyttä tulee arvioida käyttäjien uusien odotusten valossa. Tällä perusteella Sanoma toteaa, että valmistelussa olevaa asetusta tulee pitää merkittävänä tulkinta-apuna käsillä olevassa tapauksessa.

Traficom huomauttaa, että sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus on ollut EU:n lainsäädäntöprosessissa poikkeuksellisen pitkään ja ylipäätään koko asetusehdotuksen hyväksymisestä ei ole vielä varmuutta. Asetusehdotus on parhaillaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission kolmikantaneuvotteluissa, joiden myötä asetusehdotukseen, myös sen evästeiden käytöstä sääntelevään artiklaehdotukseen, saattaa tulla vielä muutoksia. Näin ollen nykyistä sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusehdotusta ei voida vielä pitää lainsäätäjän nykyisen kannan ilmentäjänä.

Lisäksi Traficom katsoo, että kyseisessä asetusehdotuksessa analytiikkaevästeiden välttämättömyydestä säädettyä on myös mahdollista tulkita toisin: on katsottavissa, että analytiikkaevästeiden välttämättömyyttä koskeva poikkeus sisällytettäisiin mahdollisesti tulevaan sähköisen viestinnän tietosuoja-asetukseen oikeustilan muuttamiseksi, sillä nykyisin analytiikkaevästeitä ei ole pidettävissä sähköisen viestinnän tietosuoja-direktiivin 5(3) artiklan mukaisesti tietojen teknisenä tallentamisena tai käyttäjän päätelaitteen tai siellä sijaitsevien tietojen käyttönä "joka on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt". Tätä tulkintaa tukee myös aiemmin viitattu tietosuojatyöryhmän lausunto, jossa todetaan, että "Jos direktiivin 2002/58/EY 5 artiklan 3 kohtaa tarkistetaan tulevaisuudessa, Euroopan unionin lainsäätäjä voi asianmukaisesti lisätä kolmannen edellytyksen vapautuksen soveltamiseksi evästeisiin, joiden käyttö on tiukasti rajattu ensimmäisen osapuolen anonyymeiksi muutettuja koottuja tilastoja varten."¹² Edellä todetusti lainsäätäjän tahotilan arvioinnilla ei ole kuitenkaan käytännössä tämän päätöksen kannalta merkitystä, sillä sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusehdotus voi vielä muuttua EU:n lainsäädäntöprosessin edetessä. Näin ollen Traficom toteaa toimivaltansa rajoittuvan pelkästään evästeiden käyttöä koskevan voimassa olevan sääntelyn valvontaan ja huomauttaa, että valmisteluvaiheessa oleva EU-asetus ei ole velvoittava oikeuslähde. Mahdollisella tulevalla lainsäädännöllä aihepiiriä koskien ei ole merkitystä tämän valvontapäätöksen arvioinnin kannalta.

Edellä mainituilla perusteilla Traficom arvioi, että kuvatus kaltaisten ensimmäisen osapuolen analytiikkaevästeiden ei voida käyttäjien mahdollisista odotuksista huolimatta katsoa olevan SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä tai tilaaja on nimenomaisesti pyytänyt. Sanoman mukaan toimitusanalytiikkaevästeitä käytetään pelkästään erilaisten käyttäjäryhmien kiinnostuksenkohteiden arviointiin, sisällön jakelun analysointiin, sisältöpalvelun artikkelien tuottamiseen ja sisällön jakoon. Sanoman kyseisten evästeiden käyttötarkoitukset ovat ymmärrettäviä ja niiden voidaan perustellusti katsoa kytkeytyvän myös personoidun sisällön tarjoamiseen. Evästeiden välttämättömyyden

¹¹ C-673/17 (Planet49), kohta 71.

¹² Lausunto 04/2012 evästeisiin liittyvää suostumusta koskevasta vapautuksesta, s. 10-11.

arvioinnin kannalta on kuitenkin olennaista arvioida, onko kyse sellaisesta palvelusta, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Traficomien arvion mukaan käyttäjien ei voida riittävän selkeästi katsoa "nimenomaisesti pyytävän" tällaisia palveluita käyttäjien halutessa lukea digitaalista lehteä tai digitaalisia uutissisältöjä, vaikka kyseisten toimitusanalytiikkaevästeiden käyttötarkoitukset epäsuorasti parantaisivatkin Sanoman palvelujen laatua ja erilaisen uutissisältöjen tarjoamista.

Lisäksi, jos toimitusanalytiikkaevästeet katsottaisiin SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiksi, tarkoittaisi tämä sitä, että Sanomalla ei olisi Traficomien valvoman lainsäädännön nojalla edes velvoitetta informoida sen verkkosivustojen käyttäjiä kyseisten evästeiden käytöstä. Näin ollen Traficom katsoo, että toimitusanalytiikkaevästeet eivät ole SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiä evästeitä ja velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman asettamaan sen käyttämät toimitusanalytiikkaevästeet suostumuksenvaraisiksi.

Tällaisia suostumuksenvaraiseksi asetettavia toimitusanalytiikkaevästeitä ovat Sanoman 31.1.2023 toimittaman listauksen mukaan tämän päätöksen antamisajankohtana: `_cb`, `_cb_ls`, `_cb_svref`, `_chartbeat2`, `_chartbeat4`, `_chartbeat5`, `_t_tests`, `_v__chartbeat3`, `IC`, `RacID`, `ruutu_userrole`, `sacu_shared_session_user`, `Sanoma-Web`, `gatling_token` ja `_k5a`. Lisäksi 31.1.2023 toimittaman listauksen mukaan suostumuksenvaraiseksi asetettavia tällä hetkellä Sanoman välttämättömiksi katsomia toimitusanalytiikkaevästeiden kategoriaan sisältyviä selaimen paikallista tallennustilaa hyödyntäviä tietoja ovat `_cb`, `_cb_expires`, `_cb_svref`, `_cb_svref_expires`, `_chartbeat2`, `_chartbeat2_expires`, `_chartbeat3`, `_chartbeat3_expires`, `_chartbeat4`, `_chartbeat4_expires`, `_chartbeat5`, `_chartbeat5_expires`, `_t_tests`, `_t_tests_expires`, `sndp-laneitem-impressions`, `_v__chartbeat3`, `_v__chartbeat3_expires`, `_v__SUPERFLY_lockout`, `_v__SUPERFLY_lockout_expires`, `_v__cb_cp` ja `_v__cb_cp_expires`.

Traficomien 6.6.2023 suorittaman tarkastelun perusteella vaikuttaisi kuitenkin siltä, että `_cb_ls`, `_chartbeat4`, `_chartbeat5`, `ruutu_userrole`, `sacu_shared_session_user`, `gatling_token` ja `_k5a` -nimiset evästeet sekä `_chartbeat3`, `_chartbeat3_expires`, `_chartbeat4`, `_chartbeat4_expires`, `_chartbeat5`, `_chartbeat5_expires`, `_v__SUPERFLY_lockout`, `_v__SUPERFLY_lockout_expires`, `_v__cb_cp` ja `_v__cb_cp_expires` -nimisiä selaimen paikallista tallennustilaa käyttäviä tekniikoita ei enää aseteta käyttäjän päätelaitteelle. Näin ollen, mikäli tämä on pysyvä muutos, Traficomien ei ole tarpeen enää erikseen velvoittaa Sanomaa asettamaan näitä evästeitä ja selaimen paikallista tallennustilaa käyttäviä tekniikoita suostumuksenvaraisiksi.

Lopuksi Traficom toteaa, että Sanoman argumentit liittyen tietosuojasääntelyn ja sananvapauden väliseen suhteeseen ovat huomionarvoisia. Traficom ei kuitenkaan näe Sanoman väittämää suoraa yhteyttä personointi- ja toimitusevästeiden välttämättömyyden arvioinnin ja päätoimittajavastuun alaisen sisällön tekemisellä. Sanoman verkkosivustojen käyttäjillä on näiden evästeiden suostumuksenvaraisuudesta huolimatta kuitenkin oikeus saada näkyviinsä personoitu uutisvirta joko antamalla suostumus tätä varten käytettävälle evästeille tai vaihtoehtoisesti nimenomaisesti pyytämällä personoitua sisältöä esimerkiksi valitsemalla Sanoman "Oma etusivu" vaihtoehto aktiiviseksi. Vastaavasti Traficom katsoo, että Julkisen sanan neuvoston ("JSN") vuodelta 2019 peräisin oleva lausuma uutisautomaatiikan ja personoinnin merkitsemisestä ei ole peruste personointi- ja toimitusevästeiden välttämättömyydelle SVPL 205 §:n 2 momentin nojalla. Kyseisessä lausumassa tiedotusvälineitä suositellaan muun muassa kertomaan yleisölle avoimesti sisältöjen kohdentamisesta sekä siihen käytettävien tietojen hankkimisesta. Lisäksi lausumassa todetaan, että "tiedotusvälineillä tulee olla riittävä ymmärrys siitä, miten niiden käyttämät algoritmit työkalut vaikuttavat sisältöön." Traficomien tulkinnan mukaan näissä JSN:n suosituksissa ei ole varsinaisesti kyse evästeiden välttämättömyyden kannalta relevantista huomioista, joskin personointi- ja toimitusevästeillä voidaan toteuttaa JSN:n suosittelomia asioita. Traficomien arvion mukaan Sanoman verkkosivustojen

käyttäjien suostumuksen pyytäminen näiden evästeiden käytölle ei kuitenkaan esitäisi Sanomaa noudattamasta edellä mainittuja JSN:n suosituksia. Joka tapauksessa Traficom korostaa, että JSN:n lausuma ei ole velvoittava oikeuslähde, joten sen merkitys evästeiden välttämättömyyden arvioinnissa on melko vähäinen.

Kirjautumisevästeet

Traficom in toteaa, että Sanoman kirjautumisevästeet ovat niin sanottuja pysyviä kirjautumisevästeitä, joiden avulla Sanoman sivustojen ja sovellusten on mahdollista muistaa käyttäjän tunnistautumistiedot ja ylläpitää kirjautumista eri aikoina tapahtuvien käyttökertojen välillä. Sanoman mukaan pysyvien kirjautumisevästeiden käytön katsominen välttämättömiksi evästeiksi on perusteltua siitä syystä, että Sanoman digilehtiä selataan ja luetaan tavallisesti useita kertoja päivässä ja käyttäjät tavanomaisesti lukevat useampaa kuin yhtä lehteä ja siirtyvät eri lehtien välillä. Edelleen Sanoma toteaa, että toistuva palveluun kirjautuminen heikentäisi käyttäjäkokemusta.

Traficom in arvion mukaan Sanoman käyttämät pysyvien kirjautumisevästeiden voidaan katsoa olevan SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä, sillä kirjautuneena oleminen on käyttäjälle Sanoman palveluissa läpinäkyvää ja käyttäjälle tarjotaan mahdollisuutta kieltäytyä tunnistautumisesta hänen siirtyessään eri digilehtien välillä. Edellytyksenä on kuitenkin, että samoja evästeitä ei ilman suostumusta käytetä muihin tarkoituksiin, kuten kohdennetun mainonnan näyttämiseen digilehden käyttäjälle.

Syöte-evästeet

Sanoman vastauksen mukaan se käyttää syöte-evästeitä mahdollistaakseen tilausten ja ostosten tekemisen verkkosivustojensa kautta, eli kyseisillä evästeillä mahdollistetaan ostoskorin käyttö ja maksaminen palveluissa. Traficom in käsityksen mukaan tällaisiin evästeisiin liittyy käyttäjän tekemä toimi, jolloin kyseisen toimen toteuttamisen mahdollistamisen voidaan katsoa olevan sellaista palvelua, jota käyttäjä nimenomaisesti pyytää. Näin ollen Traficom in arvion mukaan Sanoman syöte-evästeet ovat SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Etusivun ei-personoitu jakelueväste

Sanoman vastausten mukaan Helsingin Sanomien etusivulle asetetaan joka päivä yksi mainos, joka näytetään kaikille lukijoille. Mainos ei ole personoitu, vaan kaikki näkevät saman mainoksen kyseisenä päivänä ja sama mainos on myös painetun lehden kannessa. Sanoma käyttää tähän tarkoitukseen evästettä, jonka tarkoituksena on varmistaa, että mainos näytetään käyttäjälle vain kerran. Kyseinen eväste poistetaan kyseisen päivän jälkeen.

Traficom in arvion mukaan etusivun ei-personoidun jakeluevästeen tarkoituksena on mahdollistaa tietyn mainoksen näyttäminen Helsingin Sanomien lukijoille kerran päivässä. Eväste ei ole nimensä mukaisesti personoitu käyttäjän mieltymysten mukaisesti. Traficom in arvion mukaan mainokseen liittyvää evästettä käytetään pelkästään sen mahdollistamiseen, että digilehden käyttäjä näkee mainoksen ainoastaan kerran päivässä. Toisin sanoen etusivun ei-personoitu jakelueväste asetetaan käyttäjän päätelaitteelle vasta hänen sulkiessaan etusivulla näkyvän mainoksen.

Käyttäjän toimenpide sulkea etusivulla näkyvä mainos on Traficom in arvion mukaan tulkittavissa käyttäjän nimenomaisesti pyynnöksi vastaanottaa Sanoman tarjoamaa palvelua ilman kyseisen mainoksen näyttämistä. Kun katsotaan, että käyttäjä näin nimenomaisesti pyytää Sanoman digilehden lukemista ilman etusivun ei-personoidun mainoksen näyttämistä, tämän valinnan muistamiseen käytettävän evästeen

voidaan Traficomien arvion mukaan katsoa olevan välttämätöntä Sanomalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Etusivun ei-personoidun jakeluevästeen välttämättömyyden arvioinnissa on myös syytä huomioida kyseisen evästeen vaikutukset hs.fi-verkkosivuston käyttäjien yksityisyyden suojalle SVPL 205.3 §:n mukaisesti. Sanoman antaman selvityksen perusteella kyseisen evästeen vaikutukset verkkosivuston käyttäjien yksityisyyden suojalle ovat hyvin vähäiset, joten käyttäjien yksityisyyden suoja ei ole esteenä kyseisen evästeen katsomiselle välttämättömäksi.

Näin ollen Traficom katsoo, että kyseessä oleva etusivun ei-personoitu jakelueväste on SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla välttämätön sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Muut evästeet

Sanoman mukaan sen käyttämiä muita evästeitä ovat tietoturva- ja suostumustenhallintaevästeet, lukuoikeusevästeet sekä tekniset evästeet. Traficomien arvion mukaan tietoturvaevästeet, joita käytetään esimerkiksi kirjautumispalveluun kohdistuvien väärinkäytösten ehkäisemiseksi, voidaan katsoa välttämättömiksi SVPL 205 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla. Sama pitää paikkansa myös suostumusvalintojen muistamista koskevien evästeiden sekä lukuoikeusevästeiden varmistamista koskevien evästeiden osalta. Lisäksi Traficom katsoo, että tekniset evästeet, joita käytetään esimerkiksi käyttäjän katsomien videoiden äänten päällä olemisen ja äänenvoimakkuuden tarkastamiseksi, ovat palvelun käytettävyyden kannalta olennaisia siten, että niidenkin voidaan katsoa olevan välttämättömiä SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Sanoman verkkosivustojen verkkokutsut

Traficom lähetti Sanomalle 10.1.2023 lisäselvityspyynnön, jossa Sanomaa pyydettiin toimittamaan listaus Sanoman käyttämistä muista evästeiden kaltaisista tekniikoista. Lisäselvityspyynnön mukaan tällaisilla tekniikoilla tarkoitetaan muun muassa verkkokutsuihin pohjautuvia seurantamekanismeja. Listauksessa pyydettiin kertomaan näiden tekniikoiden avulla kerättyjen tietojen käyttötarkoitukset sekä se, miltä osin Sanoma katsoo kyseisten tekniikoiden olevan välttämättömiä ja miltä osin suostumusta edellyttäviä.

Sanoma toimitti 31.1.2023 vastauksen Traficomien lisäselvityspyyntöön. Vastauksen liitteenä olevassa Excel-tiedostossa ei ollut kuitenkaan Traficomien nimenomaisesta pyynnöstä huolimatta lueteltuna Sanoman käyttämiä verkkokutsuja. Traficomien 1.6.2023 suorittamassa hs.fi-verkkosivuston tarkastelussa näkyy esimerkiksi verkkokutsu sak.dnt-userreport.com, jota ei ole lueteltu Sanoman toimittamissa tiedoissa.

Sanoman 10.3.2023 Traficomille toimittamassa lausunnossa Traficomien valvontapäätösluonnoksesta Sanoma muun muassa toteaa (kohta 54):

"Ilman käyttäjän suostumusta TCF-standardin mainontaan liittyvät verkkokutsut eivät sisällä evästeiden tietoja tai käyttäjän laitteelta luettuja tietoja, pois lukien verkkokutsun mukana automaattisesti kulkevat tiedot. Näistä tiedoista on teknisesti mahdollista muodostaa tunniste käyttäjästä ja siten käsittelyn informointi GDPR:n vaatimusten mukaisesti on tarpeellista. Kyseisiä verkkokutsuja ei tallenneta käyttäjän päälaitteelle, mikä on edellytys SVPL 205 §:n soveltamiselle."

Lisäksi samassa lausunnossa Sanoma toteaa (kohta 58):

"Toiseksi Traficom vaikuttaa katsovan, että verkkokutsut, jotka sisältävät vain automaattisesti verkkokutsussa kulkevat tiedot, kuuluvat SVPL 205 §:n piiriin. Näin ei

kuitenkaan ole, koska kyseisiä tietoja ei tallenneta käyttäjän päätelaitteelle mainitun pykälän edellyttämällä tavalla."

Kyseisessä Sanoman lausunnossa esitettyjen näkemysten perusteella vaikuttaa Traficomien käsityksen mukaan siltä, että Sanoma ei ole toimittanut Traficomien pyynnöstä huolimatta sen verkkosivustojen verkkokutsuja koskevia tietoja, sillä Sanoma katsoo näiden olevan SVPL 205 §:n soveltamisalan ulkopuolella.

Traficom arvioi edellä "SVPL 205 §:n soveltamisala" -kohdassa esitettyjen perusteluiden nojalla pykälän soveltamisalaa Sanoman näkemyksestä poikkeavalla tavalla. Traficomien tulkinta relevantin lainsäädännön soveltamisalasta on se, että SVPL 205 § soveltuu myös sellaisten tekniikoiden käyttöön, joissa käyttäjän päätelaitteelle ei tallenneta mitään tietoja, vaan ainoastaan käytetään päätelaitteen tietoja. Edellä todetusti muunlainen tulkinta johtaisi Traficomien näkemyksen mukaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin vastaiseen ja käyttäjän yksityisyyden kannalta kestämättömään lopputulokseen, kun käyttäjän itse tallentamille tiedoille tai ylipäätään käyttäjän päätelaitteella jo sijaitseville tiedoille ei annettaisi suojaa.

Traficomien käsityksen mukaan verkkokutsujen myötä verkkokutsun vastaanottaja saa esimerkiksi käyttäjän IP-osoitteen, käyttäjän käyttöjärjestelmän tiedot, selaintiedot, selaimen versiotiedot, kieliasetukset sekä mahdolliset evästetiedot. Traficom huomauttaa, että verkkokutsun mukana kulkevista tiedoista on Sanoman omankin selvityksen perusteella mahdollista muodostaa tunniste käyttäjästä. Näin ollen verkkokutsut ovat merkityksellisiä käyttäjän yksityisyyden suojan kannalta ja näiden SVPL 205 §:n mukaisessa arvioissa tulee huomioida pykälän 3 momentti, jonka mukaan kyseisessä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

Siitä syystä, että Sanoma ei ole tulkinnallisesta erimielisyydestä johtuen toimittanut Traficomille tietoja sen verkkosivustoilla käytössä olevista verkkokutsuista, ratkaisee Traficom asian verkkokutsujen osalta ilman Sanoman erikseen näistä toimittamia tietoja. Hallintolain 31.2 §:n mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Traficom toteaa, että SVPL 205.2 §:n kaltaisessa tilanteessa on kyse lainsäädännön mahdollistamasta poikkeuksesta, joka mahdollistaa palvelun tarjoajan käyttää päätelaitteelle tallennettuja tietoja ilman suostumusta, mikä rajoittaa käyttäjän yksityisyyden suojaa. Tällöin poikkeukseen vetoavan olisi lähtökohdaisesti esitettävä selvitystä niistä seikoista, jotka mahdollistavat poikkeuksen soveltamisen. Poikkeuksen soveltamisen edellytykset ovat vain rajoituksin Traficomien pääteltävissä ulkoisista seikoista, kun taas Sanoman olisi helposti mahdollista kuvata käyttämiensä verkkokutsujen käyttötarkoitukset. Tällöin selvityksen antamatta jättäminen pyynnöstä huolimatta voi johtaa Sanoman vahingoksi siihen, ettei viranomaiselle muutoin saatavilla olevien tietojen perusteella voida todeta SVPL 205.2 §:n mukaisen poikkeuksen edellytysten täyttyvän.

Traficom keskittyy tässä päätöksessä Sanoman verkkosivustoilla käytössä oleviin verkkokutsuihin seuraaviin verkkotunnuksiin: sak.dnt-userreport.com, googletagmanager.com, googletagservices.com, ad.doubleclick.net, assets.adobem.com, cdn.privacy.mgmt.com, ib.adnxs.com, er.sanoma-sndp.fi, hs.mediadelivery.fi, mab.chartbeat.com, mabping.chartbeat.net, ping.chartbeat.net, sf.nm-ovp-nelonenmedia.fi, sn.sanoma.fi, static.chartbeat.com ja tili.sanoma.fi.

Sanoman verkkokutsujen välttämättömyyden arviointi

Sanoman verkkosivustojen verkkokutsujen välttämättömyyden arvioinnin alkuun Traficom muistuttaa, että pääsääntö tällaisten tekniikoiden käytölle on SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti käyttäjän suostumus ja kattavien ja ymmärrettävien tietojen

antaminen tietojen tallentamisen ja tietojen käytön tarkoituksista. Myös verkkokutsut voivat kuitenkin olla SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiä tekniikoita siten, ettei niiden käyttöön sovelleta SVPL 205 §:n 1 momentin edellytyksiä, kun niiden ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai niiden käyttö on palveluntarjoajalle välttämätöntä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä tai tilaaja on nimenomaisesti pyytänyt.

Sanoma on 10.3.2023 toimittamassaan vastauksessa täsmentänyt, että myös verkkojulkaisuun kuuluva mainonta on osa lehden sisältöä, ja viitannut tässä yhteydessä sananvapauslain hallituksen esitykseen HE 54/2002 vp sekä oikeuskirjallisuuteen, joissa todetaan, että mainokset ovat osa julkaisun sisältöä. Traficom arvioi Sanoman verkkosivustoilla käytettävien verkkokutsujen SVPL 205.2 §:n mukaista välttämättömyyttä tämä lähtökohta huomioiden. Näin ollen Traficomien arvion mukaan persoimattomien mainosten latautumiseen käytettävät verkkokutsut ovat SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä tekniikoita viestin välittämiseksi viestintäverkossa. Sama pätee muihinkin verkkokutsuihin, joiden ainoana tarkoituksena on käyttäjän nimenomaisesti pyytämän palvelun tekninen toteuttaminen.

Traficom kiinnittää huomiota siihen, että Sanoma käyttää verkkokutsuja Traficomien arvion mukaan myös sen itsensä omistamiin verkkotunnuksiin. Näitä ovat Traficomien tarkastelun perusteella verkkokutsut verkkotunnuksiin er.sanoma-sndp.fi, hs.mediadelivery.fi, sf.nm-ovp-nelonenmedia.fi, sn.sanoma.fi, tili.sanoma.fi. Traficomien arvion mukaan näitä Sanoman omiin verkkotunnuksiin kohdistuvia verkkokutsuja voidaan lähtökohtaisesti pitää SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättöminä tekniikoina, mikäli verkkokutsuja ei esimerkiksi suoraan käytetä analytiikan mahdollistamiseen.

Traficomien 1.6.2023 suorittaman Sanoman verkkosivustojen tarkastelun perusteella käyttäjän vieraillessa hs.fi-verkkosivustolla, välittyy käyttäjän päätelaitteen tietoja muun muassa verkkotunnuksiin mab.chartbeat.com, mabping.chartbeat.net, ping.chartbeat.net ja static.chartbeat.com. Traficomien käsityksen mukaan kyseisiä verkkokutsuja vaikutetaan käytettävän käyttäjäanalytiikan mahdollistamiseen. Kyseisten verkkokutsujen mukana kolmansille osapuolille välittyy joka tapauksessa vähintäänkin käyttäjän päätelaitteen tietoja, joten kyseisillä verkkokutsuilla on vaikutusta käyttäjän yksityisyydelle. Sanoma ei ole esittänyt selvitystä siitä, että kutsut olisivat välttämättömiä SVPL 205.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Näin ollen Traficom katsoo, että kyseiset verkkokutsut eivät ole SVPL 205.2 §:n mukaisesti välttämättömiä, joten Traficom velvoittaa Sanoman SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla asettamaan tällaiset verkkokutsut suostumuksenvaraisiksi.

Traficomien suorittaman tarkastelun perusteella Sanoman verkkosivustoilla vieraillessa käyttäjän päätelaite lähettää verkkokutsun sak.dnt-userreport.com-osoitteeseen. Traficomien käsityksen mukaan kyseinen verkkokutsu näyttää liittyvän yleisömittaukseen. Traficomien arvion mukaan kyseisenlainen yleisömittaukseen käytettävä verkkokutsu, jossa käyttäjän päätelaitteen tietoja lähetetään kolmannelle osapuolelle, ei vaikuttaisi olevan SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämätön tekniikka. Kun Sanoma ei ole esittänyt selvitystä välttämättömyydestä, Traficom katsoo, että kyseinen, ilmeisesti yleisömittaukseen käytettävä verkkokutsu ei ole välttämätön viestin välittämiseksi viestintäverkoissa eikä myöskään välttämätöntä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota palvelun tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Sanoma vetoaa vastauksessaan muun muassa siihen, että verkkokutsujen katsominen sääntelyn piiriin sisältyväksi johtaisi siihen, että Suomen viranomaisten digipalvelusäännöksen 24 artiklan nojalla pyytämä kuukausikäyttäjämäärän mittaaminen ei onnistuisi, koska yleisömittauksen anonymisoituja verkkokutsuja ei voisi lähettää

mittausjärjestelmään niiden käyttäjien osalta, jotka eivät ole antaneet suostumustaan kävijämäärän tilastointiin (Sanoman 10.3.2023 toimittaman vastauksen kohta 59).

Traficom kuitenkin huomauttaa digipalvelusäännöksen 68 johdantokappaleessa nimenomaisesti todettavan, että "Tämä asetus ei myöskään rajoita direktiivin 2002/58/EY säännösten soveltamista, erityisesti jos kyseiset säännökset koskevat tietojen tallentamista päätelaitteille ja pääsyä päätelaitteelle tallennettuihin tietoihin." Vastaavasti digipalvelusäännöksen 2 artiklan 4 kohdan g alakohdassa todetaan, että "Tämä asetus ei rajoita sellaisissa muissa unionin säädöksissä vahvistettuja sääntöjä, joilla säännellään muita välityspalvelujen tarjoamista sisämarkkinoilla koskevia näkökohtia tai täsmennetään ja täydennetään tätä asetusta ja joita ovat erityisesti seuraavat: g) henkilötietojen suoja koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti asetus (EU) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EY". Näin ollen digipalvelusäännöksessä on nimenomaisesti todettu, että sillä ei ole etusijaa suhteessa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännöksiin, jotka on implementoitu Suomen kansalliseen lainsäädäntöön SVPL 205 §:llä. Tästä johtuen Traficom katsoo, että digipalvelusäännöksen 24 artiklan mukainen velvoite mitata kuukausikäyttäjämääriä ei ole merkityksellinen arvioitaessa Sanoman verkkokutsujen välttämättömyyttä SVPL 205.2 §:n nojalla.

Näin ollen Traficom katsoo, että yleisömittaukseen käytettävät verkkokutsut (ml. verkkokutsu verkkotunnukseen sak.dnt-userreport.com) eivät ole SVPL 205.2 §:n mukaisesti niiden käyttötarkoituksen puolesta välttämättömiä tekniikoita. Näin ollen Traficom velvoittaa Sanoman SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla asettamaan yleisömittaukseen käytetyt kolmannen osapuolen verkkokutsut suostumuksenvaraiseksi.

Yhteenveto Sanoman käyttämien evästeiden luokittelusta ja käyttötarkoituksista

Traficom katsoo, että Sanoma Media Finland Oy rikkoo SVPL 205 §:n 1 momenttia nykyisen evästekäytäntönsä osalta, kun se on käytössä olleesta suostumusmekanismista ja käyttäjän tekemistä valinnoista huolimatta asettanut käyttäjän päätelaitteelle muita kuin sellaisia 205 §:n 2 momentissa tarkoitettuja evästeitä ja niiden kaltaisia tekniikoita, joiden osalta käyttäminen ei edellytä verkkosivuston käyttäjän suostumusta. Tällaisia ovat "Sanoman palvelujen perustoiminnallisuudet"-käyttötarkoituksen alle sisältyvät personoituun sisällön jakeluun liittyvät evästeet ja toimitusanalytiikkaevästeet. Lisäksi tietyt Sanoman käyttämät verkkokutsut eivät Traficomin arvion mukaan SVPL 205 §:n tarkoittamalla tavalla välttämättömiä tekniikoita.

Edellä mainitut käyttötarkoitukset eivät Traficomien arvion mukaan ole SVPL 205 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla välttämättömiä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt ja tällaisten evästeiden käyttöön tulisi siten lähtökohtaisesti pyytää käyttäjän suostumus. Käyttäjälle ei kuitenkaan erikseen tarjota vaikutusmahdollisuutta kyseisiin käsittelytoimiin. Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman asettamaan näitä käyttötarkoituksia varten käyttäjän päätelaitteelle asetettavat evästeet sekä selaimen paikallista tallennustilaa käyttävät tekniikat suostumuksenvaraisiksi, sillä kyseisten evästeiden käyttöön sovelletaan SVPL 205 §:n 1 momentin pääsääntöä.

Pätevän suostumuksen edellytykset ja evästeistä annettavan informaation ymmärrettävyys

Muille kuin välttämättömille evästeille annettavan suostumuksen on täytettävä yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset suostumuksen edellytykset ollakseen pätevä. SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitettulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 alakohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman

tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 2 momentin mukaisesti, mikäli rekisteröity antaa suostumuksensa kirjallisessa ilmoituksessa, joka koskee myös muita asioita, suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Toisin sanoen, jotta suostumusta voidaan pitää tietoisena, palveluntarjoajan on kuvattava riittävän selkeästi se tietojenkäsittelyn tarkoitus, johon suostumusta pyydetään.

Tietoinen tahdonilmaisu

Sanoma nostaa vastauksessaan esiin sen, että sen verkkosivustojen käyttäjiä informoidaan erilaisten evästeiden käytöstä Sanoman evästekäytännöissä, joita pääsee selaamaan esimerkiksi hs.fi-verkkosivustolla klikkaamalla selaimen alatunnisteen linkistä "evästekäytännöt".

Traficom katsoo, että asiassa tulee Sanoman päivitetyn evästekäytännön osalta ennen kaikkea arvioida suostumuksen tietoisuusedellytyksen toteutumista, kun otetaan huomioon, että evästeitä koskevia valintoja ja informaatiota on yhtiön nykyisessä suostumushallintamekanismissa jaettu useille välilehdille, mikä tekee tietojen käsittelyn ymmärtämisestä työlästä ja monimutkaista. Tarkempien evästeitä koskevien tietojen lukeminen edellyttää sitä, että verkkosivuston käyttäjä avaa lukuisia pudotusvalikoita, joista osa sisältää pitkiä toimittajalistauksia ja tarkempien evästeitä koskevien tietojen lukeminen edellyttää usein erillisellä toimittajan verkkosivustolla vierailemista.

Lisäksi käyttötarkoitusten ja etenkin toimittajien suuri määrä johtaa siihen, että tietoa on todella paljon, jonka seurauksena käyttäjän on vaikeaa saada selkeää kuvaa siitä, mihin kaikkeen hänen suostumustaan oikein pyydetään. Traficom katsoo, että evästeitä koskeva informaatio on Sanoman suostumushallintamekanismissa paitsi huomattavan runsasta, myös vaikeatajuisesti ja hajanaisesti kuvattua. Sanoman verkkosivustojen käyttäjän voidaan arvioida olevan erittäin vaikea ymmärtää tekemiensä evästevalintojen vaikutuksia ja seurauksia.

Jotta suostumusta voidaan pitää tietoisena, palveluntarjoajan on kuvailtava selkeästi sen tietojenkäsittelyn tarkoitus, johon suostumusta pyydetään. Tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kohdan mukaan suostumusta koskeva pyyntö on esitettävä helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Tietoisuuden suostumuksen antamiseksi rekisteröidyn olisi tiedettävä vähintään rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja tarkoitukset, joita varten henkilötietoja on määrä käsitellä. Euroopan unionin tuomioistuin (EUT) katsoi ratkaisussaan C-673/17 (Planet49), että käyttäjän on voitava selkeiden ja kattavien tietojen avulla helposti määrittää antamansa suostumuksen seuraukset ja näillä tiedoilla on voitava taata käyttäjälle se, että suostumus annetaan täysin tietoisena asiasta. Tuomioistuin totesi, että tietojen tulee olla selvästi ymmärrettävissä ja riittävän yksityiskohtaisia, jotta käyttäjän on mahdollista ymmärtää käytettyjen evästeiden toiminta.¹³ Muun muassa Euroopan tietosuojaneuvosto on todennut, että rekisteröidyille tulee tarjota tietoja ennen heidän suostumuksensa hankkimista, jotta he voivat tehdä tietoisia päätöksiä ja ymmärtää, mitä he ovat hyväksymässä. Muutoin käyttäjän vaikuttamismahdollisuus on vain näennäinen ja suostumus on siten epäpätevä käsittelyperuste.¹⁴ Toisaalta Euroopan tietosuojaneuvosto on harhaanjohtavia "deceptive design" tekniikoita koskevassa ohjeessaan (3/2022) katsonut ongelmalliseksi myös

¹³ C-673/17 Planet49, 74 kohta. Myös C-61/19 Orange Romania, 40 kohta.

¹⁴ Euroopan tietosuojaneuvosto, Asetuksen 2016/679 mukaista suostumusta koskevat suuntaviivat 05/2020, 4. toukokuuta 2020, kohta 62.

käyttäjien *ylikuormittamisen* liian suurella määrällä pyyntöjä, informaatiota ja vaihtoehtoja, mikä voi saada käyttäjät tahattomasti jakamaan aiottua enemmän tietoja tai sallimaan henkilötietojen käsittelyn vastoin omia odotuksiaan.¹⁵

Sanoman toimittamisissa selvityksissä todetaan, että ei-välttämättömien evästeiden asettaminen edellyttää, että käyttäjä on joko hyväksynyt kaikki tarkoitukset taikka antanut suostumuksen tarkoitukseen 1 (Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) ja sen lisäksi johonkin toiseen, varsinaiseen datan hyödyntämiseen liittyvään tarkoitukseen. Traficom katsoo, että Sanoman verkkosivustojen evästeasetusten viittaukset "tarkoituksiin", "erityistarkoituksiin", "ominaisuuksiin" ja "erityisominaisuuksiin" tekevät evästeitä koskevasta informaatiosta vaikeaselkoista siitä huolimatta, että käsitteitä on pyritty kuvaamaan evästetyökalussa kerroksellisesti ja seikkaperäisesti. Euroopan tietosuojaneuvosto on edellä viitatussa tulkintaohjeessaan todennut kerroksellisen informaation osalta, että sen tarkoituksena on parantaa luettavuutta. Kerroksellisen informoinnin hyödyntäminen ei saisi kuitenkaan johtaa siihen, että käyttäjä joutuu etsimään tietoa useista eri sijainneista. Sanoman nykyisessä suostumushallintamekanismeissa on epäselvää, millä tavalla eri evästetarkoitukset, ominaisuudet ja erityisominaisuudet liittyvät toisiinsa, ja eri kohdissa kerrottua tietoa pitäisi osata yhdistellä toisiinsa näiden välisen vuorovaikutuksen ymmärtämiseksi. Näin ollen Traficom katsoo, että näin saatua suostumusta ei voitaisi katsoa tietoisesti annetuksi tietosuoja-asetuksen 7 artiklan ja 4 artiklan 11 kohdan edellyttämällä tavalla.¹⁶ Tämän perusteella Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman ensinnäkin täydentämään suostumushallintamekanismeissa esitetyn tarkoituksen numero 1 (Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) kuvausta siten, että siitä käy ilmi, että suostumuksen antaminen kyseiseen tarkoitukseen on edellytyksenä sille, että käyttäjän päätelaitteelle voidaan asettaa evästeitä muiden varsinaisten tarkoitusten perusteella, kuten esimerkiksi personoituun mainontaan tai personoituun sisältöön liittyen, mikäli käyttäjä erikseen antaa suostumuksensa myös tällaiseen yksilöityyn tarkoitukseen.

Lisäksi Traficom toteaa, että Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla evästeiden hyväksymisestä käytetty ilmaisu "OK" ei ole selkeä suostumuksenilmaisu. Tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä muun muassa helposti ymmärrettävässä muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Suostumuksen antaminen pelkästään valitsemalla "OK" antaa Traficomien arvion mukaan käyttäjälle vaihtelun, että kyseisen kohdan valitseminen on pakollinen kuittaus verkkosivuston käyttämisestä, ei tietoinen käyttäjän suostumusta tarkoittava tahdonilmaisu. Tämä siitäkin huolimatta, että Sanoman suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla todetaan "Valitsemalla ok hyväksyt, että:

- Sanoma tallentaa ja käyttää tunnisteita edellä mainittuihin tarkoituksiin ja käsittelee niiden avulla kerättyjä tietoja markkinoinnin ja mainonnan kohdentamiseen. Lisäksi osa Sanoman tallentamista tunnisteista on välttämättömiä palvelujen ja kotimaisen sisällön tarjoamiseksi.
- Sanoman kumppanit tallentavat tietoja laitteelle ja / tai käyttävät laitteella olevia tietoja, kuten laitetunnisteita, sekä käsittelevät tunnisteiden avulla kerättyjä tietoja personoitujen mainosten ja sisällön näyttämiseen, mainonnan ja sisällön mittaamiseen, käyttäjäymmärrykseen ja tuotekehitykseen."

¹⁵ Euroopan tietosuojaneuvosto, Guidelines 3/2022 on Deceptive design in social media platform interfaces: How to recognise and avoid them, kohta 5. Ks. myös WP29 Asetuksen 2016/679 mukaista läpinäkyvyyttä koskevat suuntaviivat.

¹⁶ Euroopan tietosuojaneuvosto, Guidelines 3/2022 on Deceptive design in social media platform interfaces: How to recognise and avoid them: How to recognise and avoid them, kohdat 73 ja 108.

Traficomien arvion mukaan suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla "OK"-vaihtoehto korostuu siten, että Sanoman verkkosivustojen käyttäjät tosiasia-ssa ohjataan valitsemaan kaikkien evästeiden hyväksyminen kuittauksenomaisesti. Näin ollen Traficom katsoo, että Sanoman verkkosivustoilla käytettävä tapa suostumuksen pyytämiseen, jossa suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla on pelkästään vierekkäin vaihtoehdot "OK" ja "Asetukset" ei täytä tietosuoja-asetuksen 4(11) artiklan vaatimusta siitä, että suostumuksen tulee olla tietoinen tahdonilmaisu ja käytäntö on siten vastoin SVPL 205 §:n 1 momentin vaatimusta siitä, että evästeiden käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa.

Tästä syystä Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman selkeyttämään Sanoman verkkosivustoilla käytettävää tapaa kaikkien evästeiden käytön hyväksymiseen siten, että käyttäjille ei jää epäselvyyttä siitä, että kyseessä on suostumus evästeiden käyttöön.

Oikeutetun edun käyttämisestä

Traficom katsoo myös, että oikeutettuun etuun viittaaminen suostumushallintamekanismissa ja oikeutetun edun käytön oletusarvoisesti sallivat valinnat edelleen vaikeuttavat tietoisesta suostumuksen antamista, kun käyttäjän on vaikea ymmärtää tekemiensä evästevalintojen vaikutuksia. Oikeutetun edun osalta on todettava, että SVPL 205 §:n mukaisen evästeinformaation ja toisaalta tietosuoja-asetuksen 12-14 artiklojen mukaisen henkilötietojen käsittelyyn liittyvän informaation osittainen yhdistäminen yhtiön toteuttamalla tavalla tekee kokonaisuudesta vaikeasti hahmotettavan eikä menettelyn voida ainakaan katsoa edesauttavan ymmärrettävän evästeinformaation tarjoamista SVPL 205.1 §:n mukaisesti.

Oikeutettu etu on Sanoman suostumushallintamekanismissa oletusarvoisesti valittuna "Käyttötarkoitukset"-välilehdellä otsikon "Oikeutettu etu" alla käyttötarkoitusten "Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjäymmärryksen luomiseksi" ja "Tuotekehitys" kohdalla. Lisäksi Oikeutettu etu on oletusarvoisesti valittuna "Teknologiakumppanit"-välilehdellä otsikon "Oikeutettu etu" alla listalla esitettyjen Adobe Advertising Cloud, Amobee Inc., Bannerflow AB, Emerse Sverige AV, Readpeak Oy, TAPTAP Digital SL, Leadoo Marketing Technologies Ltd ja Adsets AB kohdalla. Traficom kiinnittää myös huomiota siihen, että kunkin kohdassa listatun kolmannen osapuolen kohdalla annettavissa tarkemmissa tiedoissa kerrotaan nimenomaisesti evästeiden tallentamisesta. Näin esitettynä oikeutetun edun valinnat voivat luoda käyttäjälle vaikutelman, että hänen tulee kieltäytyä suostumuksensa antamisesta tai estääkseen evästeiden asettamisen poistaa valinnat kunkin yksittäisen käyttötarkoituksen ja toimijan kohdalta, kun oikeutettua etua koskevat valinnat ovat valmiiksi valittuina. Toisin sanoen Traficomien arvion mukaan oikeutetun edun valinnat luovat vaikutelman, että käyttäjän tulisi kieltäytyä evästeistä kahdesti: ensin epäämällä suostumuksensa ja lisäksi vastustamalla tietojen käsittelyä oikeutetun edun nojalla.

Traficomille 10.3.2023 antamassaan vastauksessa Sanoma toteaa, että sen käyttämä suostumushallintamekanismi on myös tietosuoja-asetuksen mukainen informointimekanismi henkilötietojen jatkokäsittelystä. Lisäksi Sanoman mukaan se ei missään tilanteessa aseta evästeitä tai lue laitteelta tietoja oikeutettuun etuun perustuen ja oikeutettua etua käytetään pelkästään yhtenä jatkokäsittelyn käsittelyperusteena. Samalla Sanoma toteaa, että sen käsityksen mukaan tietosuoja-asetuksen alaisuuteen kuuluva jatkokäsittely ei kuulu Traficomien toimivaltaan.

Edellä todetusti tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen käsittely ei ole Traficomien toimivallassa, vaan Traficomien toimivalta samoin kuin tämä päätös rajoittuu

SVPL 205 §:n ja sen 1 momentissa viitatus suostumuksen tulkintaan, joka saa sisältönsä tietosuoja-asetuksen 4(11) ja 7 artiklasta. Traficomien tulkinnan mukaan sillä on kuitenkin toimivalta arvioida evästeiden käyttöön pyydettyä suostumuksen yhteydessä annettuja tietoja SVPL 205.1 §:n kannalta, eli arvioida, onko palveluntarjoaja antanut käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Tietosuoja-asetuksen mukaista oikeutettua etua koskevien valintojen esittämisessä evästeiden käyttöön pyydettyä suostumuksen yhteydessä on ennen kaikkea kyse siitä, ovatko käyttäjälle annetut tiedot SVPL 205 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla ymmärrettäviä. Traficom kuitenkin edellä todetusti huomioi sen, että palveluntarjoajan suostumushallintamekanismi voi sisältää kohtia, joissa on kyse tietosuoja-asetuksen mukaisesta henkilötietojen käsittelystä informoinnista, joiden arviointiin Traficomilla ei ole SVPL 205 §:n puitteissa toimivaltaa.

Traficom katsoo, että oikeutettua etua koskevien valintojen sisällyttäminen suostumushallintamekanismiin on ongelmallinen toimintatapa suhteessa tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Oikeutettua etuja koskevien valintojen esittäminen valmiiksi valittuina suostumushallintamekanismin yhteydessä on omiaan tekemään evästeitä koskevien valintojen tekemisestä käyttäjälle monimutkaista ja vaikeasti ymmärrettävää. Tästä seuraa, että oikeutettuja etuja koskevien valintojen sisällyttäminen olisi samalla myös vastoin SVPL 205 §:n 1 momenttia.

Traficomien arvion mukaan myös Sanoman suostumushallintamekanismissa annettu informaatio oikeutetun edun käytöstä on vaikeasti ymmärrettävää ja harhaanjohtavaa. Koska oikeutettu etu ei myöskään koskaan voi olla SVPL 205 §:n mukainen peruste evästeiden asettamiselle, siihen viittaaminen suostumushallintamekanismissa on evästeiden käyttöä koskevan sääntelyn näkökulmasta sekä tarpeetonta että harhaanjohtavaa. Oikeutetun edun valintojen oletusarvoinen päällä olo on omiaan antamaan harhaanjohtavan kuvan evästeiden asettamisesta, koska jos evästeitä ei Sanoman kertoman mukaisesti aseteta ilman suostumusta, ei voisi olla myöskään mitään sellaista jatkokäsittelyä, mihin oikeutettu etu käsittelyperusteena voisi mahdollisesti soveltua. Valintojen päällä olo antaa kuitenkin ymmärtää, että jatkokäsittelyä joka tapauksessa tapahtuu, mikä viittaa siihen, että myös evästeitä asetetaan sen mahdollistamiseksi. Näin ollen oikeutetun edun valinnan päällä olo antaa käyttäjälle kuvan, että evästeitä asetetaan ja niihin liittyvää jatkokäsittelyä tulee tapahtumaan riippumatta siitä, annetaanko suostumusta vai ei, jos käyttäjä valitsee tallentaa evästeasetukset eikä "Hylkää kaikki"-vaihtoehtoa.

Traficom kuitenkin huomioi Sanoman toteaman siitä, että kyse on tietosuoja-asetuksen mukaisesta henkilötietojen jatkokäsittelystä informoinnista. Tästä näkökulmasta Traficom pitää hyvänä, että oikeutettua etua koskevia valintoja ei esitetä samoilla alavälilehdillä suostumuksen pyytämistä koskevien valintojen kanssa, vaan oikeutettua etua koskevat valinnat on erotettu omille alavälilehdilleen.

Traficomien toimivalta rajoittuu edellä todetusti SVPL 205 §:ään ja sitä soveltaessa tietosuoja-asetuksen suostumusta koskevien vaatimusten tulkintaan. Tästä seuraa, että Traficomilla ei ole toimivaltaa velvoittaa Sanomaa kokonaan poistamaan oikeutettua etuja koskevia valintoja Sanoman suostumushallintamekanismista, kun oikeutettuja etuja koskevat valinnat on esitetty eri välilehdillä suostumuksen pyytämistä koskevista valinnoista. Traficomien arvion mukaan sen toimivalta kuitenkin mahdollistaa Sanoman velvoittamisen selkeyttämään sen suostumushallintamekanismissa oikeutettuja etuja koskevia valintoja siten, ettei Sanoman verkkosivustojen käyttäjille synny väärinymmärrystä siitä, että Sanoma asettaisi evästeitä tai lukisi käyttäjän päätelaitteen tietoja oikeutettuun etuun perustuen.

Näin ollen Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanomaa muuttamaan suostumushallintamekanismissaan siten, että siitä käy selvästi ilmi, että Sanoma

ei aseta evästeitä käyttäjän päätelaitteelle tai muutoin käytä päätelaitteelle tallennettuja tietoja oikeutetun edun nojalla. Annettavista tiedoista tulee käydä ilmi, että oletusarvoisesti päällä olevat oikeutettua etua koskevat valinnat koskevat pelkästään evästeillä kerättyjen tietojen jatkokäsittelyä ja tietojen käsittely oikeutetun edun nojalla edellyttää, että käyttäjä on antanut suostumuksensa "Käyttötarkoitukset"-välilehdellä käyttötarkoitukseen No 1: "Tietojen tallennuslaitteelle / laitteen tietojen lukeminen".

Yksilöity tahdonilmaisu

Lisäksi asiassa tulee arvioida sitä, voidaanko käyttäjältä saatavaa suostumusta pitää tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan edellyttämällä tavalla riittävän yksilöitynä. Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismin "Käyttötarkoitukset"-välilehdellä käyttäjälle annetaan vaikutusmahdollisuus 16 erilaiseen käyttötarkoitukseen, jotka ovat "Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö", "Tavallisten mainosten valinta", "Personoidun mainosprofiilin muodostaminen", "Personoitujen mainosten valinta", "Mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen", "Markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjäymmärryksen luomiseksi", "Tuotekehitys", "Sanoman sisällönjakelukumppanit", "Sanoman markkinoinnissa hyödynnettävät mainosteknologiakumppanit", "Sanoman palvelujen yleisömittaus", "Sanoman toteuttama mainonnan kohdentaminen ja mittaus", "Sanoman toteuttama asiakaskokemuksen parantaminen" ja "Analytiikan hyödyntäminen Sanoman tuotekehityksessä ja raportoinnissa".

Traficomien arvion mukaan käyttäjän on annetun informaation pohjalta kohtuuttoman vaikeaa saada evästeiden käytöstä olennaista tietoa. Suostumushallintamekanismissa annetun informaation pohjalta ei myöskään voida selkeästi päätellä sitä, mitkä evästeistä ovat välttämättömiä. Asia ilmenee käyttäjälle ainoastaan epäsuorasti siten, ettei käyttäjälle anneta "Ominaisuudet"-välilehdellä ja "Käyttötarkoitukset"-välilehden "Oikeutettu etu"-alavälilehden "Eriyiset käyttötarkoitukset"-otsikon alla mahdollisuutta tehdä suostumusta koskevia valintoja.

Edellä mainitusta johtuen Traficom katsoo, että käyttäjän antamaa tahdonilmaisu ei voida pitää tietoisena ja yksilöitynä eikä se siten täytä yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaista suostumuksen määritelmää. Traficom velvoittaa Sanoman SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla selkeyttämään Sanoman suostumushallintamekanismin siten, että Sanoman verkkosivustojen käyttäjille on ymmärrettävää, mitkä evästeet ovat SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiä ja minkä käyttö edellyttää saman pykälän 1 momentin mukaista tilaajan tai käyttäjän suostumusta. Tämä on toteutettavissa esimerkiksi lisäämällä selventävää tekstiä pelkästään henkilötietojen jatkokäsittelystä informoivien kohtien alkuun Sanoman suostumushallintamekanismissa.

Suostumuksen vapaaehtoisuus

Lopuksi Traficom nostaa vielä esiin sen seikan, että Sanoman verkkosivustojen suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla käyttäjälle ei tarjota mahdollisuutta jatkaa vain SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla välttämättömillä evästeillä. Sen sijaan käyttäjä voi joko ensimmäisellä tasolla hyväksyä kaikki evästeet valitsemalla "OK" tai siirtyä evästeasetuksiin klikkaamalla "Asetukset". Tällä suostumushallintamekanismin toisella tasolla käyttäjän on mahdollista tehdä tarkempia valintoja evästeiden hyväksymiseen liittyen, edelleen hyväksyä kaikki evästeet valitsemalla "Hyväksy kaikki", hylätä kaikkien muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö valitsemalla "Hylkää kaikki" sekä hylätä muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö, mutta suostua oikeutetun edun nojalla tehtävään evästeillä kerätyn tiedon jatkokäsittelyyn valitsemalla "Tallenna".

Traficom toteaa, että tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaan suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antamisen. Vaikka artiklassa viitataan erityisesti suostumuksen peruuttamiseen, tulisi samaa periaatetta soveltaa Traficomien näkemyksen mukaan myös suostumuksen antamisesta kieltäytymiseen, jotta suostumus voidaan katsoa vapaaehtoisesti annetuksi.

Tietosuoja-asetuksen suomenkielisen version johdanto-osan 42 kappaleen viimeisen virkkeen mukaan suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta ja jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa. Myös Sanoma korostaa Traficomien selvityspyynnön antamisaan vastauksessa sitä, että tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen viimeisen virkkeen mukaan suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa.

Traficom huomauttaa, että tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen englanninkielisessä versiossa ei ole vastinetta kappaleen suomenkielisen version "myöhemmin"-sanalle. Englanninkielisen version mukaan:

Consent should not be regarded as freely given if the data subject has no genuine or free choice or is unable to refuse or withdraw consent without detriment.

Vastaavasti myös tietosuoja-asetuksen ruotsinkielisestä versiosta puuttuu vastine tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen sanalle "myöhemmin":

Samtycke bör inte betraktas som frivilligt om den registrerade inte har någon genuin eller fri valmöjlighet eller inte utan problem kan vägra eller ta tillbaka sitt samtycke.

Traficom korostaa, että EU-oikeuden tulkinnassa kielellinen tulkinta ei aina itsessään riitä EU-oikeuden oikeaoppiselle tulkinnalle juurikin siitä johtuen, että samojen normien eri kieliversioissa saattaa olla eroavaisuuksia.¹⁷ Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jossakin kielitoisinnossa käytettyä unionin oikeuden säännöksen sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena eikä sille voida antaa tältä osin etusijaa muihin kielitoisintoihin nähden. Tällainen lähestymistapa ei vastaisi unionin oikeuden yhtenäisen soveltamisen vaatimusta. Erikielisten toisintojen poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on.¹⁸ Ottaen huomioon, että suomenkielinen toisinto poikkeaa englanninkielisistä ja ruotsinkielisistä versioista, ei tietosuoja-asetuksen suostumuksen vapaaehtoisuutta koskevan tarkastelun voida katsoa rajoittuvan suostumuksen antamisen jälkeiseen aikaan. Tämän johdosta Traficomien arvion mukaan verkkosivuston käyttäjällä tulee olla mahdollisuus suostumuksesta kieltäytymiseen yhtä lailla kuin hänellä on mahdollisuus suostumuksensa antamiseen.

Traficom toteaa, että Sanoman suostumushallintamekanismi nykyisellään edellyttää muiden kuin välttämättömien evästeiden käytöstä kieltäytymiseltä kahta klikkausta, kun kaikkien evästeiden hyväksyminen on mahdollista tehdä yhdellä klikkauksella. Traficomien arvion mukaan tällä on huomattava merkitys verkkosivustolla vierailijien käyttäjien käyttäytymisen kannalta ja kyseisen menettelyn tarkoituksena on hyvin todennäköisesti ohjata käyttäjät hyväksymään kaikkien evästeiden käyttö. Kun suostumuksen epääminen on vaikeampaa ja vie enemmän aikaa kuin sen antami-

¹⁷ C-283/81 CILFIT, kohdat 18-20.

¹⁸ Asia C-41/09 komissio v. Alankomaat, kohta 44.

nen, palveluntarjoaja käytännössä ohjaa käyttäjää antamaan suostumuksen useampiin käyttötarkoituksiin kuin tämä välttämättä muutoin haluaisi, jolloin käyttäjän valinnanvapaus on vain näennäistä.

Asiassa on Traficomien mukaan syytä ottaa huomioon myös EU-tuomioistuimen asiassa C-673/17 (Planet49) antama ratkaisu, jonka mukaan suostumusta ei ole annettu pätevästi, kun lupa tietojen tallentamiseen tai internetsivuston käyttäjän päätelaitteelle jo tallennettujen tietojen käyttämiseen evästeiden avulla on annettu valmiiksi rastitetulla ruudulla, josta käyttäjän on poistettava rasti evätäkseen suostumuksensa. Kun muista kuin välttämättömistä evästeistä kieltäytyminen ei ole mahdollista suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla ja käyttäjälle tarjotaan ensisijaisesti kaikkien evästeiden hyväksymistä ja sen ohella evästeasetuksiin perehtymistä, tällaisen menettelyn voidaan Traficomien arvion mukaan katsoa rinnastuvan EU-tuomioistuimen ratkaisussa tarkoitettuun valmiiksi rastitettuun ruutuun. Tällöin käyttäjä joutuu tekemään ylimääräisiä toimenpiteitä evätäkseen suostumuksensa.

Asian arvioinnissa on lisäksi syytä huomioida tietosuojavaltuutetun 20.1.2023 annetussa lausunnossaan esittämä arvio. Tietosuojavaltuutettu yhtyy Traficomien näkemyksiin ja katsoo lisäksi, että "henkilölle esitettäviin tietojenkäsittelyn hyväksymispyyntöihin olisi sovellettava tiukkoja vaatimuksia, koska kyse on rekisteröityjen perusoikeuksista ja koska rekisterinpitäjä haluaa toteuttaa tietojenkäsittelytoimen, joka olisi laitton ilman rekisteröidyn suostumusta." Tietosuojavaltuutettu viittaa Euroopan tietosuojaneuvoston EDPB:n päivitettyyn suostumusta koskevaan ohjeeseen¹⁹, jonka mukaan "suostumus voi olla asianmukainen laillinen peruste vain, jos rekisteröidylle tarjotaan mahdollisuus valvoa tietojensa käsittelyä sekä aito tilaisuus valita vapaasti, hyväksyykö hän tarjotut ehdot vai hylkääkö hän ne, eikä hylkäämisestä aiheudu hänelle haittaa." Tietosuojavaltuutetun lausunnon mukaan käyttäjiä uhkaa yhä digitalisoituvassa ympäristössä niin sanottu klikkausväsymys ja myös tästä syystä tapoja hankkia suostumus on arvioitava hyvin tarkasti. Edellä todettu huomioiden tietosuojavaltuutettu toteaa, että Sanoma Media Finland Oy:n tapaa pyytää suostumusta sen verkkosivustojen evästeiden käytölle ei ole pidettävä yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan eikä 7 artiklan 3 kohdan mukaisena.

Näin ollen Traficomien arvion mukaan kaikkien evästeiden hyväksyminen on Sanoman suostumushallintamekanismeissa helpompaa kuin niistä kieltäytyminen tavalla, joka ei vastaa tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdassa ja 7 artiklan 3 kohdassa suostumukselle asetettuja vaatimuksia.²⁰ Sanoman tapa pyytää sen verkkosivustojen käyttäjien suostumusta ei täytä vapaaehtoisesti annetun suostumuksen edellytyksiä ja Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman muuttamaan suostumushallintamekanismissaan siten, että käyttäjälle annetaan mahdollisuus kieltää muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla.

Evästeiden toiminta-ajat

Traficomien lisäselvityspyynnöllä pyydettiin Sanomalta selvitystä yksittäisistä evästeistä ja niiden voimassaoloajoista. Sanoman evästekäytännöistä kertovalla tietosi-

¹⁹ Asetuksen 2016/679 mukaista suostumusta koskevat suuntaviivat 05/2020, kohta 3.

²⁰ Tätä tulkintaa tukee myös Euroopan tietosuojaneuvoston 18.1.2023 julkaisema raportti Report of the work undertaken by the Cookie Banner Taskforce, jonka sivuilla 4-5 otetaan kantaa menettelyyn, jossa evästeistä kieltäytymistä koskevaa painiketta ei tarjota evästeitä koskevassa suostumushallintamekanismissa samalla tasolla evästeiden hyväksymistä koskevan painikkeen kanssa. Raportin mukaan suurin osa valvontaviranomaisista piti menettelyä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin vastaisena. Raportti on saatavissa osoitteessa https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/report/report-work-undertaken-cookie-banner-taskforce_en.

vulla osoitteessa www.sanoma.fi/mita-teemme/tietosuoja/evastekaytannot/ kerrotaan evästeiden voimassaoloajoista muun muassa seuraavaa: "Mainonnan kohdentamiseksi tarpeellisten tunnisteiden voimassaoloaika vaihtelee yhdestä päivästä enintään kahteen vuoteen, tuotekehityksessä ja raportoinnissa hyödynnettävän analytiikan kannalta tarpeellisten tunnisteiden voimassaoloaika puolestaan on enintään 26 kuukautta." Yksittäisten evästeiden osalta voimassaoloaikoja ei kuitenkaan löydy kyseiseltä sivustolta, vaan evästekohtaiset toiminta-ajat nähdäkseen sivuston käyttäjän tulee tarkastella tietoja Sanoman suostumushallintamekanismissa käyttötarkoituks- ja kumppanikohtaisesti avattavista alivalikoista.

Toiminta-ajoista informointi

Traficom kiinnittää huomiota siihen, että käyttäjän ei ole mahdollista löytää Sanoman verkkosivustoilta tiettyjen kolmansien osapuolten (toimittajien) käyttämien evästeiden toiminta-aikoja, vaan toiminta-ajat ovat nähtävissä ainoastaan kyseisten toimittajien omilta verkkosivustoilta, jonne Sanoma tarjoaa suostumushallintamekanismissaan linkin. Tällaista toimintatapaa ei voida pitää asianmukaisena, koska SVPL 205 §:n 1 momentin mukainen vastuu ymmärrettävien ja kattavien tietojen antamisesta on Sanomalla. Asiassa on myös syytä huomioida, että Euroopan unionin tuomioistuimen 1.10.2019 asiassa C-673/17 antaman ratkaisun mukaan käyttäjälle tulee ilmoittaa käytettävien evästeiden toiminta-aika. Toiselle sivustolle ohjaaminen voimassaoloajan selvittämiseksi ei täytä vaatimusta tiedon helpposta saatavuudesta. Näin ollen Traficom velvoittaa Sanoman tarkentamaan verkkosivustoillaan tarjottavaa evästeinformaatiota siten, että käyttäjien on mahdollista nähdä suoraan Sanoman verkkosivustoilta heidän päätelaitteilleen asetettavien evästeiden toiminta-ajat.

Toiminta-aikojen pituudet

Traficom toteaa, että joidenkin käytettyjen evästeiden voimassaoloajat vaikuttavat poikkeavan merkittävästi tietosivulla kerrotusta 26 kuukauden enimmäisajasta. Esimerkiksi Sanoman omista evästeistä välttämättömäksi merkityn racID-nimisen evästeen toiminta-ajaksi on määritelty 20 vuotta. Kyseisen evästeen käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu toimituksellinen videoanalytiikka. Tämän lisäksi tiettyjen kolmannen osapuolten evästeiden toiminta-ajat ovat poikkeuksellisen pitkiä. Esimerkiksi Quantcastin mainonnan kohdentamiseen, jakamiseen ja mainonnan tehokkuuden mittaamiseen käytettävät evästeet asetetaan käyttäjän päätelaitteelle 1073 vuodeksi. Yli 26 kuukauden toiminta-ajan ylittäviä evästeitä asettavat myös Sanoman kumppanit Emerse Sverige AB (82 vuotta), Adform A/S (9 vuotta), Amazon (5 vuotta), Leanlab (78 kuukautta), NextRoll Inc. (4 vuotta), Magnite Inc. ja PubMatic Inc. (4 vuotta).

Evästeiden toiminta-ajoille ei ole soveltuvassa lainsäädännössä määritelty tarkkoja enimmäisrajoja, mutta toiminta-aikoja määriteltäessä tulee huomioida, että SVPL 205 §:n 3 momentin mukaisesti SVPL 205 §:n mukainen tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Traficom katsoo, että useiden vuosien mittaiset voimassaoloajat eivät pääsääntöisesti ole perusteltuja, sillä useimpien toiminnallisuuksien toteuttaminen on mahdollista tätä lyhyemmälläkin voimassaoloajoilla. Lisäksi Traficom toteaa, että tietosuoja-asetuksen johdanto-osan suostumusta käsittelevässä 42 kappaleessa sanotaan, että neuvoston direktiivin 93/13/ETY²¹ mukaisesti rekisterinpitäjän ennalta muotoilema ilmoitus suostumuksesta olisi annettava helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä eikä siihen pitäisi sisältyä kohtuuttomia

²¹ Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).

ehtoja. Kohtuuttomaksi ehdoksi voidaan katsoa suhteettoman pitkät voimassaoloajat, kun käyttäjän ei voida kohtuullisesti odottaa luovuttavan oikeutta tietojen tallentamiseen ja päätelaitteensa tietojen käyttöön suhteettoman pitkiksi ajoiksi.

Ensimmäisen osapuolen evästeet

Sanoma on selvityksessään esittänyt perusteensa ensimmäisen osapuolen toimitus-analytiikkaan liittyvien evästeiden välttämättömyydelle ja viitannut perusteissaan Traficomin evästeohjeistuksen kohtaan, jossa analytiikkaan liittyvien evästeiden osalta on todettu että: "Mikäli analytiikkaevästeet halutaan katsoa juuri kyseessä olevan palvelun tarjoamisen kannalta ehdottoman välttämättömiksi, palveluntarjoajan tulee voida esittää menettelylle selkeät perusteet ja huolehtia käyttäjän yksityisyyden suojaamisesta esimerkiksi varmistamalla, ettei analytiikan avulla kerättyjä tietoja jaeta kolmansille osapuolille tai että niistä ole tunnistettavissa yksittäistä kävijää." Sanoma katsoo noudattavansa Traficomin ohjeistusta, kun sen ilman suostumusta käyttämä analytiikka on ensimmäisen osapuolen analytiikkaa ja sen avulla kerättyjä tietoja käyttää vain lehden toimitus ja tietoa ei käytetä yksittäisen käyttäjän tunnistamiseen.

Traficom:n näkemyksen mukaan keskeinen osa evästeiden välttämättömyyden arviointia on käyttäjän yksityisyyden suojan huomioiminen. Evästeiden toiminta-ajat liittyvät olennaisesti käyttäjien yksityisyyteen ja näin niillä voidaan katsoa olevan merkitystä myös evästeiden välttämättömyyden arvioinnin kannalta. Varsinkin analytiikkaan käytettäviin evästeisiin tallentuu ainutlaatuisia tunnisteita, joiden keräämisen tarkoituksena on erottaa Sanoman verkkosivustojen käyttäjät toisistaan sisällön personointia ja mainonnan kohdentamista varten. Kun tämä tieto yhdistetään muihin Sanoman ja sen kumppaneiden keräämiin tietoihin esimerkiksi käyttöjärjestelmän ja selaimen metatiedoista ja käyttäjien IP-osoitteista, riittävät kerätyt tiedot tekemään käyttäjästä tunnistettavan, vaikka tiedossa ei olisikaan yksittäisen käyttäjän nimeä. Mikäli tietoja tämän lisäksi vielä kerätään pitkältä aikaväliltä, heikentää tämä käyttäjän oletusarvoista yksityisyyden suojaa entisestään.

Traficom on 8.2.2023 tarkastellut Sanoman käyttämiä ensimmäisen osapuolen evästeitä. Traficom kiinnittää huomiota Sanoman videoanalytiikkaan käyttämään RacID-nimiseen toimitusanalytiikkaevästeeseen, jonka toiminta-aika on 20 vuotta. Kuten jo edellä mainittiin, Traficom:n näkemyksen mukaan useiden vuosien pituiset evästeiden toiminta-ajat eivät pääsääntöisesti ole perusteltuja. Näin ollen Traficom velvoittaa SVPL 205 §:n 3 momentin nojalla Sanoman muuttamaan RacID-nimisen evästeen toiminta-aikaa siten, ettei se ylitä sitä, mitä palvelu vaatii tai mikä on välttämätöntä.

Kolmannen osapuolten evästeet

Traficom tiedostaa, että Sanomalla ei välttämättä ole suoraa vaikutusmahdollisuuttakolmannen osapuolten evästeiden voimassaoloaikoihin, kun niiden määritykset on tavallisesti tehty kunkin kolmannen osapuolen toimesta. Traficom:n kuitenkin toteaa, että Sanoman on tosiasiallisesti mahdollista valita käyttämänsä kolmannen osapuolten työkalut, joten Sanomalla on viimesijassa vastuu sen verkkosivustoilla käytettävien kolmannen osapuolen evästeiden toiminta-ajoista.

Traficom:n näkemyksen mukaan useiden vuosien pituiset evästeiden toiminta-ajat eivät pääsääntöisesti ole perusteltuja. Kun toiminta-ajan perusteista ei ole esitetty erityistä selvitystä, Traficom katsoo, että ainakin seuraavissa tapauksissa toiminta-aika ylittää sen, mitä voidaan pitää palvelun vaatimana laajuutena, tai rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Kohtuuttoman pitkä toiminta-aika ei täytä myöskään suostumuksen vapaaehtoisuuden vaatimusta, joka kieltää kohtuuttomien ehtojen sisällyttämisen suostumukseen.

8.6.2023

- Quantcastin 14 evästeen toiminta-ajaksi on merkitty 1073 vuotta. Traficom velvoittaa Sanoman lyhentämään sen verkkosivustoilla käytettävien Quantcastin, a, ce, d, dst, enc, fpa, fpan, je, mc, ns, ogl, rf, sr ja tzo -nimisten evästeiden toiminta-aikoja.
- Emerse Sverige AB:n asettamien euid, match, opt_out ja tracking -nimisten evästeiden toiminta-ajat ovat 82 vuotta. Traficom velvoittaa Sanoman lyhentämään myös näiden evästeiden toiminta-aikoja.
- Traficom kiinnittää huomiota Adform A/S:n asettamien otsid ja C -nimisten evästeiden 9 vuoden toiminta-aikoihin, Leanlabin asettaman IQUID-nimisen evästeen 6,5 vuoden toiminta-aikaan, Amazonin asettaman ad-privacy -nimisen evästeen 5 vuoden toiminta-aikaan sekä Nextroll Inc.:n asettamien __adroll_bounced3, __adroll_bounce_closed -nimisten evästeiden 4 vuoden toiminta-aikoihin, Magnite Inc.:n trp_optout -nimisen evästeen 4 vuoden toiminta-aikaan sekä PubMatic Inc.:n optout-nimisen evästeen 4 vuoden toiminta-aikaan. Traficom velvoittaa Sanoman lyhentämään myös näiden evästeiden toiminta-aikoja.

Traficomien arvion mukaan edellä mainittujen kolmansien osapuolten evästeiden useiden vuosien pituiset toiminta-ajat ovat vastoin SVPL 205 §:n 3 momentin vaatimusta siitä, että käyttäjän päätelaitteen tietojen tallentaminen ja käyttö ovat sallittuja ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja tietojen tallentamisella ja käytöllä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Näin ollen Traficom velvoittaa Sanoman lyhentämään kyseisten verkkosivustoillaan käytettävien kolmansien osapuolten evästeiden toiminta-aikoja.

Suostumuksen peruuttaminen

Suostumuksen peruuttamisesta säädetään tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa, jonka mukaan rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen. Ennen suostumuksen antamista rekisteröidylle on ilmoitettava tästä. Suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antaminen.

Suostumuksen peruuttamisella tulee olla tosiasialliset vaikutukset palveluntarjoajan tietojenkäsittelyyn. Evästeiden ja muiden seurantateknologioiden käytön yhteydessä tällä tarkoitetaan sitä, että suostumuksen peruuttamisella tulee olla konkreettinen käytännön vaikutus evästeiden ja seurantateknologioiden käytölle: Suostumuksen peruuttamisen jälkeen käyttäjän päätelaitteelle ei tulisi asettaa enää uusia evästeitä, eikä käyttää muita käyttäjän päätelaitteen tietoja kerääviä seurantateknologioita. Eryityisesti käyttäjän päätelaitteen tietojen siirtyminen kolmansille osapuolille tulee estyä suostumuksen peruuttamisen seurauksena.

Traficom on 2.6.2023 tarkastellut Sanoman verkkosivustojen evästekäytäntöjä suostumuksen peruuttamista koskevien vaatimusten näkökulmasta.

Traficomien tekemän tarkastelun perusteella käyttäjän päätelaitteelle jää hs.fi-sivustolla suostumuksen peruuttamisen jälkeen aktiiviseksi Googlen IDE-niminen mainoseväste, jota ei ole käyttötarkoituksensa puolesta pidettävä SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömänä evästeenä.

Name	V.. Domain	P..	Expires / Ma...	Size	H..	S..	S..	P..	Priority
IDE	A...doubleclick.net	/	2024-06-26...	70	✓	✓	N...		Medium

Google Chromen kehittäjätyökalun näkymä 2.6.2023 hs.fi-verkkosivustolla tehdyn suostumuksen peruuttamisen jälkeen.

Traficomin analyysin perusteella verkkosivuston käyttäjän selain jatkaa suostumuksen peruuttamisesta huolimatta yhteydenottamista verkko-osoitteeseen "doubleclick.net", jonne päätelaite näyttäisi lähettävän IDE-nimistä evästettä.

Google Admin Toolbox HAR Analyzer

Filter by HTTP status codes. [Learn More](#) Group by pages All entries

0 1xx
 2xx 3xx
 4xx 5xx

Time	Method	URL	Status	Size	Time
11:19:48.185	GET	https://acdn.adnxs-simple.com/ast/mediation/0.53.0/mediation.js	200	576 7477	5 ms
11:19:48.191	GET	https://acdn.adnxs-simple.com/ast/mediation/0.53.0/mediation.js	200	-	8 ms
11:19:48.198	GET	https://www.googletagservices.com/dcm/impl_v96.js	200	-	6 ms
11:19:48.210	GET	https://hs.mediadelivery.fi/img/978/9a152990ec53e48c471c0bb8f5c8a755.jpg.webp	200	787 781	46 ms
11:19:48.228	GET	https://ams3-ib.adnxs-simple.com/mediation/v2/log_req	200	-	9 ms
11:19:48.238	GET	https://hs.mediadelivery.fi/img/978/b191a2405f2caa9da727131fdcc64840.jpg.webp	200	787 781	68 ms
11:19:48.241	GET	https://ams3-ib.adnxs-simple.com/mediation/v2/log_req	200	-	17 ms
11:19:48.251	GET	https://pagead2.googlesyndication.com/tag/js/gpt.js	200	3053 781	40 ms
11:19:48.259	GET	https://ams3-ib.adnxs-simple.com/rd_log	200	-	20 ms
11:19:48.259	GET	https://ad.doubleclick.net/ddm/adi/N1048470.3292638SANOMAMEDIAFINLA/B22803793.2478	200	-	10 ms

Request Response Response Content Cookies Timing

Entry cookies

Cookies sent in the request

IDE

- Value
- Path /
- Domain doubleclick.net
- Expires 2024-06-26
- HTTP only
- Secure

Cookies received from the server

No cookies available.

HAR-analyysi 2.6.2023 hs.fi-verkkosivustolta suostumuksen peruuttamisen jälkeen, jonka vasemmasta sarakkeesta näkyy 4 verkkokutsua verkkosivuston käyttäjän päätelaitteelta verkko-osoitteeseen "doubleclick.net".

Sanoma totesi 10.3.2023 antamansa vastauksen kohdassa 65, että Traficomin päätösluonnoksessa mainittu Google IDE:en liittyvä virhe on korjattu, eli jatkossa uudet Google IDE evästetiedot kunnioittavat käyttäjän suostumusta eli ne tallennetaan vain käyttäjän antaessa siihen suostumuksen Sanoman evästebannerissa.

Traficom tarkasteli hs.fi-verkkosivuston evästekäytäntöjä uudelleen 2.6.2023. Tarkastelun perusteella IDE-niminen eväste säilyy kuitenkin edelleen aktiivisena käyttäjän päätelaitteella suostumuksen peruuttamisen jälkeen.

Näin ollen Traficom katsoo, että suostumuksen peruuttamisella ei ole tämän päätöksen antamisen hetkellä tosiasiallisia vaikutuksia Googlen IDE-nimisen evästeen toimintaan. Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Sanoman muuttamaan kyseisen evästeen toimintaa siten, että suostumuksen peruuttaminen estää kyseisen evästeen toiminnan.

Lisäksi suostumuksen peruuttamisen jälkeen Sanoman verkkosivustojen käyttäjän päätelaitteelle jää edelleen aktiiviseksi muita evästeitä, jotka edellyttäisivät käyttäjän suostumusta SVPL 205 §:n 1 momentin mukaiseksi. Toisin sanoen vaikuttaisi siltä, että suostumuksen peruuttamisella ei olisi vaikutusta kyseisten Sanoman verkkosivustoilleen asettamien evästeiden toimintaan. Tällaisia evästeitä ovat `_gpi`, `__gads`, `__ga`, `kndctr_A565899B544AA2E80A4C98BC_AdobeOrg_iab_persist`, `lux_uid`, `__dd_s`, `_gid`, `__ga_6C5F39V8J6`, `sap1d` ja `__gaexp` -nimiset evästeet.

Name	Domain	Expires / Ma...	Size	H...	S...	P...	Priority
sanoma_cover_shown	www.hs.fi	2023-06-02...	19				Medium
euconsent-v2	.hs.fi	2024-06-01...	69	✓	N...		Medium
consentUUID	.hs.fi	2024-06-01...	50	✓	N...		Medium
consentDate	.hs.fi	2024-06-01...	35	✓	N...		Medium
_t_tests	.hs.fi	2023-06-02...	120	✓			Medium
_sp_su	.hs.fi	2024-06-01...	11	✓	N...		Medium
_chartbeat2	.hs.fi	2024-07-01...	73	✓			Medium
_cb_svref	.hs.fi	2023-06-02...	13	✓			Medium
_cb	.hs.fi	2024-07-01...	21	✓			Medium
T_ccs	.hs.fi	2023-06-03...	110				Medium

Hs.fi-verkkosivuston käyttäjän päätelaitteelle 2.6.2023 asetetut evästeet, kun käyttäjä valitsee Sanoman suostumushallintamekanismin toisella tasolla "Hylkää kaikki".

Name	Domain	Expires / M...	S...	H...	S...	P...	Priority
T_ccs	.hs.fi	2023-06-03...	1...				Medium
__gads	.hs.fi	2024-06-26...	89				Medium
__gpi	.hs.fi	2024-06-26...	89				Medium
__cb	.hs.fi	2024-07-01...	21	✓			Medium
_cb_svref	.hs.fi	2023-06-02...	13	✓			Medium
_chartbeat2	.hs.fi	2024-07-01...	71	✓			Medium
__dd_s	www.hs.fi	2023-06-02...	32		S...		Medium
__ga	.hs.fi	2024-07-06...	30				Medium
__ga_6C5F39V8J6	.hs.fi	2024-07-06...	51				Medium
__gaexp	.hs.fi	2023-08-31...	77	✓	L...		Medium
__gid	.hs.fi	2023-06-03...	30				Medium
__sp_su	.hs.fi	2024-06-01...	11	✓	N...		Medium
consentDate	.hs.fi	2024-06-01...	35	✓	N...		Medium
consentUUID	.hs.fi	2024-06-01...	50	✓	N...		Medium
euconsent-v2	.hs.fi	2024-06-01...	69	✓	N...		Medium
kndctr_A565899B544AA2E80A4C98BC_AdobeOrg...	.hs.fi	2023-06-02...	52	✓	N...		Medium
kndctr_A565899B544AA2E80A4C98BC_AdobeOrg...	.hs.fi	2023-11-29...	58	✓	N...		Medium
kndctr_A565899B544AA2E80A4C98BC_AdobeOrg...	.hs.fi	2023-11-29...	72	✓	N...		Medium
kndctr_A565899B544AA2E80A4C98BC_AdobeOrg...	.hs.fi	2024-07-01...	1...	✓	N...		Medium
lux_uid	www.hs.fi	2023-06-02...	25		L...		Medium
sa1pid	.hs.fi	2024-06-01...	42	✓			Medium
sa1pid	www.hs.fi	2024-06-02...	42	✓	S...		Medium
sanoma_cover_shown	www.hs.fi	2023-06-02...	19				Medium

Hs.fi-verkkosivuston käyttäjän päätelaitteelle 2.6.2023 asetetut evästeet, kun käyttäjä on ensin valinnut "OK" Sanoman suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla ja sen jälkeen perunut antamansa suostumuksen.

Suostumuksen peruuttamisella tulee olla käytännön vaikutus muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttöön. Näin ollen Traficom velvoittaa Sanoman muuttamaan kyseisten evästeiden toimintaa siten, että niitä ei enää suostumuksen peruuttamisen jälkeen aseteta käyttäjän päätelaitteelle eivätkä ne enää suostumuksen peruuttamisen jälkeen toimi aktiivisesti käyttäjän päätelaitteella.

Sovelletut säännökset

Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 205 §, 315 § 1 mom., 330 § 1 mom.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EU:n yleinen tietosuoja-asetus) 4 art. 11 kohta ja 7 art.

Hallintolaki (434/2003) 31 § ja 34 §.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä on mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n mukaisesti. Valitusohjeet toimitetaan tämän päätöksen liitteenä.

Heidi Kivekäs
Yksikönpäällikkö

Jesse Heiskanen
Lakimies

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Sanoma Media Finland Oy Toimenpidepyynnön tekijät
Tiedoksi	Tietosuojavaltuutetun toimisto